

LOVER OG FORSKRIFTER

FEBRUAR 2020 V02

Vedlegg

Sparing og plassering (AFR)

Innhold:

Hvordan søke i dokumentet:

- **Klikk på aktuell tekst i innholdsfortegnelsen**
- **Høyreklikk og velg Find/Søk på enkeltord**

Innhold:	1
Hvordan søke i dokumentet:.....	1
SPARING OG PLASSERING (AFR).....	4
Utdrag fra Lov om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven)	4
Del 1. Formål, virkeområde og definisjoner	5
Kapittel 1. Formål og virkeområde.....	5
Kapittel 2. Definisjoner.....	6
Del 2. Generelle bestemmelser	8
Kapittel 3. Generelle atferdsbestemmelser	8
Del 3. Verdipapirforetak.....	12
Kapittel 10. Verdipapirforetaks virksomhet mv.	12
II. Investorbesskyttelse	14
Utdrag fra forskrift til verdipapirhandelloven (verdipapirforskriften)	19
INNHold:	19
Del 3. Verdipapirforetak.....	22
Kapittel 9. Tillatelse, vilkår og grensekryssende virksomhet mv.....	22
I. <i>Definisjoner mv</i>	22
VI. Oppbevaring av dokumentasjon	25
VII. Interessekonflikter	25
VIII. Verdipapirforetakenes sikringsfond.....	28
Kapittel 10. Verdipapirforetaks virksomhet mv.	33
I. Klassifisering av kunder	33
II. Vederlag fra andre enn foretakets kunder.....	36
III. Verdipapirforetakets informasjonsplikter overfor kunder.....	36
IV. Innhenting av opplysninger om kundens erfaring mv.	40
V. Rapportering til kunder.....	42
VI. Beste resultat	44

VII. Behandling av kundeordre	46
VIII. Lydopptak	47
IX. Transaksjonsrapportering	48
X. Systematisk internalisering	49
XI. Offentliggjøring av informasjon om utførte transaksjoner	51
Utdrag fra lov om verdipapirfond	51
INNHOLD	51
Kapittel 1. Innledende bestemmelser	52
Kapittel 2. Forvaltningsselskap	55
Kapittel 3. Forvaltningsselskapers grenseoverskridende virksomhet	63
Kapittel 4. Verdipapirfond	67
Kapittel 5. Fusjon og avvikling av verdipapirfond	76
Kapittel 6. Plassering av verdipapirfondets midler	82
I. Generelle bestemmelser	82
II. Fond i ett fond	90
Kapittel 7. Nasjonale fond	96
Kapittel 8. Pliktig informasjon til investor	99
Kapittel 9. Salg og markedsføring av verdipapirfond	104
Kapittel 10. Depotmottaker	107
Kapittel 11. Erstatning, tilsyn, straffebestemmelser	110
Kapittel 12. Tilsyn med utenlandsk forvaltningsselskap med hovedsete i en annen EØS-stat mv.	114
Kapittel 13. Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser. Endringer i andre lover	116
Utdrag fra Lov om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven)	116
Kapittel 1. Alminnelige regler	117
Kapittel 2. Innskudd og betalingstjenester	120
I. Innledende bestemmelser	120
II. Avtalen	125
III. Bruk av konto, betalingstransaksjoner mv.	130
Del B. Avtaler om personforsikring (personforsikringsdelen)	131
Kapittel 10. Innledende bestemmelser	133
Kapittel 11. Selskapets informasjonsplikt.	134
Kapittel 12. Forsikringsavtalen m m.	135
Del C. Alminnelige bestemmelser (forsikringsavtaleloven).	140

Kapittel 20. Tvister m m.	140
Lov om forsikringsformidling.....	141
INNHOLD	142
Kapittel 1. Anvendelsesområde og definisjoner	143
Kapittel 2. Tillatelse til å drive forsikringsmeglingsvirksomhet.....	144
Kapittel 3. Krav til egnethet for forsikringsmeglere og ledelsen i forsikringsmeglingsforetak	145
Kapittel 4. Forsikring for forsikringsmeglingsforetak	146
Kapittel 5. Generelle krav til meglingsvirksomheten	148
Kapittel 6. Gjenforsikringsmeglingsvirksomhet.....	151
Kapittel 7. Forsikringsagentvirksomhet.....	151
Kapittel 8. Filialetablering og grenseoverskridende virksomhet.....	153
Kapittel 9. Klage, tilsyn, tilbakekall av tillatelse, sanksjoner mv.	155
Kapittel 10. Ikrafttredelse og overgangsregler.....	156

SPARING OG PLASSERING (AFR)

Utdrag fra Lov om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven)

DATO:	LOV-2007-06-29-75
DEPARTEMENT:	FIN (Finansdepartementet)
PUBLISERT:	I 2007 hefte 6
IKRAFTTREDELSE:	2007-11-01, 2008-01-01, 2008-11-01
SIST-ENDRET:	LOV-2015-12-04-96 fra 01.01.2016
ENDRER:	LOV-1997-06-19-79
KUNNGJORT:	29.06.2007
KORTTITTEL:	Verdipapirhandelloven - vphl.

Kapittel 1. Formål og virkeområde

- § 1-1. Lovens formål
- § 1-2. Lovens stedlige virkeområde
- § 1-3. Lovens anvendelse for verdipapirforetak med begrenset tjenestespekter
- § 1-4. Lovens anvendelse for kredittinstitusjoner

Kapittel 2. Definisjoner

- § 2-1. Investerings tjenester og tilknyttede tjenester
- § 2-2. Finansielle instrumenter
- § 2-3. Verdipapirforetak, kredittinstitusjon, regulert marked og multilateral handelsfasilitet
- § 2-4. Andre definisjoner
- § 2-5. Nærstående
- § 2-6. Oppgjørsvirksomhet (clearing)

Del 2. Generelle bestemmelser

Kapittel 3. Generelle atferdsbestemmelser

- § 3-1. Anvendelsesområde
- § 3-2. Definisjon av innsideinformasjon
- § 3-3. Misbruk av innsideinformasjon
- § 3-4. Taushetsplikt og tilbørlig informasjonshåndtering
- § 3-5. Liste over personer med tilgang til innsideinformasjon
- § 3-6. Undersøkelsesplikt
- § 3-7. Rådgivningsforbud
- § 3-8. Markedsmanipulasjon
- § 3-9. Forbud mot urimelige forretningsmetoder
- § 3-10. Investeringsanbefalinger mv.
- § 3-11. Rapporteringsplikt
- § 3-12. Tilbakekjøpsprogrammer og kursstabilisering
- § 3-13. Unntak for disposisjoner foretatt av EØS-stat, sentralbank mv.

Del 3. Verdipapirforetak

Kapittel 10. Verdipapirforetaks virksomhet mv.

I. Generelle bestemmelser

- § 10-1. Løpende overensstemmelse med vilkår for tillatelse
- § 10-2. Verdipapirforetaks adgang til å drive annen næringsvirksomhet
- § 10-3. Ansattes adgang til å drive næringsvirksomhet mv.
- § 10-4. Salg av finansielle instrumenter verdipapirforetaket eller kunden ikke eier
- § 10-5. Lån av finansielle instrumenter
- § 10-6. Verdipapirforetaks handel med derivater
- § 10-7. Handel i finansielle instrumenter som er registrert i et verdipapirregister
- § 10-8. Clearingplikt
- § 10-9. Taushetsplikt for verdipapirforetak og dets ansatte

II. Investorbekyttelse

- § 10-10. Interessekonflikter
- § 10-11. God forretningsskikk
- § 10-12. Beste resultat ved utførelse av ordre
- § 10-13. Håndtering av kundeordre
- § 10-14. Tjenesteyting overfor kvalifiserte motparter
- § 10-15. Tjenesteyting via annet verdipapirforetak
- § 10-16. Tilknyttede agenter

Del 1. Formål, virkeområde og definisjoner

Kapittel 1. Formål og virkeområde

§ 1-1. Lovens formål

Lovens formål er å legge til rette for sikker, ordnet og effektiv handel i finansielle instrumenter.

§ 1-2. Lovens stedlige virkeområde

Loven gjelder for virksomhet i Norge, med mindre noe annet er bestemt. Kongen kan gi forskrift om lovens anvendelse på Svalbard og kontinentalsokkelen og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold.

§ 1-3. Lovens anvendelse for verdipapirforetak med begrenset tjenestespekter

Departementet kan i forskrift fastsette at enkelte av lovens bestemmelser ikke skal gjelde for verdipapirforetak som

1. ikke besitter kundemidler, og
2. kun driver investeringsrådgivning og/eller mottak og formidling av ordre i forbindelse med omsettelige verdipapirer og verdipapirfondsandeler, og bare formidler ordre som nevnt i nr. 2 til verdipapirforetak eller kredittinstitusjon med adgang til å
3. yte slike investeringstjenester i Norge, eller til forvaltningsselskap for verdipapirfond med adgang til å drive verdipapirfondsforvaltning i Norge.

§ 1-4. Lovens anvendelse for kredittinstitusjoner

Departementet kan ved forskrift eller enkeltvedtak unnta kredittinstitusjoner fra en eller flere av lovens bestemmelser.

Kapittel 2. Definisjoner

§ 2-1. Investerings tjenester og tilknyttede tjenester

(1) Med investeringstjenester menes

1. mottak og formidling av ordre på vegne av kunde i forbindelse med ett eller flere finansielle instrumenter som definert i § 2-2,
2. utførelse av ordre på vegne av kunde,
3. omsetning av finansielle instrumenter for egen regning,
4. aktiv forvaltning av investorers portefølje av finansielle instrumenter på individuell basis og etter investors fullmakt,
5. investeringsrådgivning som definert i § 2-4 første ledd,
6. plassering av offentlige tilbud som nevnt i kapittel 7, plassering av emisjoner, samt garantistillelse for fulltegning av emisjoner eller tilbud om kjøp av finansielle instrumenter,
7. drift av multilateral handelsfasilitet som definert i § 2-3 fjerde ledd.

(2) Med tilknyttede tjenester menes

1. oppbevaring og forvaltning av finansielle instrumenter,
2. kredittgivning,
3. rådgivning med hensyn til foretaks kapitalstruktur, industrielle strategi og beslektede spørsmål, samt rådgivning og tjenester i forbindelse med fusjoner og oppkjøp av foretak,
4. tjenester i tilknytning til valutavirksomhet når dette skjer i forbindelse med ytelse av investeringstjenester som definert i første ledd,
5. utarbeidelse og formidling av investeringsanbefalinger, finansielle analyser og andre former for generelle anbefalinger vedrørende transaksjoner i finansielle instrumenter,
6. tjenester tilknyttet fulltegningsgaranti, tjenester i tilknytning til underliggende til varederivater og derivater som definert i § 2-2 femte ledd nr. 5, når disse tjenestene har sammenheng med investeringstjenester eller tilknyttede tjenester som nevnt i bestemmelsen her.

(3) Departementet kan gi forskrifter om hva som skal anses som investeringstjenester og tilknyttede tjenester etter første og annet ledd.

§ 2-2.¹ Finansielle instrumenter

(1) Med finansielle instrumenter menes:

1. omsettelige verdipapirer,
2. verdipapirfundsandeler,
3. pengemarkedsinstrumenter,
4. derivater.

(2) Med omsettelige verdipapirer menes de klasser av verdipapirer som kan omsettes på kapitalmarkedet, herunder:

1. aksjer og andre verdipapirer som kan sidestilles med aksjer, samt depotbevis for slike,
2. obligasjoner og andre gjeldsinstrumenter, samt depotbevis for slike,

3. alle andre verdipapirer som gir rett til å erverve eller selge slike omsettelige verdipapirer eller som gir rett til kontant oppgjør.

(3) Med verdipapirfondsandeler menes andeler i fond som nevnt i verdipapirfondloven § 1-2 første ledd nr. 1 og verdipapirer som kan sidestilles med slike andeler.

(4) Med pengemarkedsinstrumenter menes de klasser av instrumenter som normalt omsettes i pengemarkedet, slik som sertifikater og innskuddsbevis, med unntak av betalingsmidler.

(5) Med derivater menes:

opsjoner, terminer, bytteavtaler (swaps), fremtidige renteavtaler (FRA), samt alle andre avledede

1. kontrakter med fysisk eller finansielt oppgjør som relaterer seg til verdipapirer, valuta, renter, avkastningsmål, andre derivater, finansielle indekser eller finansielle måleenheter,

2. varederivater,

3. kredittderivater,

4. finansielle differansekontrakter,

5. andre instrumenter som ikke ellers omfattes av leddet her, men som har de samme karakteristika

som andre avledede finansielle instrumenter.

(6) Departementet kan gi nærmere forskrifter om hva som skal anses som finansielle instrumenter etter bestemmelsen her.

§ 2-3. Verdipapirforetak, kredittinstitusjon, regulert marked og multilateral handelsfasilitet

(1) Med verdipapirforetak menes foretak som yter en eller flere investeringstjenester som definert i § 2-1 på forretningsmessig basis.

(2) Med kredittinstitusjon menes foretak som nevnt i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 1-5 nr. 3.

(3) Med regulert marked menes foretak som nevnt i lov om regulerte markeder § 3 første ledd.

(4) Med multilateral handelsfasilitet menes et multilateralt system der det legges til rette for omsetning av finansielle instrumenter som definert i § 2-2 i samsvar med objektive regler og kravene fastsatt i denne lov med forskrifter.

1 Opphevet, se nå lov 10 apr 2015 nr. 17 § 1-5 (4).

§ 2-4. Andre definisjoner

(1) Med investeringsrådgivning menes personlig anbefaling til en kunde, på kundens eller verdipapirforetakets initiativ, om en eller flere transaksjoner i forbindelse med bestemte finansielle instrumenter.

(2) Med prisstiller menes person som på kontinuerlig grunnlag tilbyr kjøp eller salg av finansielle instrumenter for egen regning, til priser som personen selv fastsetter.

(3) Med tilknyttet agent menes fysisk eller juridisk person som på kun ett verdipapirforetaks ansvar og regning, markedsfører investeringstjenester og tilknyttede tjenester, skaffer oppdrag, mottar og formidler ordre i finansielle instrumenter, plasserer finansielle instrumenter eller gir råd om slike finansielle instrumenter eller tjenester, jf. § 10-16.

(4) Med systematisk internaliserer menes verdipapirforetak som på en organisert, regelmessig og systematisk måte handler for egen regning ved å utføre kundeordre utenfor regulert marked eller multilateral handelsfasilitet, jf. § 10-19.

(5) Med betydelig eierandel menes direkte eller indirekte eierandel som representerer minst 10 prosent av aksjekapitalen eller stemmene, eller som på annen måte gjør det mulig å utøve betydelig innflytelse over forvaltningen av selskapet. Like med vedkommende aksjeeiers egne aksjer regnes i denne sammenheng aksjer som eies av aksjeeierens nærstående i henhold til § 2-5.

0 Endret ved lov 20 juni 2014 nr. 29 (ikr. 1 juli 2014 iflg. vedtak 26 juni 2014 nr. 866).

§ 2-5.¹Nærstående

Som noens nærstående menes

1. ektefelle eller en person som vedkommende bor sammen med i ekteskaplignende forhold,
2. mindreårige barn til vedkommende selv, samt mindreårige barn til en person som nevnt i nr. 1 som vedkommende bor sammen med,
3. selskap innen samme konsern som vedkommende, selskap hvor vedkommende selv eller noen som er nevnt i nr. 1, 2 eller 5, har slik innflytelse som
4. nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd, allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd eller selskapsloven § 1-2 annet ledd, noen som det må antas at vedkommende har forpliktende samarbeid med når det gjelder å gjøre
5. bruk av rettighetene som eier av et finansielt instrument, herunder samarbeid der et tilbud vanskeliggjøres eller hindres.

§ 2-6.Motpartsvirksomhet og sentrale motparter

- (1) Med motpartsvirksomhet menes yrkesmessig virksomhet som består i å tre inn som part i avtaler som gjelder handel med eller lån av finansielle instrumenter som nevnt i § 2-2.
- (2) Med sentral motpart menes foretak som driver motpartsvirksomhet.

0 Endret ved lov 20 juni 2014 nr. 29 (ikr. 1 juli 2014 iflg. vedtak 26 juni 2014 nr. 866).

Del 2. Generelle bestemmelser

Kapittel 3. Generelle atferdsbestemmelser

§ 3-1.Anvendelsesområde

- (1) Kapittel 3 gjelder for finansielle instrumenter som er eller søkes notert på norsk regulert marked. § 3-9 gjelder også for finansielle instrumenter som ikke er eller søkes notert på norsk regulert marked.
- (2) §§ 3-3, 3-4 og 3-7 gjelder tilsvarende for finansielle instrumenter som ikke omfattes av første ledd, så fremt deres verdi avhenger av finansielle instrumenter som nevnt i første ledd.
- (3) §§ 3-3, 3-4, 3-7 og 3-8 gjelder tilsvarende for handlinger foretatt i Norge i tilknytning til finansielle instrumenter som er notert på et regulert marked i en annen EØS-stat eller der det er søkt om slik notering. Med regulert marked i første punktum menes marked som definert i direktiv 2004/39/EØF art. 4 nr. 14.
- (4) §§ 3-3, 3-4, 3-7 og 3-8 gjelder tilsvarende for finansielle instrumenter som omsettes på norsk multilateral handelsfasilitet.

§ 3-2.Definisjon av innsideinformasjon

- (1) Med innsideinformasjon menes presise opplysninger om de finansielle instrumentene, utstederen av disse eller andre forhold som er egnet til å påvirke kursen på de finansielle instrumentene eller tilknyttede finansielle instrumenter merkbart, og som ikke er offentlig tilgjengelig eller allment kjent i markedet.

(2) Med presise opplysninger menes opplysninger som indikerer at en eller flere omstendigheter eller begivenheter har inntruffet eller med rimelig grunn kan ventes å ville inntreffe og som er tilstrekkelig spesifikke for å trekke en slutning om den mulige påvirkningen av disse omstendighetene eller begivenhetene på kursen til de finansielle instrumentene eller de tilknyttede finansielle instrumentene.

(3) Med opplysninger som er egnet til å påvirke kursen til finansielle instrumenter eller tilknyttede finansielle instrumenter merkbart, menes opplysninger som en fornuftig investor sannsynligvis vil benytte som en del av grunnlaget for sin investeringsbeslutning.

(4) Med innsideinformasjon om varederivater menes presise opplysninger som ikke er offentlig tilgjengelige eller allment kjent og som direkte eller indirekte angår ett eller flere varederivater og som deltakere på markedet der varederivatene omsettes ville forvente å motta i samsvar med det Finanstilsynet anser som akseptert markedspraksis på det aktuelle markedet. Med opplysninger som deltakerne ville forvente å motta, menes opplysninger som normalt gjøres tilgjengelig for deltakere på markedet eller opplysninger som skal offentliggjøres som følge av lov, forskrift eller annen regulering, herunder privatrettslig regulering og praksis på det aktuelle varederivatmarkedet eller det underliggende varemarked. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om innsideinformasjon i tilknytning til varederivater og akseptert markedspraksis.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 48 (ikr. 21 des 2009 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1603).

§ 3-3. Misbruk av innsideinformasjon

(1) Tegning, kjøp, salg eller bytte av finansielle instrumenter eller tilskyndelse til slike disposisjoner, må ikke direkte eller indirekte foretas for egen eller fremmed regning av noen som har innsideinformasjon.

(2) Første ledd gjelder bare ved misbruk av innsideinformasjon nevnt i § 3-2. Første ledd er ikke til hinder for normal utøvelse av tidligere inngått opsjons- eller terminkontrakt ved kontraktens utløp.

§ 3-4. Taushetsplikt og tilbørlig informasjonshåndtering

(1) Den som har innsideinformasjon må ikke gi slike opplysninger til uvedkommende.

(2) Den som har innsideinformasjon plikter i sin behandling av slike opplysninger å utvise tilbørlig aktsomhet, slik at innsideinformasjonen ikke kommer i uvedkommendes besittelse eller misbrukes. Utsteder av finansielle instrumenter og andre juridiske personer som regelmessig er i besittelse av innsideinformasjon, skal ha rutiner for sikker behandling av innsideinformasjon.

§ 3-5. Liste over personer med tilgang til innsideinformasjon

(1) Utsteder av finansielle instrumenter skal sørge for at det føres en liste over personer som gis tilgang til innsideinformasjon. Dersom en person som gis tilgang til innsideinformasjon er en juridisk person, skal listen omfatte dennes ansatte, tillitsvalgte, medhjelpere mv. som gis tilgang til informasjonen.

(2) Listen skal oppdateres fortløpende og inneholde opplysninger om identiteten til personene med tilgang til innsideinformasjonen, dato og klokkeslett personene fikk tilgang til slik informasjon, funksjonen til personene, årsaken til at personene er på listen og dato for nedtegning og endring av listen. Listen skal oppbevares på betryggende vis i minst fem år etter utarbeidelse eller oppdatering, og oversendes Finanstilsynet på forespørsel.

(3) Utsteder av finansielle instrumenter skal sørge for at personer som gis tilgang til innsideinformasjon er kjent med de plikter og ansvar dette innebærer, samt straffeansvaret som er

forbundet med misbruk eller uberettiget distribusjon av slike opplysninger. Utsteder av finansielle instrumenter skal kunne dokumentere overfor Finanstilsynet at personer som gis tilgang til innsideinformasjon er kjent med sine plikter etter første punktum.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 48 (ikr. 21 des 2009 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1603).

§ 3-6. Undersøkelsesplikt

(1) Før styremedlem, ledende ansatt, medlem av kontrollkomité eller revisor tilknyttet utstederforetaket foretar eller tilskynder til tegning, kjøp, salg eller bytte av finansielle instrumenter som er utstedt av foretaket, skal vedkommende foreta en forsvarlig undersøkelse av om det foreligger opplysninger som nevnt i § 3-2 om de finansielle instrumentene eller utstederen av disse i foretaket. Første punktum gjelder tilsvarende for varamedlem, observatør, styresekretær og direksjonssekretær til styret i utstederforetaket. Første punktum gjelder tilsvarende for ledende ansatt og styremedlem i foretak i samme konsern som normalt kan antas å få tilgang til innsideinformasjon.

(2) Undersøkelsesplikten gjelder også ved inngåelse, kjøp, salg eller bytte av opsjons- eller terminkontrakt eller tilsvarende rettigheter knyttet til finansielle instrumenter utstedt av foretaket samt ved tilskyndelse til slike disposisjoner.

(3) Utsteder av aksjer skal uten ugrunnet opphold sende en ajourført oversikt over personer som nevnt i første ledd til Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker. Oversikten skal også omfatte foretak som eier aksjer i vedkommende utstederforetak, og som på grunn av eierskapet er representert i utstederforetakets styre. Meldingen skal inneholde personens eller foretakets navn, personnummer, organisasjonsnummer eller lignende identifikasjonsnummer, adresse, type tillitsverv eller stilling i selskapet og eventuell øvrig arbeidsstilling.

(4) Personer og foretak som nevnt i første ledd skal uten ugrunnet opphold sende Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker en ajourført oversikt over vedkommendes nærstående som nevnt i § 2-5 nr. 1, 2 og 4 dersom disse innehar aksjer utstedt av vedkommende selskap eller selskap i samme konsern. Oversikten skal også omfatte nærstående som nevnt i første ledd som innehar lån i henhold til aksjeloven § 11-1 og allmennaksjeloven § 11-1, tegningsretter, opsjoner eller tilsvarende rettigheter knyttet til aksjer i vedkommende selskap eller selskap i samme konsern, uavhengig av om det finansielle instrumentet gir rett til fysisk eller finansielt oppgjør.

(5) Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker kan utarbeide og offentliggjøre oversikter som inneholder navn på personer og foretak som nevnt i første ledd, samt type tillitsverv eller stilling i selskapet og eventuell øvrig arbeidsstilling.

(6) Denne paragraf gjelder tilsvarende for egenkapitalbevis.

0 Endret ved lov 22 juni 2012 nr. 35 (ikr. 1 juli 2012 iflg. res. 22 juni 2012 nr. 566).

§ 3-7. Rådgivningsforbud

Den som har innsideinformasjon skal ikke gi råd om handel med finansielle instrumenter som innsideinformasjonen vedrører.

§ 3-8. Markedsmanipulasjon

(1) Ingen må foreta markedsmanipulasjon i tilknytning til finansielle instrumenter.

(2) Med markedsmanipulasjon menes:

transaksjoner eller handelsordre som gir eller er egnet til å gi falske, uriktige eller villedende signaler om tilbudet, etterspørselen eller prisen på finansielle instrumenter, eller som sikrer at kursen på et eller flere finansielle instrumenter ligger på et unormalt eller kunstig nivå, med

1. mindre den eller de personer som har inngått transaksjonene eller inngitt handelsordrene, godtgjør at begrunnelsen er å regne som legitim og at transaksjonen eller handelsordren er i overensstemmelse med atferd som Finanstilsynet har akseptert som markedspraksis på det aktuelle markedet, eller
2. transaksjoner som inngås eller handelsordre som inngis i tilknytning til enhver form for villedende atferd, eller
utbredelse av opplysninger gjennom media, herunder via Internett, eller ved enhver annen metode, når opplysningene gir eller er egnet til å gi falske, uriktige eller villedende signaler om finansielle instrumenter, herunder utbredelse av rykter og nyheter, når personen som har utbredt
3. opplysningene visste eller burde ha visst at opplysningene var falske, uriktige eller villedende. Når en journalist i sin yrkesmessige aktivitet utbrer slike opplysninger, skal forholdet vurderes under hensyn til de regler som gjelder for deres yrkesgruppe, med mindre personen direkte eller indirekte oppnår fordeler eller fortjeneste av utbredelsen.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om markedsmanipulasjon og akseptert markedspraksis.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 48 (ikr. 21 des 2009 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1603).

1 Skal vel være «villedende».

§ 3-9.¹Forbud mot urimelige forretningsmetoder

- (1) Ingen må benytte urimelige forretningsmetoder ved handel i finansielle instrumenter.
- (2) God forretningsskikk skal iakttas ved henvendelser som rettes til allmennheten eller til enkeltpersoner og som inneholder tilbud eller oppfordring til å fremsette tilbud om kjøp, salg eller tegning av finansielle instrumenter eller som ellers har til formål å fremme handel i finansielle instrumenter.

§ 3-10. Investeringsanbefalinger mv.

- (1) Den som utarbeider eller formidler informasjon som anbefaler eller foreslår en investering eller investeringsstrategi vedrørende finansielle instrumenter eller utstederne av slike, og som er ment for distribusjon eller allmennheten, skal utvise tilbørlig aktsomhet for å sikre at informasjonen som presenteres er korrekt og skal på en klar og tydelig måte opplyse om eventuelle egne interesser og interessekonflikter som knytter seg til instrumentene eller utstederne.
- (2) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om utarbeidelse og formidling av informasjon som nevnt i første ledd. Departementet kan uten hensyn til første ledd fastsette særlige regler om muntlige investeringsanbefalinger.
- (3) Reglene i eller i medhold av bestemmelsen her skal ikke gjelde for presse som er underlagt tilfredsstillende selvregulering.

§ 3-11. Rapporteringsplikt

- (1) Den som på forretningsmessig basis gjennomfører eller tilrettelegger transaksjoner i finansielle instrumenter, skal straks rapportere til Finanstilsynet hvis det foreligger rimelig grunn til mistanke om innsidhandel eller markedsmanipulasjon i tilknytning til slike transaksjoner. Departementet kan i forskrift bestemme at første punktum bare skal gjelde verdipapirforetak og kredittinstitusjoner.

(2) Den som rapporterer etter første ledd, skal ikke informere noen andre om at melding er eller vil bli inngitt.

(3) Opplysninger som i god tro meddeles Finanstilsynet etter første ledd, er ikke brudd på noen form for taushetsplikt og gir ikke grunnlag for erstatning eller straff.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om oversendelse av opplysninger til Finanstilsynet og om rapportering etter denne bestemmelsen.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 48 (ikr. 21 des 2009 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1603).

§ 3-12. Tilbakekjøpsprogrammer og kursstabilisering

(1) Forbudet mot markedsmanipulasjon i § 3-8 gjelder ikke for tilbakekjøpsprogrammer og kursstabilisering som gjennomføres i overensstemmelse med regler i medhold av annet ledd.

(2) EØS-avtalen vedlegg IX nr. 29 (forordning (EF) nr. 2273/2003) om tilbakekjøpsprogrammer og stabilisering av finansielle instrumenter gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om kontroll med tilbakekjøpsprogrammer og kursstabilisering.

1 Er nå nr. 29aa.

§ 3-13. Unntak for disposisjoner foretatt av EØS-stat, sentralbank mv.

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder ikke disposisjoner foretatt av eller på vegne av en EØS-stat, Den europeiske sentralbank, sentralbank i EØS-stat eller annet myndighetsorgan i slike stater når disposisjonen er et ledd i en EØS-stats penge- eller valutapolitikk eller styring av offentlig gjeld.

§ 3-14.¹ Salg av finansielle instrumenter selgeren ikke eier

Ved salg av finansielle instrumenter som nevnt i § 2-2 første ledd nr. 1 til 3 som selgeren ikke eier, må selgeren ha tilgang til de finansielle instrumentene slik at rettidig levering er sikret på avtaletidspunktet.

0 Tilføyd ved lov 4 juni 2010 nr. 20 (ikr. 1 juli 2010 iflg. res. 4 juni 2010 nr. 771).

Del 3. Verdipapirforetak

Kapittel 10. Verdipapirforetaks virksomhet mv.

I. Generelle bestemmelser

§ 10-1. Løpende overensstemmelse med vilkår for tillatelse

Verdipapirforetak plikter å innrette sin virksomhet slik at den til enhver tid er i overensstemmelse med reglene i kapittel 9 og de vilkår som er satt for tillatelsen, samt å opplyse Finanstilsynet om vesentlige endringer i forutsetningene som lå til grunn for tillatelsen.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 48 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

§ 10-2.¹Verdipapirforetaks adgang til å drive annen næringsvirksomhet

(1) Verdipapirforetak kan utover det som følger av § 9-1, § 9-6 eller tillatelse til å drive finansieringsvirksomhet, ikke drive annen næringsvirksomhet uten at dette har naturlig sammenheng med utøvelsen av investeringstjenestevirksomheten.

(2) Finanstilsynet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra første ledd.

(3) Dersom dette svekker verdipapirforetakets uavhengige stilling, kan verdipapirforetaket ikke:

1. ha ubegrenset ansvar i annet foretak,
2. ha eiendeler i og delta i driften av annen næringsvirksomhet, eller
3. ha slik innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd eller allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 48 (ikr. 21 des 2009 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1603).

§ 10-3. Ansattes adgang til å drive næringsvirksomhet mv.

(1) Ansatte i verdipapirforetak som normalt har innsyn i eller arbeider med foretakets investeringstjenester må ikke være medlem av styre, bedriftsforsamling eller representantskap i foretak med finansielle instrumenter som er gjenstand for organisert omsetning eller forvaltningsselskap for verdipapirfond. Vedkommende må heller ikke ha slik innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd eller allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd i slikt selskap.

(2) Finanstilsynet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra bestemmelsen i første ledd første punktum.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 48 (ikr. 21 des 2009 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1603).

§ 10-4. Salg av finansielle instrumenter kunden ikke eier

Verdipapirforetak kan bare formidle og utføre ordre om salg av finansielle instrumenter som nevnt i § 2-2 første ledd nr. 1 til 3 som kunden ikke eier dersom kunden har tilgang til de finansielle instrumentene og foretaket er sikret rettidig levering på avtaletidspunktet.

0 Endret ved lov 4 juni 2010 nr. 20 (ikr. 1 juli 2010 iflg. res. 4 juni 2010 nr. 771).

§ 10-5. Lån av finansielle instrumenter

(1) Ved formidling av avtaler om lån av finansielle instrumenter, skal verdipapirforetaket påse at det stilles betryggende sikkerhet for lånet. Sikkerheten skal minst tilsvare instrumentenes markedsverdi til enhver tid, med tillegg av en marginsikkerhet etter nærmere regler fastsatt av departementet.

(2) Kravet til sikkerhetsstillelse etter første ledd gjelder tilsvarende dersom verdipapirforetaket låner ut finansielle instrumenter fra egen portefølje.

(3) Låneavtaler etter første og annet ledd samt avtaler om verdipapirforetaks lån av finansielle instrumenter skal være standardiserte.

§ 10-6. Verdipapirforetaks handel med derivater

(1) Ved formidling av og handel i finansielle instrumenter som nevnt i § 2-2 første ledd nr. 4, skal verdipapirforetak påse at det har betryggende sikkerhet for oppfyllelse av sine forpliktelser. Departementet kan fastsette nærmere regler om sikkerhetsstillelse.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende for verdipapirforetaks handel for egen regning.
0 Endret ved lov 20 juni 2014 nr. 29 (ikr. 1 juli 2014 iflg. vedtak 26 juni 2014 nr. 866).

§ 10-7. Handel i finansielle instrumenter som er registrert i et verdipapirregister

Verdipapirforetak skal registrere handler med registrerte finansielle instrumenter i et verdipapirregister samme dag som avtale inngås.

§ 10-8. Clearingplikt

Verdipapirforetaks handel i derivater som er notert på regulert marked, skal foretas under medvirkning av oppgjørssentral som nevnt i § 13-1.

§ 10-9. Taushetsplikt for verdipapirforetak og dets ansatte

(1) Ansatte, tillitsmenn og personer med bestemmende innflytelse i verdipapirforetak har taushetsplikt om det de under sin virksomhet får kjennskap til om andres forhold, med mindre annet er bestemt i lov eller forskrifter gitt med hjemmel i lov.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende for enhver som utfører arbeid for verdipapirforetaket, selv om vedkommende ikke er ansatt i foretaket.

II. Investorbekyttelse

§ 10-10. Interessekonflikter

(1) Verdipapirforetak plikter å treffe alle rimelige forholdsregler med hensyn til å identifisere interessekonflikter mellom foretaket og kundene og kundene imellom.

(2) Dersom tiltakene etter § 9-11 første ledd nr. 2 ikke er tilstrekkelig til å sikre kundens interesser på en betryggende måte, skal foretaket opplyse kunden om mulige interessekonflikter. Verdipapirforetaket kan ikke gjennomføre forretninger for kundens regning før kunden har fått slike opplysninger.

(3) Departementet kan gi nærmere forskrifter til gjennomføring av bestemmelsen her.

§ 10-11. God forretningsskikk

(1) Verdipapirforetak skal utøve sin virksomhet i samsvar med god forretningsskikk. Foretaket skal herunder påse at kundenes interesser og markedets integritet ivaretas på beste måte, og ellers oppfylle de krav som følger av denne paragrafen, eller av forskrifter gitt i medhold av denne paragrafen.

(2) Verdipapirforetaket skal gi kunder og potensielle kunder relevante opplysninger i en forståelig form om:

1. verdipapirforetaket og de tjenester det yter, finansielle instrumenter og foreslåtte investeringsstrategier, herunder hensiktsmessig veiledning
2. og advarsel om risiko forbundet med investeringer i de aktuelle instrumenter eller de foreslåtte strategier,
3. handelssystemer og markedsplasser verdipapirforetaket benytter,

4. omkostninger og gebyrer,

slik at kunden i rimelig grad er i stand til å forstå arten av og risikoen knyttet til investeringstjenesten og de finansielle instrumentene som tilbys, og således være i stand til å fatte en informert investeringsbeslutning.

(3) Verdipapirforetak skal påse at all informasjon til kunder eller potensielle kunder er korrekt, klar og ikke villedende. Markedsføringsinformasjon skal tydelig angis som sådan.

(4) Verdipapirforetak som yter investeringsrådgivning eller driver aktiv forvaltning, skal innhente nødvendige opplysninger om kundens kunnskap om og erfaring fra det aktuelle investeringsområde, samt kundens finansielle situasjon og investeringsmål. Undersøkelsene skal sette foretaket i stand til å anbefale den investeringstjeneste og de finansielle instrumenter som egner seg for vedkommende.

(5) Verdipapirforetak skal ved yting av andre investeringstjenester enn investeringsrådgivning eller aktiv forvaltning, søke å innhente opplysninger om kundens kunnskap om og erfaring fra det aktuelle investeringsområde. Foretakets undersøkelser skal sette det i stand til å vurdere om den påtenkte investeringstjenesten eller det påtenkte investeringsproduktet er hensiktsmessig for vedkommende. Hvis foretaket finner at investeringstjenesten eller investeringsproduktet ikke er hensiktsmessig, skal kunden advares om dette. Dersom kunden velger å ikke gi de opplysninger som verdipapirforetaket plikter å innhente, eller han gir ufullstendige opplysninger, skal foretaket advare kunden om at dette gjør det umulig for foretaket å vurdere hva som er hensiktsmessig for kunden.

(6) Femte ledd gjelder ikke for verdipapirforetak som yter investeringstjenester overfor kunde som utelukkende består av mottak, formidling og utførelse av ordre, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

1. tjenestene må gjelde aksjer opptatt til handel på et regulert marked eller et tilsvarende marked i annet land, pengemarkedsinstrumenter, obligasjoner eller andre gjeldsinstrumenter uten derivatelementer, UCITS eller andre ikke-komplekse finansielle instrumenter,
2. tjenestene må ytes på kundens initiativ, kunden må klart underrettes om at verdipapirforetaket ved ytelsen av tjenesten ikke har plikt til å vurdere hensiktsmessigheten av det leverte eller tilbudte instrument eller tjenesteytelse, og at
3. den investorbeskyttelse som denne plikten medfører dermed ikke er til stede. Denne advarselen kan gis i et standardisert format.

(7) Verdipapirforetak skal ha kunderegister som omfatter de dokumenter som gir uttrykk for avtaleforholdet mellom partene, herunder dokumenter som viser de betingelser som gjelder for foretakets tjenesteyting overfor kunden. Registeret over partenes avtalte rettigheter og plikter kan fremgå ved henvisning til andre dokumenter eller til offentligrettslig regulering.

(8) Verdipapirforetak skal ved sluttseddel eller på annen måte straks gi kunden utfyllende rapporter om de tjenester det har utført. I den grad det er relevant skal rapporten omfatte omkostninger i forbindelse med de transaksjoner og tjenesteytelser som er gjennomført for kundens regning. Utførte oppdrag skal bekreftes ved sluttseddel.

(9) Før et verdipapirforetak gjør forretninger med investor skal det opplyse om hvilken dekning som gis under sikkerhetsstillelsen som nevnt i § 9-12.

(10) Ytelse av investeringstjenester kan bare foretas fra fast forretningssted.

(11) Denne paragrafen og § 10-10 første ledd andre punktum gjelder tilsvarende for foretakets ansatte og tillitsvalgte og for personer og foretak som har slik innflytelse i verdipapirforetaket som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd eller allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd.

(12) Departementet kan gi utfyllende forskrifter om de krav som stilles i denne paragrafen. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til dokumentasjon av foretakets investeringsrådgivning.

§ 10-12. Beste resultat ved utførelse av ordre

(1) Verdipapirforetaket skal ved utførelse av kundeordre gjennomføre alle rimelige tiltak for å oppnå et best mulig resultat for deres kunder med hensyn til pris, kostnader, hurtighet, sannsynlighet for gjennomføring og oppgjør, størrelse, art og andre relevante forhold. Dersom kunden har gitt spesifikke instruksjoner, skal ordre utføres i tråd med disse.

(2) Verdipapirforetaket skal ha effektive systemer, prosedyrer og ordninger for å sikre etterlevelse av bestemmelsen i første ledd. Verdipapirforetaket skal blant annet utarbeide og benytte retningslinjer for utførelse av kundeordre.

(3) Verdipapirforetakets retningslinjer skal for hver type finansielt instrument foretaket handler med, inneholde informasjon om de ulike markedsplasser som benyttes og hvilke faktorer som bestemmer valget av markedsplass. Retningslinjene skal i det minste omfatte de markedsplasser som vanligvis gir det beste resultat ved utførelse av kundeordre.

(4) Før utførelse av kundeordre skal verdipapirforetaket opplyse kundene om foretakets retningslinjer og innhente deres samtykke til disse. Dersom retningslinjene tillater at kundeordre utføres utenfor et regulert marked eller multilateral handelsfasilitet, skal kundene samtykke uttrykkelig til dette. Kundene skal opplyses om alle viktige endringer i ordningene som nevnt i annet ledd, herunder blant annet om viktige endringer i retningslinjene.

(5) Verdipapirforetaket skal kontrollere de ordninger som er etablert i tråd med annet ledd for å avdekke og utbedre eventuelle svakheter. Blant annet skal verdipapirforetaket jevnlig evaluere hvorvidt bruk av markedsplassene som nevnt i retningslinjene er egnet til å oppnå det beste resultatet for deres kunder, eller om det er behov for endringer.

(6) På kundens forespørsel skal verdipapirforetaket kunne påvise at kundeordrene er utført i tråd med foretakets retningslinjer.

(7) Departementet kan gi utfyllende forskrifter om de krav som stilles i bestemmelsen her.

§ 10-13. Håndtering av kundeordre

(1) Verdipapirforetak skal etablere prosedyrer og ordninger som sikrer hurtig, rettferdig og effektiv utførelse av kundeordre, vurdert i forhold til verdipapirforetakets øvrige kundeordre og foretakets handel for egen regning. Prosedyrene og ordningene skal legge til rette for utførelse av sammenlignbare kundeordre i den rekkefølge som de er kommet inn.

(2) Dersom en kundeordre i aksjer notert på regulert marked som angir pris og antall (limitordre), på grunn av markedsforholdene ikke kan utføres umiddelbart og verdipapirforetaket ikke har mottatt annen instruks fra kunden, skal foretaket straks treffe foranstaltninger for raskest mulig utførelse ved å offentliggjøre ordren på en måte som er tilgjengelig for markedsaktørene. Plikten til offentliggjøring anses oppfylt dersom ordren gjøres tilgjengelig på et regulert marked eller en multilateral handelsfasilitet.

(3) Departementet kan gi utfyllende forskrifter om de krav som stilles i bestemmelsen her.

§ 10-14. Tjenesteyting overfor kvalifiserte motparter

(1) Verdipapirforetak med tillatelse til å yte tjenester som nevnt i § 2-1 første ledd nr. 1 til 3, kan bringe i stand eller inngå transaksjoner med kvalifiserte motparter uten å overholde de krav som stilles i § 10-11, § 10-12 eller § 10-13 første ledd i forbindelse med disse transaksjonene eller tilknyttede tjenester som er direkte knyttet til disse transaksjonene.

(2) Følgende skal alltid regnes som kvalifiserte motparter:

1. verdipapirforetak,
2. kredittinstitusjoner,

3. forsikringsselskap,
 4. verdipapirfond og forvaltningsselskap for slike fond,
 5. pensjonskasser og forvaltningsselskap for slike kasser,
 6. andre finansinstitusjoner,
 7. foretak som nevnt i § 9-2 annet ledd nr. 7 til 9,
 8. offentlige myndigheter, inkludert sentralbanker og overnasjonale organisasjoner.
- (3) Kravene i § 10-11, § 10-12 og § 10-13 første ledd skal likevel gjelde dersom en kvalifisert motpart anmoder om dette overfor verdipapirforetaket.
- (4) Departementet kan gi utfyllende forskrifter til paragrafen, herunder utvide kretsen av kvalifiserte motparter, samt fastsette særlige regler i forbindelse med utvidelsen.

§ 10-15. Tjenesteyting via annet verdipapirforetak

- (1) Dersom et verdipapirforetak formidler instruksjoner om å utføre investeringstjenester eller tilknyttede tjenester på vegne av sine kunder til et annet verdipapirforetak, kan det verdipapirforetaket som mottar instruksjonene forholde seg til informasjonen som gis, uten å henvende seg til kunden.
- (2) Verdipapirforetaket som formidler instruksjonene forblir i slike tilfeller ansvarlig for at informasjonen er fullstendig og korrekt, og at eventuelle anbefalinger eller råd er egnet for kunden og for øvrig i samsvar med § 10-11.
- (3) Verdipapirforetaket som mottar instruksjonene, plikter å utføre de aktuelle tjenester, basert på informasjon og råd som nevnt i annet ledd, i samsvar med alle relevante bestemmelser i kapittel 10.

§ 10-16. Tilknyttede agenter

- (1) Verdipapirforetak kan benytte tilknyttede agenter for å markedsføre sine tjenester, skaffe oppdrag, motta og formidle ordre, plassere finansielle instrumenter og gi råd om de finansielle instrumenter og investeringstjenester som verdipapirforetaket tilbyr, forutsatt at verdipapirforetaket selv har tillatelse til å yte slike tjenester. Virksomhet som tilknyttet agent krever ikke tillatelse etter § 9-1. Agenten kan bare være tilknyttet ett verdipapirforetak.
- (2) Verdipapirforetaket er ansvarlig for all virksomhet som agenten forestår på verdipapirforetakets vegne, og skal ved bruk av agent påse at verdipapirforetaket fortsatt overholder sine plikter etter denne loven. Verdipapirforetaket plikter å påse at tilknyttede agenter alltid opplyser om agentforholdet ved kontakt med kunder eller potensielle kunder. Opplysningene må minst omfatte verdipapirforetakets identitet, de tjenester som tilbys i agentforholdet, samt at verdipapirforetaket fullt ut er ansvarlig for agentens virksomhet. Opplysningene skal gis skriftlig, eller over telefon med lydopptak.
- (3) Tilknyttede agenter skal registreres i et offentlig tilgjengelig register. Registeret skal føres av Finanstilsynet. Registeret skal inneholde opplysninger om tilknyttede agenter etablert i Norge, og om norske verdipapirforetaks tilknyttede agenter etablert i annen EØS-stat hvor bruk av tilknyttede agenter ikke er tillatt. Registrering i Norge kan bare skje dersom verdipapirforetaket bekrefter at foretakets tilknyttede agent er egnet. Verdipapirforetak kan bare benytte tilknyttede agenter som er registrert i Norge eller i tilsvarende register i annen EØS-stat. Verdipapirforetak skal melde fra til Finanstilsynet dersom tilknytningen til en agent opphører.
- (4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til paragrafen her. Departementet kan fastsette nærmere regler om tilknyttede agenter og deres virksomhet.
- 0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 48 (ikr. 21 des 2009 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1603).

§ 10-16a.Nemndbehandling av tvister

Finansieringsvirksomhetsloven § 2-12b gjelder tilsvarende for verdipapirforetak.

Utdrag fra forskrift til verdipapirhandelloven (verdipapirforskriften)

DATO: FOR-2007-06-29-876
DEPARTEMENT: FIN (Finansdepartementet)
AVD/DIR: Finansmarkedsavd., Oslo Børs
PUBLISERT: I 2007 hefte 7
IKRAFTTREDELSE: 2007-11-01, 2008-01-01, departementet bestemmer
SIST-ENDRET: FOR-2016-09-21-1092
KORTTITTEL: Verdipapirforskriften

INNHold:

Forskrift til verdipapirhandelloven (verdipapirforskriften)

Del 3. Verdipapirforetak

Kapittel 9. Tillatelse, vilkår og grensekryssende virksomhet mv.

I. Definisjoner mv.

§ 9-1. Definisjoner

§ 9-2. Krav til medium for levering av informasjon til kunder

III. Alminnelige krav til organisering av virksomheten

§ 9-7. Generelle organisatoriske krav

§ 9-8. Kontroll av etterlevelse (compliance)

§ 9-9. Risikostyring

§ 9-10. Internrevisjon

§ 9-11. Tilpasning og unntak av hensyn til virksomhetens art, omfang og kompleksitet

§ 9-12. Ledelsens ansvar

§ 9-13. Klagebehandling

VII. Interessekonflikter

§ 9-23. Interessekonflikter som kan være til skade for kunde

§ 9-24. Retningslinjer for interessekonflikter

§ 9-25. Informasjon til kunder

§ 9-26. Dokumentasjon av tjenester og virksomhet som gir opphav til skadelige interessekonflikter

§ 9-27. Investeringsanalyse

§ 9-28. Nærmere organisatoriske krav til verdipapirforetak som utarbeider og distribuerer investeringsanalyser

VIII. Verdipapirforetakenes sikringsfond

§ 9-29. Medlemmer

§ 9-30. Utenlandske foretak med filial i Norge

§ 9-31. Fondets formål, organisering, vedtekter mv.

§ 9-32. Dekning fra fondet

- § 9-33. Fondets størrelse
- § 9-34. Avgift fra medlemmene
- § 9-35. Garantistillelse
- § 9-36. Endringer i medlemskap
- § 9-37. Manglende økonomisk evne
- § 9-38. Dekning av krav og unntak for enkelte kunder
- § 9-39. Dekningens størrelse
- § 9-40. Kunngjøring og frist for å melde krav
- § 9-41. Oppgjør
- § 9-42. Manglende oppfyllelse av medlemmers plikter
- § 9-43. Fondets rett til å tre inn i kundenes rettigheter
- § 9-44. Opplysningsplikt til kunder
- § 9-45. Generalforsamling
- § 9-46. Styre

Kapittel 10. Verdipapirforetaks virksomhet mv.

I. Klassifisering av kunder

- § 10-1. Kundekategorier
- § 10-2. Profesjonelle kunder
- § 10-3. Kvalifiserte motparter
- § 10-4. Ikke-profesjonelle kunder som kan be om å bli behandlet som profesjonell
- § 10-5. Krav til prosedyre ved avkall på beskyttelse som ikke-profesjonell
- § 10-6. Klassifisering av eksisterende kunder
- § 10-7. Virkninger av skillet kvalifiserte motparter/profesjonelle/ikke-profesjonelle kunder

II. Vederlag fra andre enn foretakets kunder

- § 10-8. Vederlag fra andre enn foretakets kunder

III. Verdipapirforetakets informasjonsplikter overfor kunder

- § 10-9. Markedsføringsmateriale mv.
- § 10-10. Informasjon til kunder forut for avtaleinngåelse
- § 10-11. Informasjon til kunder forut for ytelse av de enkelte investeringstjenester mv.
- § 10-12. Opplysninger om verdipapirforetaket og dets tjenester
- § 10-13. Opplysninger om de aktuelle finansielle instrumenter og investeringsstrategier
- § 10-14. Opplysninger om oppbevaring av kunders finansielle instrumenter og midler
- § 10-15. Opplysninger om omkostninger og gebyrer

IV. Innhenting av opplysninger om kundens erfaring mv.

- § 10-16. Egnethetstest
- § 10-17. Hensiktsmessighetstest
- § 10-18. Opplysninger til bruk for egnethets- og hensiktsmessighetstest
- § 10-19. Ikke-komplekse finansielle instrumenter
- § 10-20. Avtale med kunder

V. Rapportering til kunder

- § 10-21. Ordrebekreftelse ved formidling
- § 10-22. Rapporteringsforpliktelser ved ytelse av investeringstjenesten aktiv forvaltning
- § 10-23. Krav til rapportering av tap for tjenestene ordreførelse og aktiv forvaltning
- § 10-24. Kontoutskrift over kunders finansielle instrumenter og midler

VI. Beste resultat

§ 10-25. Beste resultat ved utførelse av ordre

§ 10-26. Beste resultat ved aktiv forvaltning og mottak og formidling av ordre

§ 10-27. Retningslinjer for ordreførelse

VII. Behandling av kundeordre

§ 10-28. Behandling av ordre

§ 10-29. Aggregering av ordre

§ 10-30. Allokering av handler

VIII. Lydopptak

§ 10-31. Dokumentasjon vedrørende mottatte oppdrag

§ 10-32. Gjenfinning av lydopptak

§ 10-33. Oppbevaring av dokumentasjon

§ 10-34. Informasjonsplikt

§ 10-35. Innsynsrett

IX. Transaksjonsrapportering

§ 10-36. Virkeområde

§ 10-37. Rapporteringspliktige transaksjoner

§ 10-38. Kundeidentifikasjon

§ 10-39. Identifikasjon av finansielle instrumenter

X. Systematisk internalisering

§ 10-40. Systematisk internalisering

XI. Offentliggjøring av informasjon om utførte transaksjoner

§ 10-41. Offentliggjøring av informasjon om utførte transaksjoner

Del 3. Verdipapirforetak

Kapittel 9. Tillatelse, vilkår og grensekryssende virksomhet mv.

I. Definisjoner mv.

§ 9-1. Definisjoner

I denne forskrift del 3 menes med:

- a) *distribusjonskanaler*: distribusjonskanaler som definert i § 3-6 syvende ledd.
- b) *varig medium*: en innretning som kunden kan lagre personlig adressert informasjon på, slik at informasjonen er tilgjengelig i uforandret form så lenge det er hensiktsmessig.
- c) *tilknyttet person*:
 - 1) styremedlem, deltaker eller tilsvarende, medlem av ledelsen eller tilknyttet agent til verdipapirforetaket,
 - 2) styremedlem, deltaker eller tilsvarende eller medlem av ledelsen av en tilknyttet agent til verdipapirforetaket, arbeidstaker i verdipapirforetaket eller tilknyttet agent til verdipapirforetaket, samt enhver annen fysisk person hvis tjenester stilles til rådighet for og som kontrolleres av verdipapirforetaket eller
 - 3) en tilknyttet agent til verdipapirforetaket og som deltar i verdipapirforetakets ytelse av investeringstjenester, eller en fysisk person som er direkte involvert i ytelsen av tjenester til verdipapirforetaket eller
 - 4) tilknyttet agent til verdipapirforetaket i henhold til en avtale om utkontraktering av foretakets investeringstjenester.
- d) *finansanalytiker*: tilknyttet person som utarbeider innholdet i investeringsanalyser.
- foretaksgruppe*: en gruppe av foretak som verdipapirforetaket inngår i og som består av morselskap, datterselskaper og enheter hvor morselskapet eller datterselskapene har eierinteresser, samt enheter som er tilknyttet hverandre som nevnt i direktiv 83/349/EF artikkel 12 (1).
- e) *utkontraktering*: en ordning som går ut på at en tjenesteyter utfører oppgaver som ellers ville ha blitt utført av verdipapirforetaket selv.
- verdipapirfinansiering*: utlån eller innlån av finansielle instrumenter, gjenkjøpstransaksjon eller
- g) reversert gjenkjøpstransaksjon, kjøps-/tilbakesalgstransaksjon eller salgs-/tilbakekjøpstransaksjon, slik dette er nærmere definert i forordning (EF) nr. 1287/2006 artikkel 2 (10).
- h) *øverste ledelse*: den person eller de personer som faktisk leder verdipapirforetakets virksomhet, jf. verdipapirhandelloven § 9-9 første ledd.
- i) *aktiv forvaltning*: investeringstjeneste som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 4.

§ 9-2. Krav til medium for levering av informasjon til kunder

- (1) Når det i forskriften del 3 kreves at informasjon til kunden skal gis skriftlig, skal informasjonen gis på papir med mindre kunden gir samtykke til at informasjonen gis i et annet varig medium.
- (2) Verdipapirforetak kan gi informasjon som nevnt i § 10-10 til § 10-15 og § 10-27 annet ledd på en internettside om informasjonen ikke er rettet til kunden personlig, og:
 - (a) kunden har oppgitt e-postadresse til verdipapirforetaket,
 - (b) kunden uttrykkelig samtykker til at informasjonen kan gis på en internettside,

- (c) kunden informeres elektronisk om internettsidens adresse, samt hvor på internettsiden informasjonen kan finnes, og
- (d) informasjonen er oppdatert, og kontinuerlig tilgjengelig på internettsiden så lenge kunden med rimelighet kan forventes å ha behov for informasjonen.

III. Alminnelige krav til organisering av virksomheten

§ 9-7. Generelle organisatoriske krav

- (1) Verdipapirforetak skal til enhver tid påse at det:
 - (a) har dokumenterte beslutningsprosedyrer og en organisering som klargjør funksjoner og ansvarsområder,
 - (b) gjør foretakets tilknyttede personer kjent med prosedyrer som gjelder innenfor den enkeltes ansvarsområde,
 - (c) har interne kontrollrutiner som sikrer at beslutninger og foretakets interne rutiner overholdes på alle nivåer i foretaket,
 - (d) ansetter medarbeidere som har nødvendig kompetanse og kunnskap,
 - (e) har et effektivt system for rapportering og formidling av relevant informasjon innad i foretaket, og
 - (f) sørger for at personer som utfører flere oppgaver for verdipapirforetaket, utfører hver av disse i samsvar med god forretningsskikk.
- (2) Verdipapirforetaket skal ha rutiner og systemer for håndtering av informasjon som sikrer nødvendig sikkerhet og konfidensialitet.
- (3) Verdipapirforetak skal ha en hensiktsmessig plan for kontinuitet i virksomheten som tar sikte på å sikre eller gjenopprette viktige data og funksjoner og yting av investeringstjenester i tilfelle av systemsvikt.
- (4) Verdipapirforetak skal overvåke og regelmessig vurdere foretakets systemer, internkontrollfunksjoner og ordninger etablert i henhold til første til tredje ledd, og iverksette tiltak for å avhjelpe eventuelle mangler.

§ 9-8. Kontroll av etterlevelse (compliance)

- (1) Verdipapirforetak skal ha retningslinjer og prosedyrer for å avdekke risiko for at foretaket ikke oppfyller sine forpliktelser etter verdipapirhandelloven og forskrifter fastsatt i medhold av verdipapirhandelloven. Foretaket skal iverksette forebyggende tiltak og prosedyrer for å begrense slik risiko og gjøre det mulig for Finanstilsynet å føre tilsyn med foretaket.
- (2) Verdipapirforetak skal ha en effektiv og uavhengig kontrollfunksjon, som skal:
 - (a) kontrollere at foretaket oppfyller sine forpliktelser etter første ledd,
 - (b) regelmessig vurdere om de nevnte retningslinjer, prosedyrer og tiltak er tilstrekkelig effektive,
 - (c) vurdere eventuelle tiltak som iverksettes for å avhjelpe manglende etterlevelse av regelverket, og
 - (d) gi råd og veiledning om verdipapirforetakets forpliktelser etter verdipapirhandelloven til foretakets ledelse, ansatte og andre som yter investeringstjenester på vegne av foretaket.
- (3) For å sikre at kontrollfunksjonen kan ivareta sine arbeidsoppgaver på en effektiv og uavhengig måte skal verdipapirforetaket påse at:
 - (a) kontrollfunksjonen har den nødvendige autoritet, ekspertise, ressurser og tilgang til relevant informasjon,
 - (b) det er utpekt en medarbeider med hovedansvar for foretakets kontrollfunksjon og for rapportering til foretakets ledelse som nevnt i § 9-12 annet ledd,

- (c) personer som er involvert i foretakets kontrollfunksjon ikke involveres i utøvelsen av de tjenester eller funksjoner de skal kontrollere, og
 - (d) personer som er involvert i foretakets kontrollfunksjon ikke får fastsatt sin godtgjørelse på en måte som påvirker, eller er egnet til å påvirke, deres objektivitet.
- 0 Endret ved forskrift 18 des 2009 nr. 1726 (i kraft 21 des 2009).

§ 9-9. Risikostyring

- (1) Verdipapirforetak skal påse at det:
- (a) har hensiktsmessige retningslinjer og prosedyrer for risikostyring for å identifisere hvilken risiko som er forbundet med dets virksomhet, systemer og prosesser,
 - (b) fastsetter relevante grenser for risikoeksponering,
 - (c) har effektive rutiner for å styre risiko i lys av foretakets grenser for risikoeksponering,
 - (d) overvåker at foretakets retningslinjer og rutiner for risikostyring følges, og
 - (e) overvåker at de tiltak foretaket har fastsatt for å avhjelpe eventuelle mangler ved dets retningslinjer og rutiner er tilstrekkelige og at disse overholdes.
- (2) Verdipapirforetak skal ha en uavhengig risikostyringsfunksjon med følgende oppgaver:
- (a) sikre etterlevelse av de retningslinjer og prosedyrer som nevnt i første ledd, og
 - (b) gi råd og rapportere om foretakets risikostyring som nevnt i § 9-12 annet ledd.

§ 9-10. Internrevisjon

Verdipapirforetak skal ha en uavhengig internrevisjon. Internrevisjonen skal:

- (a) ha en revisjonsplan for å kunne vurdere om foretakets systemer, internkontroll og rutiner er tiltrekkelige og effektive,
- (b) gi tilrådninger på bakgrunn av vurderingene som foretas i medhold av bokstav a),
- (c) kontrollere at tilråkningene følges, og
- (d) rapportere om resultatet av internrevisjonens kontrollhandlinger som nevnt i § 9-12 annet ledd.

§ 9-11. Tilpasning og unntak av hensyn til virksomhetens art, omfang og kompleksitet

- (1) Foretaket skal tilpasse kravene som følger av § 9-7 første ledd og § 9-8 første ledd til virksomhetens art, omfang og kompleksitet.
- (2) Foretaket kan unnlate å oppfylle de krav som følger av § 9-8 tredje ledd bokstav c) og d), § 9-9 annet ledd og § 9-10 dersom foretaket kan godtgjøre at kravene ikke står i rimelig forhold til virksomhetens art, omfang og kompleksitet. I tillegg gjelder følgende vilkår:
- (a) For unntak fra kravet i § 9-8 tredje ledd bokstav c) og d) kreves at kontrollfunksjonen forblir effektiv.
 - (b) For unntak fra kravet i § 9-9 annet ledd kreves i tillegg at retningslinjer og prosedyrer for risikostyringen er tilstrekkelige og effektive.

§ 9-12. Ledelsens ansvar

- (1) Ansvar for at foretaket overholder sine forpliktelser etter verdipapirhandelloven og forskrifter fastsatt i medhold av verdipapirhandelloven påligger verdipapirforetakets øverste ledelse. Ledelsen skal vurdere og regelmessig gjennomgå de ordninger og prosedyrer som er iverksatt for å oppfylle

foretakets forpliktelser, samt iverksette tiltak for å avhjelpe eventuelle mangler. Dersom det er hensiktsmessig, skal verdipapirforetaket sørge for at styret pålegges tilsvarende forpliktelser.

(2) Den øverste ledelsen og styret skal motta skriftlige rapporter om verdipapirforetakets etterlevelse av lover og regler, risikostyring og internrevisjon på regelmessig basis, jf. § 9-8 tredje ledd bokstav b, § 9-9 annet ledd bokstav b og § 9-10 bokstav d. Slike rapporter skal blant annet angi om det er iverksatt forebyggende tiltak for å avhjelpe eventuelle mangler. Ledelsen skal motta slike rapporter minst én gang årlig.

§ 9-13. Klagebehandling

(1) Verdipapirforetak skal ha klare og tilgjengelige prosedyrer for å kunne behandle klager fra ikke-profesjonelle kunder på en forsvarlig og hurtig måte.

(2) Verdipapirforetak skal kunne dokumentere slike klager og hvordan klagen er behandlet.

VI. Oppbevaring av dokumentasjon

§ 9-21. Krav til oppbevaringstid

(1) Verdipapirforetak skal oppbevare den dokumentasjon som kreves etter verdipapirhandelloven og forskrifter fastsatt i medhold av verdipapirhandelloven i minst 5 år.

(2) Dokumenter som viser verdipapirforetakets og kundens respektive forpliktelser og rettigheter i tilknytning til avtale om tjenesteyting eller vilkårene for denne, skal likevel oppbevares så lenge kundeforholdet varer. I den grad Finanstilsynet finner det nødvendig for å ivareta sine tilsynsmessige funksjoner, kan Finanstilsynet i særlige tilfeller gi verdipapirforetak pålegg om å oppbevare dokumentasjon som nevnt i en lengre periode.

(3) Ved tilbakekall av et verdipapirforetaks tillatelse til å yte investeringstjenester skal dokumentasjon etter første ledd oppbevares frem til femårsperioden er utløpt.

0 Endret ved forskrift 18 des 2009 nr. 1726 (i kraft 21 des 2009).

§ 9-22. Krav til medium for oppbevaring av opplysninger

Opplysningene i § 9-21 første ledd skal oppbevares på et medium som gjør at:

(a) Finanstilsynet til enhver tid kan få tilgang til opplysningene og rekonstruere hovedfasene i verdipapirforetakets behandling av enhver transaksjon,

(b) eventuelle rettelser eller andre endringer i opplysningene fremkommer, herunder opplysningenes innhold før eventuelle rettelser eller endringer, og

(c) det ikke er mulig å manipulere eller endre opplysningene på en illegitim måte.

0 Endret ved forskrift 18 des 2009 nr. 1726 (i kraft 21 des 2009).

VII. Interessekonflikter

§ 9-23. Interessekonflikter som kan være til skade for kunde

Verdipapirforetak skal identifisere mulige interessekonflikter som kan oppstå i virksomheten og som kan være til ulempe for kunden. Verdipapirforetaket skal som et minimum vurdere om foretaket, tilknyttet person eller person som er tilknyttet foretaket gjennom direkte eller indirekte eierskap:

(a) vil kunne oppnå økonomisk gevinst eller unngå økonomisk tap på bekostning av kunden,

- (b) har en annen interesse enn kunden når det gjelder resultatet av ytelsen av investeringstjenesten eller gjennomføringen av transaksjonen,
- (c) har økonomiske eller andre grunner til å prioritere en annen kundes eller andre grupper av kunders interesser foran kundens interesser,
- (d) driver samme type virksomhet som kunden, eller
- (e) vil motta godtgjørelse for ytelsen av investeringstjenesten overfor kunden fra annen person enn kunden i form av penger, varer eller tjenester utover standard provisjon for tjenesten.

§ 9-24. Retningslinjer for interessekonflikter

- (1) Verdipapirforetak skal ha skriftlige retningslinjer for å håndtere interessekonflikter. Retningslinjene skal være tilpasset foretakets størrelse og organisering samt virksomhetens art, omfang og kompleksitet. Det skal tas hensyn til forhold foretaket er eller burde være kjent med og som kan gi opphav til interessekonflikter knyttet til andre selskaper i foretaksgruppen.
- (2) Retningslinjene skal som et minimum omfatte:
- angivelse av de forhold som kan medføre interessekonflikter knyttet til de enkelte
 - (a) investeringstjenester og tilknyttede tjenester som utføres av eller på vegne av foretaket og som kan innebære en reell risiko for at kundens interesser svekkes, og
 - (b) angivelse av rutiner som skal følges og tiltak som skal iverksettes for å håndtere slike interessekonflikter.
- (3) Rutiner og tiltak som nevnt i annet ledd bokstav b skal være egnet til å sikre at tilknyttede personers deltakelse i virksomhet som involverer en interessekonflikt etter annet ledd bokstav a utføres med en nødvendig grad av uavhengighet. Rutinene og tiltakene skal ta hensyn til foretakets, herunder foretaksgruppens, størrelse og virksomhet, samt graden av risiko for å skade kundens interesser. For å sikre nødvendig uavhengighet skal verdipapirforetak vurdere behovet for blant annet:
- (a) rutiner for forsvarlig utveksling av informasjon mellom ulike deler av virksomheten, særskilt kontroll med tilknyttede personer som i hovedsak utfører virksomhet for eller yter
 - (b) tjenester til kunder som kan ha motstridende interesser, eller kunder som kan ha interesser i strid med foretakets egne interesser,
 - (c) å fjerne direkte sammenheng mellom avlønningen av tilknyttede personer som utfører ulike typer virksomhet, dersom det kan oppstå interessekonflikter mellom disse virksomhetene,
 - (d) tiltak for å hindre eller begrense muligheten for at det kan utøves utilbørlig påvirkning av en tilknyttet persons utførelse av investeringstjenester eller tilknyttede tjenester, og
 - (e) tiltak for å hindre eller kontrollere en tilknyttet persons samtidige eller etterfølgende deltagelse i bestemte investeringstjenester eller tilknyttede tjenester dersom slik deltagelse er egnet til å svekke håndteringen av interessekonflikter.
- (4) Dersom innføring og gjennomføring av rutiner og tiltak etter tredje ledd ikke sikrer en tilstrekkelig grad av uavhengighet, skal verdipapirforetaket iverksette ytterligere eller alternative tiltak som er nødvendige og hensiktsmessige for å oppnå slik uavhengighet.

§ 9-25. Informasjon til kunder

Dersom gjennomføring av tiltak i samsvar med § 9-24 og verdipapirhandelloven § 9-11 første ledd nr. 2 ikke er tilstrekkelige for å ivareta kundenes interesser på en betryggende måte, skal foretaket opplyse kunden om mulige interessekonflikter, jf. verdipapirhandelloven § 10-10 annet ledd. Informasjon skal gis skriftlig og være tilstrekkelig detaljert til at kunden kan foreta et begrunnet valg

med hensyn til investeringstjenesten eller den tilknyttede tjenesten interessekonflikten relaterer seg til. Informasjonen skal ta hensyn til kundens profesjonalitet.

§ 9-26. Dokumentasjon av tjenester og virksomhet som gir opphav til skadelige interessekonflikter

Verdipapirforetak skal dokumentere hvilke investeringstjenester og tilknyttede tjenester som er utført eller utføres av eller på vegne av foretaket hvor en interessekonflikt har oppstått eller kan oppstå, og som innebærer en reell risiko for skade på en eller flere kunders interesser.

§ 9-27. Investeringsanalyse

(1) Med investeringsanalyse menes anbefaling som nevnt i § 3-6 annet ledd som er utarbeidet av verdipapirforetak, og som:

er benevnt eller beskrevet som investeringsanalyse eller tilsvarende benevnelse, eller som på

(a) annen måte er presentert som en objektiv eller uavhengig forklaring av de forhold som omfattes av anbefalingen, og

(b) ikke regnes som investeringsrådgivning etter verdipapirhandelloven § 2-4 første ledd.

(2) Når verdipapirforetak utarbeider investeringsanbefalinger som ikke omfattes av første ledd, skal anbefalingen benevnes som markedsføringsmateriale og inneholde en tydelig erklæring om at anbefalingen ikke er utarbeidet i samsvar med regelverket for investeringsanalyser. Ved muntlig presentasjon av slikt markedsføringsmateriale skal det gis tilsvarende forklaring.

(3) For øvrig gjelder reglene om investeringsanbefalinger i § 3-6 til § 3-15.

§ 9-28. Nærmere organisatoriske krav til verdipapirforetak som utarbeider og distribuerer investeringsanalyser

(1) Denne bestemmelse gjelder verdipapirforetak som utarbeider eller får utarbeidet investeringsanalyser som nevnt i § 9-27 første ledd, dersom analysen vil formidles foretakets kunder eller til allmennheten, eller det er rimelig grunn til å anta at slik formidling vil finne sted.

Bestemmelsen gjelder ikke verdipapirforetak som bare formidler andres investeringsanalyser til kunder eller allmennheten, og følgende vilkår er oppfylt:

(a) investeringsanalysen ikke er utarbeidet av selskap i samme foretaksgruppe som verdipapirforetaket,

(b) verdipapirforetaket ikke vesentlig endrer anbefalingene i investeringsanalysen,

(c) investeringsanbefalingen ikke presenteres som om den var utarbeidet av verdipapirforetaket, og verdipapirforetaket kontrollerer at den som har utarbeidet analysen er underlagt tilsvarende krav

(d) som følger av denne forskriften vedrørende investeringsanalyser eller har fastsatt retningslinjer som inneholder slike krav.

(2) Verdipapirforetak skal sørge for at tiltak fastsatt i henhold til § 9-24 gjennomføres overfor finansanalytikere som deltar i utarbeidelsen av investeringsanalysen samt andre tilknyttede personer med ansvarsområder eller forretningsinteresser som kan komme i konflikt med interessene til de personer investeringsanalysen formidles til.

(3) Verdipapirforetak skal i tillegg ha rutiner og prosedyrer for å sikre:

(a) at finansanalytikere og tilknyttede personer med kunnskap om

1) det sannsynlige tidspunktet for offentliggjøring av investeringsanalysen,

2) innholdet av investeringsanalysen som ikke er tilgjengelig for kundene eller offentligheten, eller

3) innhold av investeringsanalysen som ikke lett kan utledes av offentlig tilgjengelig informasjon, ikke kan handle for egen eller andres regning (herunder verdipapirforetakets regning) i finansielle instrumenter som omfattes av investeringsanalysen eller i ethvert avledet finansielt instrument, før mottakerne av investeringsanalysen har hatt en rimelig anledning til å handle på bakgrunn av den. Dette gjelder ikke ordinær prisstillingsvirksomhet foretatt i god tro eller utførelse av en uoppfordret kundeordre.

- (b) at finansanalytikere og tilknyttede personer involvert i utarbeidelsen av investeringsanalysen gjøres kjent med reglene om egenhandel i verdipapirhandelloven kapittel 8,
 - at verdipapirforetaket, finansanalytikere og andre tilknyttede personer som er involvert i
 - (c) utarbeidelsen av innholdet i investeringsanalysene ikke mottar godtgjørelse fra personer som har en særlig interesse i hovedinnholdet i analysen,
 - (d) at verdipapirforetaket, finansanalytikere og relevante personer involvert i utarbeidelse av investeringsanalyse ikke tilbyr utstedere fordelaktige investeringsanalyser, og
 - at andre enn finansanalytikere ikke tillates å gjennomgå utkast til investeringsanalysen for å
 - (e) kontrollere faktiske opplysninger i analysen forut for formidlingen av den, med unntak av gjennomgang som foretas for å sikre overholdelse av foretakets juridiske forpliktelser. Dette gjelder bare dersom investeringsanalysen inneholder en anbefaling eller kursmål.
- (4) Med avledet finansielt instrument i tredje ledd menes finansielt instrument med en pris nært knyttet til endringer i prisen til et annet finansielt instrument omhandlet i en investeringsanalyse, og som inneholder et derivatelement som baserer seg på dette andre finansielle instrumentet.

VIII. Verdipapirforetakenes sikringsfond

§ 9-29. Medlemmer

Følgende skal være medlem i Verdipapirforetakenes sikringsfond:

- (a) verdipapirforetak med tillatelse etter verdipapirhandelloven § 9-1 til å yte investeringstjenester som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 1 til 7, forvaltningsselskap for verdipapirfond med tillatelse etter lov 25. november 2011 nr. 44 om
- (b) verdipapirfond (verdipapirfondloven) § 2-1 annet ledd, jf. første ledd, til å yte investeringstjeneste som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 4,
- (c) forvaltere av alternative investeringsfond med tillatelse etter lov 20. juni 2014 nr. 28 om forvaltning av alternative investeringsfond § 2-2 tredje og fjerde ledd, jf. sjette ledd.

⁰ Endret ved forskrifter 21 des 2011 nr. 1467 (i kraft 1 jan 2012), 1 sep 2015 nr. 1017 (i kraft 1 okt 2015).

§ 9-30. Utenlandske foretak med filial i Norge

(1) Verdipapirforetak etablert med filial i Norge i henhold til verdipapirhandelloven § 9-24 plikter ikke å være medlem i fondet til dekning for filialens virksomhet i Norge. Slike foretak kan, for filialens virksomhet i Norge, slutte seg til fondet som supplement til sikringsordningen i filialens hjemstat, dersom sistnevnte ordning ikke kan anses å gi filialens kunder like god dekning som den norske ordningen. I så fall gjelder prinsippene i vedlegg II til direktiv 97/9/EF. Tilsvarende gjelder forvaltningsselskaper for verdipapirfond som nevnt i verdipapirfondloven § 3-3 etablert med filial i Norge og som har tillatelse fra hjemstatens myndigheter til å yte investeringstjenester som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 4.

(2) Verdipapirforetak etablert med filial i Norge i henhold til verdipapirhandelloven § 9-25 skal være medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond til dekning for filialens virksomhet. Finanstilsynet kan samtykke til at filialen ikke plikter å være medlem i fondet, dersom filialens virksomhet i Norge er dekket av tilfredsstillende erstatningsordning. § 9-44 gjelder uten hensyn til om filialen fritas for kravet til å stille sikkerhet. Tilsvarende gjelder forvaltningsselskaper for verdipapirfond som nevnt i verdipapirfondloven § 3-4 etablert med filial i Norge og som har tillatelse fra hjemstatens myndigheter til å yte investeringstjenester som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 4. Endret ved forskrifter 18 des 2009 nr. 1726 (i kraft 21 des 2009), 21 des 2011 nr. 1467 (i kraft 1 jan 2012).

§ 9-31. Fondets formål, organisering, vedtekter mv.

- (1) Sikringsfondet skal ved manglende økonomisk evne hos medlemmene, jf. § 9-37, gi dekning for krav som skyldes medlemmenes behandling av kunders midler og finansielle instrumenter, jf. § 9-32.
 - (2) Fondet er eget rettssubjekt. Ingen av medlemmene har eiendomsrett til noen del av fondet. Konkurs eller akkordforhandlinger kan ikke åpnes i fondet.
 - (3) Fondets øverste myndighet er generalforsamlingen, jf. § 9-45. Fondet ledes av et styre, jf. § 9-46. Fondet skal ha vedtekter godkjent av Finansdepartementet. Endringer av vedtektene skal også godkjennes av Finansdepartementet.
 - (4) Fondet kan pålegge medlemmene rapporteringsplikt og å fremlegge dokumenter og opplysninger som er nødvendig for fondets beregning av avgift, utgifter til garanti eller for dekning av krav, eller som fondet ellers anser nødvendig for sin virksomhet. Finanstilsynets taushetsplikt er ikke til hinder for at Finanstilsynet gir opplysninger som nevnt til fondet.
- 0 Endret ved forskrift 18 des 2009 nr. 1726 (i kraft 21 des 2009).

§ 9-32. Dekning fra fondet

Fondet skal dekke krav som skyldes medlemmenes manglende evne til å betale tilbake penger eller levere tilbake finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-2 første ledd, og som oppbevares, administreres eller forvaltes av medlemmet på kunders vegne i forbindelse med investerings- og tilleggstjenester.

§ 9-33. Fondets størrelse

Fondets samlede ansvarlige kapital skal minst utgjøre 50 millioner NOK.

§ 9-34. Avgift fra medlemmene

- (1) Medlemmene skal hvert år betale en avgift til fondet, med mindre fondets egenkapital etter siste årsregnskap overstiger minstekravet i § 9-33. Medlemmene skal betale avgift til å dekke fondets årlige utgifter, med mindre minstekravet i § 9-33 er nådd og fondets avkastning eller avgift fra nye medlemmer etter § 9-36 minst dekker slike årlige utgifter.
- (2) Hvert medlem betaler en årlig avgift som utgjør 0,8 prosent av medlemmets samlede inntekter fra investerings- og tilleggstjenester fra foregående år, minimum 25 000 NOK og maksimum 500 000 NOK. Med samlede inntekter fra investerings- og tilleggstjenester menes for verdipapirforetak post 4.1.30 Sum inntekter fra investeringstjenester og tilleggstjenester i kvartalsoppgeben for

verdipapirforetak og for forvaltningsselskaper for verdipapirfond post 2.1.04 Inntekter fra aktiv forvaltning og post 2.1.05 Inntekter fra tilleggstjenester som fremgår av kvartalsoppgaven for forvaltningsselskap for verdipapirfond. Tidspunkt for betaling av avgiften skal fastsettes i fondets vedtekter.

(3) Finanstilsynet kan bestemme at medlemmer som nevnt i § 9-29 bokstav a) med tillatelse til å yte investeringstjeneste i henhold til verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 4 og medlemmer som nevnt i § 9-29 bokstav b) betaler en lavere avgift enn det som fremgår av annet ledd, for så vidt gjelder midler som forvaltes på vegne av profesjonelle kunder.

(4) Fondets styre kan fastsette lavere avgift for det enkelte år, dersom det er klart at innbetalingene etter en slik avgift vil være tilstrekkelig til at fondets minstekrav etter § 9-33 oppnås.

(5) For filial som nevnt i § 9-30 første ledd annet punktum skal det hvert år betales en avgift til fondet beregnet etter prinsippene i vedlegg II til direktiv 97/9/EF.

(6) Dersom fondets kapital ikke er tilstrekkelig i tilfelle det fremmes krav mot fondet, er medlemmene forpliktet til å dekke det overskytende slik at ansvaret prinsipalt er proratarisk, subsidiært solidarisk. Det enkelte medlems proratariske ansvar beregnes i henhold til metoden og beregningsnøkkelen som er beskrevet i annet ledd.

⁰ Endret ved forskrifter 18 des 2009 nr. 1726 (i kraft 21 des 2009), 25 aug 2010 nr. 1216 (i kraft 1 jan 2011).

§ 9-35. Garantistillelse

(1) Dersom fondets egenkapital er lavere enn 50 millioner NOK, skal fondet sørge for at differansen dekkes av en selvskyldnergaranti.

(2) Utgifter til nevnte garanti utliknes årlig på medlemmene og beregnes i henhold til metoden og beregningsnøkkelen som er beskrevet i § 9-34 på bakgrunn av medlemmets andel av samlede inntekter fra investerings- og tilleggstjenester fra foregående år.

(3) Garanti etter denne bestemmelse kan kun stilles av:

- (a) foretak som nevnt i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 1-4 første ledd nr. 1 til 3,
- (b) tilsvarende foretak som har hovedsete i, er gitt tillatelse til å drive virksomhet i og er underlagt myndighetstilsyn i annen EØS-stat,
- (c) tilsvarende foretak som har hovedsete i, er gitt tillatelse til å drive virksomhet i og er underlagt myndighetstilsyn i stat utenfor EØS-området, dersom oppgjør under garantien er sikret i samsvar med det som vil gjelde for garanti stillet av foretak som nevnt i a) og b).

§ 9-36. Endringer i medlemskap

(1) Et nytt medlem skal svare avgift etter § 9-34 i sine fire første driftsår selv om fondet har oppnådd minste ansvarlige kapital etter § 9-33.

(2) Medlem betaler full avgift også for det driftsår medlemskapet opphører. Innbetalt avgift betales ikke tilbake til uttredende medlem.

§ 9-37. Manglende økonomisk evne

(1) Manglende økonomisk evne skal anses inntrådt når tvangsakkord eller konkurs er åpnet hos medlemmet. Tilsvarende gjelder dersom kredittinstitusjon som har konsesjon som verdipapirforetak blir satt under offentlig administrasjon, jf. banksikringsloven kapittel 4.

(2) For medlemmer som nevnt i § 9-30 første ledd, skal manglende økonomisk evne anses inntrådt når fondet har mottatt opplysninger fra hjemstatens vedkommende myndigheter om konstateringen eller avgjørelsen som nevnt i direktiv 97/9/EF artikkel 2 nr. 2.

(3) For medlemmer som nevnt i § 9-30 annet ledd, skal manglende økonomisk evne anses inntrådt når prosesser som tilsvarer tvangsakkord eller konkurs er åpnet i verdipapirforetakets hjemstat. Fondet har ubegrenset rett til å kontrollere at nevnte krav er oppfylt og for øvrig kontrollere en kundes rettigheter i samsvar med ordningens egne normer og fremgangsmåter før den utbetaler erstatning.

§ 9-38. Dekning av krav og unntak for enkelte kunder

(1) Fondet skal, når et medlem har manglende økonomisk evne som beskrevet i § 9-37, gi dekning for krav som nevnt i § 9-32 oppstått i forbindelse med utøvelse av investeringstjenester som nevnt i § 9-29, og eller tilleggstjenester som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-1 annet ledd nr. 1 eller verdipapirfondloven § 2-1 tredje ledd nr. 2. Selv om et medlem har levert tilbake eller fått tilbakekalt tillatelsen, vil fondets ansvar omfatte krav som nevnt i § 9-32 oppstått før slik tilbakelevering/tilbakekall.

(2) For norske medlemmer skal fondet også dekke krav som knytter seg til virksomhet som utøves i medhold av verdipapirhandelloven § 9-23 eller verdipapirfondloven § 3-1 og § 3-2, samt virksomhet som drives av filial utenfor EØS-området, med mindre annet fastsettes av Finanstilsynet.

(3) Fondet dekker ikke krav som stammer fra transaksjoner omfattet av rettskraftig straffedom om hvitvasking av penger.

(4) Krav fra følgende kunder dekkes ikke:

- (a) finansinstitusjoner, kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirforetak
- (b) verdipapirfond og andre foretak for kollektiv forvaltning
- (c) pensjonskasser og pensjonsfond
- (d) selskaper i samme konsern som medlemsinstitusjonen

kunder som har ansvar for eller har dratt fordel av forhold som vedrører medlemmet, når slike (e) forhold har forårsaket medlemmets økonomiske vanskeligheter eller bidratt til en forverring av medlemmets økonomiske situasjon.

⁰ Endret ved forskrifter 18 des 2009 nr. 1726 (i kraft 21 des 2009), 21 des 2011 nr. 1467 (i kraft 1 jan 2012).

§ 9-39. Dekningens størrelse

(1) Dekning ytes med inntil 200 000 kroner pr. kunde pr. tilfelle av manglende økonomisk evne som nevnt i § 9-37.

(2) Der flere kunder benytter medlemmets tjenester sammen, skal hver enkelt være dekket i samsvar med første ledd. Andelseiere i rettssubjekter som nevnt i § 9-38 fjerde ledd b) skal ikke betraktes som flere kunder som benytter medlemmets tjenester sammen.

§ 9-40. Kunngjøring og frist for å melde krav

Fondet skal på en hensiktsmessig måte underrette kundene om at et medlem har manglende økonomisk evne som beskrevet i § 9-37. Krav fra kunden skal fremsettes for fondet innen fem måneder fra kunngjøringen som nevnt. Har kunden ikke fremmet sitt krav innen denne tid, er retten

til dekning tapt. Dersom kunden har vært forhindret for å fremsette kravet innen fristen, begynner tidsfristen i stedet å løpe når hindringen er opphørt.

§ 9-41. Oppgjør

(1) Fondet skal betale krav fra den enkelte kunde snarest mulig og senest tre måneder etter at kravets berettigelse og størrelse er fastslått. I særlige tilfeller kan Finanstilsynet forlenge fristen med inntil tre måneder.

(2) Dekning for tap av finansielle instrumenter skal fastsettes i forhold til instrumentenes markedsverdi ved inntreden av manglende økonomisk evne som beskrevet i § 9-37. Dekning for kontante midler skal omfatte eventuelle renter frem til inntreden av manglende økonomisk evne som beskrevet i § 9-37.

(3) Dersom en kunde med eierandel i medlemmet, er siktet for lovbrudd i forbindelse med hvitvasking av penger, skal erstatningsordningen, uansett tidsfristen over, innstille alle utbetalinger i påvente av en rettskraftig domsavgjørelse.

(4) Tvist om fondets avgjørelser kan påklages til Finanstilsynet etter forvaltningsloven kapittel VI. Tvist om et krav omfattes av ordningen og om retten til dekning under denne, kan prøves av domstolene.

0 Endret ved forskrift 18 des 2009 nr. 1726 (i kraft 21 des 2009).

§ 9-42. Manglende oppfyllelse av medlemmers plikter

(1) Dersom et medlem ikke oppfyller sine plikter i henhold til verdipapirhandelloven § 9-12, bestemmelser gitt i dette avsnitt og i medhold av disse bestemmelser, skal fondet underrette Finanstilsynet. Fondet og Finanstilsynet skal samarbeide om å treffe hensiktsmessige tiltak for å sikre at medlemmet oppfyller sine plikter. Med Finanstilsynets samtykke kan et medlem med en frist på minst 12 måneder varsles om at det kan utelukkes fra fondet. Dersom et medlem, ved utløpet av nevnte frist fortsatt ikke oppfyller sine plikter og det foreligger et uttrykkelig samtykke fra Finanstilsynet, kan fondet bestemme at det aktuelle medlem skal utelukkes fra fondet. Fondets ansvar vil omfatte krav som nevnt i § 9-32 oppstått før tidspunktet for utelukkingen.

(2) Dersom en filial etablert i medhold av § 9-30 første ledd ikke oppfyller sine plikter som nevnt i første ledd, skal myndighetene i vertsstaten underrettes. Det skal treffes tilsvarende tiltak som etter første ledd, eventuelt kan filialen tilsvarende utelukkes fra fondet. Kundene skal underrettes om at den supplerende dekningen er bortfalt og fra hvilken dato. Fondets ansvar vil omfatte krav som nevnt i § 9-32 oppstått før tidspunktet for utelukkingen.

0 Endret ved forskrift 18 des 2009 nr. 1726 (i kraft 21 des 2009).

§ 9-43. Fondets rett til å tre inn i kundenes rettigheter

Når fondet utbetaler erstatning, skal fondet ha rett til å tre inn i kundenes rettigheter i forhold til konkursboet, krav i en tvangsakkord eller krav i forhold til en kredittinstitusjon der det er gjort vedtak om offentlig administrasjon, i den grad kunden har fått full dekning for sitt krav mot medlemmet.

§ 9-44. Opplysningsplikt til kunder

Medlemmet skal, før det gjør forretninger med kunde, informere denne om Verdipapirforetakenes sikringsfond, herunder beløp, dekningsgrad og virkeområde. For foretak som er etablert ved filial i Norge skal det gis tilsvarende informasjon på norsk og på en lett forståelig måte om den sikringsordning filialen er omfattet av. Informasjonen etter denne bestemmelsen kan gis ved bruk av elektronisk kommunikasjon dersom kunden ønsker det.

§ 9-45. Generalforsamling

- (1) På generalforsamlingen har hvert medlem av fondet én representant og én stemme. En beslutning av generalforsamlingen krever flertall av de avgitte stemmer, om ikke annet fremgår av vedtektene. Beslutning om fastsettelse og endring av vedtektene krever tilslutning fra minst to tredeler av de avgitte stemmer.
- (2) Generalforsamlingen vedtar vedtekter for fondet, velger medlemmer og varamedlemmer til styret og fastsetter instruks for styret.
- (3) Årsmelding og regnskap skal behandles av generalforsamlingen. Årsmelding og regnskap skal være gjenstand for revisjon.

§ 9-46. Styre

- (1) Fondet skal ha et styre på fem medlemmer. Fire medlemmer og fire varamedlemmer velges av generalforsamlingen. Finanstilsynet oppnevner ett medlem med varamedlem.
 - (2) De valgte medlemmer og varamedlemmer velges for to år. Styret velger leder og nestleder for ett år om gangen.
 - (3) Ved sammensetning av styre skal det legges vekt på hensynet til en balansert representasjon fra medlemmer av forskjellig størrelse og karakter.
 - (4) Styret skal utarbeide vedtekter for fondet og eventuelt endringer i vedtektene som skal fremlegges for generalforsamlingen for fastsettelse.
 - (5) For gyldig vedtak i styret kreves at minst 3 medlemmer stemmer for forslaget.
 - (6) Det skal føres styreprotokoll. Finanstilsynet kan kreve fondets styreprotokoller fremlagt.
- 0 Endret ved forskrift 18 des 2009 nr. 1726 (i kraft 21 des 2009).

Kapittel 10. Verdipapirforetaks virksomhet mv.

I. Klassifisering av kunder

§ 10-1. Kundekategorier

- (1) Verdipapirforetak skal kategorisere sine kunder som henholdsvis:
 - (a) ikke-profesjonelle kunder,
 - (b) profesjonelle kunder, jf. § 10-2, eller
 - (c) kvalifiserte motparter, jf. verdipapirhandelloven § 10-14 annet ledd.
- (2) Verdipapirforetak skal informere kundene skriftlig om hvilken kategori de tilhører, om adgangen til å be om en annen kategorisering og om hvilken betydning kategoriseringen har for graden av investorbekyttelse.

(3) Verdipapirforetak kan på eget initiativ eller på anmodning fra en kunde, generelt eller i det enkelte tilfelle, behandle en profesjonell kunde eller en kvalifisert motpart som en ikke-profesjonell kunde eller en kvalifisert motpart som en profesjonell kunde.

(4) Dersom profesjonell kunde eller kvalifisert motpart ber om behandling som ikke-profesjonell kunde, og verdipapirforetaket samtykker i det, skal verdipapirforetaket og kunden inngå skriftlig avtale om dette. Avtalen skal spesifisere om den gjelder generelt eller i forbindelse med en eller flere angitte transaksjoner, investeringstjenester eller produkttyper.

(5) Verdipapirforetak skal ha skriftlige interne retningslinjer og rutiner for kategorisering av kunder. Profesjonelle kunder er ansvarlige for at verdipapirforetaket holdes løpende underrettet om enhver endring som vil kunne påvirke deres klassifisering. Blir verdipapirforetaket kjent med at kunden ikke lenger oppfyller vilkårene for å bli kategorisert som profesjonell kunde, skal verdipapirforetaket treffe passende forholdsregler.

§ 10-2. Profesjonelle kunder

Følgende kunder anses som profesjonelle i relasjon til alle investeringstjenester og finansielle instrumenter:

- (a) kvalifiserte motparter nevnt i verdipapirhandelloven § 10-14 annet ledd,
- (b) juridisk person som oppfyller minst to av følgende tre krav til størrelse på virksomheten:
 - 1) regnskapsmessig balanse på et beløp i norske kroner som minst svarer til 20 000 000 euro,
 - 2) årlig netto omsetning på et beløp i norske kroner som minst svarer til 40 000 000 euro,
 - 3) egenkapital på et beløp i norske kroner som minst svarer til 2.000.000 euro, og
- (c) andre institusjonelle investorer som har som hovedvirksomhet å investere i finansielle instrumenter, herunder spesialforetak for verdipapirisering.

§ 10-3. Kvalifiserte motparter

(1) I tillegg til kvalifiserte motparter som nevnt i verdipapirhandelloven § 10-14 annet ledd skal profesjonelle kunder som nevnt i denne forskrift § 10-2 bokstav b regnes som kvalifisert motpart.

(2) Juridiske personer som oppfyller minst to av tre kriterier som nevnt i § 10-4 kan be om å bli behandlet som kvalifisert motpart i forhold til investeringstjenester eller transaksjoner som vedkommende er kategorisert som profesjonell i forhold til.

(3) Verdipapirforetak skal innhente uttrykkelig bekreftelse fra kunden hvor vedkommende samtykker i å bli behandlet som kvalifisert motpart. Bekreftelsen kan innhentes i en generell avtale eller i forbindelse med enkelttransaksjoner.

§ 10-4. Ikke-profesjonelle kunder som kan be om å bli behandlet som profesjonell

En ikke-profesjonell kunde kan be om å bli behandlet som en profesjonell kunde dersom minst to av følgende tre kriterier er oppfylt:

- (a) kunden har foretatt transaksjoner av betydelig størrelse på det relevante marked gjennomsnittlig ti ganger pr. kvartal i de foregående fire kvartaler,
- (b) størrelsen på kundens finansielle portefølje (kontantbeholdning og finansielle instrumenter) overstiger et beløp i norske kroner som svarer til 500 000 euro,
- (c) kunden arbeider eller har arbeidet innen finansiell sektor i minst ett år i stilling som krever kunnskap om de relevante transaksjoner eller investeringstjenester.

§ 10-5. Krav til prosedyre ved avkall på beskyttelse som ikke-profesjonell

(1) Ved anmodning som nevnt i § 10-4 skal:

- kunden skriftlig meddele verdipapirforetaket at vedkommende ønsker å bli behandlet som
- (a) profesjonell, generelt eller kun i tilknytning til en bestemt investeringstjeneste eller transaksjon eller en bestemt transaksjons- eller produkttype,
- (b) verdipapirforetaket skriftlig gi kunden en tydelig advarsel om den investorbekyttelsen og de rettigheter kunden gir avkall på, og
- (c) kunden skriftlig, i et annet dokument enn kundeavtalen, erklære å forstå følgene av å gi avkall på denne investorbekyttelsen.

(2) Verdipapirforetaket skal treffe alle rimelige tiltak for å sikre at kunde som anmoder om å bli behandlet som profesjonell kunde, oppfyller kravene i § 10-4 før det beslutter å imøtekomme anmodningen.

(3) Verdipapirforetaket kan bare etterkomme anmodning som nevnt i § 10-4 om foretaket med rimelig sikkerhet kan fastslå at kunden har den nødvendige erfaring, kunnskap og ekspertise til å fatte investeringsbeslutninger vedrørende relevante investeringstjenester, finansielle instrumenter eller transaksjoner, og forstår risikoen forbundet med disse.

§ 10-6. Klassifisering av eksisterende kunder

(1) Verdipapirforetak skal senest ved første kontakt med etablerte kunder etter denne forskriften er trådt i kraft informere kundene om hvorvidt de er klassifisert som ikke-profesjonelle kunder, profesjonelle kunder eller kvalifiserte motparter.

(2) Verdipapirforetak som ved ikrafttredelsen av denne forskriften har kategorisert sine eksisterende kunder i overensstemmelse med forskriften, har ikke plikt til å foreta ny kategorisering. Kundene skal likevel opplyses om vilkårene for kategoriseringen.

§ 10-7. Virkninger av skillett kvalifiserte motparter/profesjonelle/ikke-profesjonelle kunder

(1) Følgende bestemmelser får ikke anvendelse overfor profesjonelle kunder:

- (a) § 10-9, § 10-10, § 10-12 første ledd, § 10-13 annet og fjerde ledd, § 10-14 første til tredje ledd og sjette ledd, § 10-15,
- (b) § 10-20,
- (c) § 10-21 første ledd nr. 2, § 10-21 annet, femte, sjette, syvende og åttende ledd, § 10-22 annet til sjette ledd, § 10-23,
- (d) § 10-27 annet og tredje ledd,
- (f) § 10-28 første ledd bokstav c.

(2) Ved vurderingen av om ytelse av investeringsrådgivning og aktiv forvaltning overfor en profesjonell kunde er egnet, jf. § 10-16, kan verdipapirforetaket legge til grunn at profesjonelle kunder har tilstrekkelige erfaring og kunnskap som nevnt i § 10-16 første ledd bokstav c i forhold til de produkter, tjenester og transaksjoner som kunden er klassifisert som profesjonell i forhold til og at kunden er finansielt i stand til å håndtere risikoen som nevnt i første ledd bokstav b.

(3) Ved vurderingen av om ytelse av andre investeringstjenester enn investeringsrådgivning og aktiv forvaltning overfor en profesjonell kunde er hensiktsmessig, jf. § 10-17, kan verdipapirforetaket legge til grunn at profesjonelle kunder har nødvendig erfaring og kunnskap som nevnt i § 10-17 relatert til de investeringstjenester, transaksjoner eller produkter kunden er klassifisert som profesjonell i forhold til.

(4) For kvalifiserte motparter gjelder foruten bestemmelsene som er angitt i første ledd, heller ikke:

(a) § 10-11, § 10-13 første, tredje og femte ledd, § 10-14 fjerde og femte ledd,

(b) § 10-17 til § 10-19,

(c) § 10-21 første ledd nr. 1 og tredje ledd og § 10-24,

(d) § 10-25, § 10-26 og § 10-27 første ledd,

(e) § 10-28 første ledd bokstav a og b, annet og tredje ledd, § 10-29 og § 10-30,

ved ytelse av investeringstjenester som nevnt i verdipapirhandeloven § 2-1 første ledd nr. 1 til 3, med mindre den kvalifiserte motparten ber om det.

0 Endret ved forskrift 31 okt 2007 nr. 1203.

II. Vederlag fra andre enn foretakets kunder

§ 10-8. Vederlag fra andre enn foretakets kunder

(1) Verdipapirforetak kan i forbindelse med at de yter investeringstjenester eller tilknyttede tjenester bare motta vederlag fra eller yte vederlag til andre enn kunden dersom:

(a) kunden før ytelsen av tjenesten gis skriftlig informasjon om vederlagets art og verdi, eller beregningsmåte dersom verdien ikke kan fastsettes, og

(b) vederlaget er egnet til å forbedre kvaliteten på tjenesten til kunden og ikke vil svekke foretakets plikt til å ivareta kundens interesser på beste måte.

(2) Første ledd gjelder ikke reelle utgifter som muliggjør eller er nødvendige for å gjennomføre investeringstjenesten, herunder kostnader til depotbank, markedsplasser, verdipapirregistre, oppgjørssentraler og juridisk bistand. Slike utgifter må etter sin art ikke gi opphav til konflikt med foretakets plikt til å opptre ærlig, redelig og profesjonelt i samsvar med kundens interesser.

(3) Verdipapirforetak kan gi informasjon som nevnt i første ledd bokstav a i form av et sammendrag, dersom verdipapirforetaket forplikter seg til å gi utfyllende informasjon på forespørsel fra kunden.

III. Verdipapirforetakets informasjonsplikter overfor kunder

§ 10-9. Markedsføringsmateriale mv.

(1) Alle former for informasjon, herunder markedsføringsinformasjon, rettet mot foretakets eksisterende eller potensielle kunder skal:

(a) inneholde verdipapirforetakets navn,

(b) ikke fremheve potensielle fordeler med en investeringstjeneste eller et finansielt instrument uten også å gi balansert informasjon om relevant risiko,

(c) være tilpasset kunnskapsnivået til den relevante kundekrets og

(d) utformes slik at viktige erklæringer, advarsler mv. fremgår på en klar og tydelig måte.

(2) Inneholder opplysningene en sammenligning av investeringstjenester eller tilknyttede tjenester, finansielle instrumenter eller personer som yter investeringstjenester eller tilknyttede tjenester skal:

(a) sammenligningen være relevant og fremlegges på rimelig og balansert måte,

(b) kildene til opplysninger i sammenligningen angis, og

(c) de anvendte nøkkeldata og forutsetninger beskrives.

(3) Om det gis opplysninger som gir antydning på en historisk avkastning av et finansielt instrument, en finansiell indeks eller en investeringstjeneste, skal verdipapirforetaket påse at:

(a) slike opplysninger ikke er det mest fremtredende i informasjonsmaterialet,

- informasjonen inkluderer relevante opplysninger om avkastning for de foregående fem år eller den kortere periode som det finansielle instrumentet er blitt tilbudt, den finansielle indeks har vært etablert eller investeringstjenesten har blitt tilbudt. Avkastningen skal angis for hele tolv måneders perioder,
- (b) referanseperioden og kilden til opplysningene er tydelig angitt,
- (c) det gis en klar advarsel om at historisk avkastning ikke er en pålitelig indikator for fremtidig avkastning,
- (d) hvis informasjonen er basert på beløp i en annen valuta enn den som anvendes i det land kunden er bosatt, skal valutaen angis sammen med advarsel om at avkastningen kan variere som følge av svingninger i valutakursene, og
- (e) hvis opplysningene er basert på bruttoavkastning, skal effekten av gebyrer, provisjoner eller andre kostnader angis.
- (4) Inneholder informasjonen nevnt i første ledd opplysninger om eller henvisninger til simulert historisk avkastning, skal informasjonen relatere seg til et finansielt instrument eller en finansiell indeks og følgende skal være oppfylt:
- den simulerte historiske avkastningen skal være basert på den faktiske historiske avkastningen til
- (a) ett eller flere finansielle instrumenter eller en eller flere finansielle indekser, som tilsvarer eller er underliggende til det aktuelle finansielle instrumentet,
- (b) betingelsene i tredje ledd bokstav a, b, c, e og f skal være oppfylt for den faktiske historiske avkastningen i bokstav a, og
- (c) det skal gis en klar advarsel om at tallene henviser til simulert historisk avkastning og at historisk avkastning ikke er en pålitelig indikator for fremtidig avkastning.
- (5) Inneholder informasjonen nevnt i første ledd opplysninger om fremtidig avkastning, gjelder følgende:
- (a) informasjonen må ikke være basert på eller henviser til simulert historisk avkastning,
- (b) informasjonen skal være basert på rimelige forutsetninger understøttet av objektive data,
- (c) hvis informasjonen er basert på bruttoavkastning, skal det opplyses om virkningene av gebyrer, provisjoner eller andre kostnader, og
- (d) det skal gis en klar advarsel om at slike prognoser ikke kan anvendes som en pålitelig indikator for fremtidig avkastning.
- (6) Hvis det henvises til en særlig skattemessig virkning, skal det tydelig fremgå at den skattemessige virkningen avhenger av den enkelte kundes individuelle situasjon og kan komme til å endre seg.
- (7) En kompetent myndighets navn må ikke anvendes på en måte som indikerer at myndigheten anbefaler eller godkjenner verdipapirforetakets produkter eller tjenester.
- (8) Opplysninger i verdipapirforetakets markedsføringsmateriale skal samsvare med informasjon til kunder som gis i tilknytning til ytelsen av investeringstjenester eller tilknyttede tjenester.
- (9) Opplysninger som nevnt i § 10-12 til § 10-15 skal inntas i markedsføringsmateriale som inneholder tilbud fra verdipapirforetak om å inngå en avtale om et finansielt instrument eller om å yte investeringstjenester eller tilknyttede tjenester, når det sammen med tilbudet til kunden følger et svarformular eller en spesifisering for hvordan tilbudet skal besvares. Dette gjelder ikke hvis kunden, for å kunne svare på tilbudet eller oppfordringen, henvises til andre dokumenter som inneholder de opplysninger som følger av § 10-12 til § 10-15.

§ 10-10. Informasjon til kunder forut for avtaleinngåelse

- (1) I god tid før verdipapirforetak inngår en avtale om ytelse av investeringstjeneste eller tilknyttet tjeneste, eller før den faktiske ytelsen av slike tjenester dersom dette skjer forut for avtaleinngåelse, skal verdipapirforetaket opplyse eksisterende og potensielle kunder om vilkårene for avtalen.

Kunden skal samtidig få informasjon som nevnt i § 10-12. Opplysningene skal gis skriftlig eller på en internettside dersom vilkårene i § 9-2 annet ledd er oppfylt.

(2) Opplysningene nevnt i første ledd kan gis umiddelbart etter at det er inngått avtale der:

- (a) avtalen etter ønske fra kunden ble inngått ved bruk av fjernkommunikasjon som forhindret foretaket i å gi informasjonen tidligere, eller foretaket uavhengig av om lov 21. desember 2000 nr. 105 om opplysningsplikt og angrerett m.v.
- (b) ved fjernsalg og salg utenfor fast utsalgssted § 7a får anvendelse, behandler ikke-profesjonell kunde som «forbruker» etter denne bestemmelsen.

§ 10-11. Informasjon til kunder forut for ytelse av de enkelte investeringstjenester mv.

(1) I god tid før verdipapirforetak yter investeringstjeneste eller tilknyttet tjeneste skal eksisterende og potensielle kunder få den informasjon som følger av § 10-12 til § 10-15. § 10-10 første ledd siste punktum og annet ledd gjelder tilsvarende.

(2) Verdipapirforetaket skal innen rimelig tid opplyse om vesentlige endringer i de opplysninger som er gitt i medhold av § 10-12 til § 10-15. Meddelelsen om endringer skal gis skriftlig, dersom opplysningene opprinnelig ble gitt skriftlig.

§ 10-12. Opplysninger om verdipapirforetaket og dets tjenester

(1) Verdipapirforetaket skal gi følgende opplysninger om foretaket og dets tjenester til kunder dersom det er relevant:

- (a) verdipapirforetakets navn, adresse og annen relevant kontaktinformasjon, slik at kundene kan kommunisere effektivt med foretaket,
- (b) de språk kunden kan benytte i kontakt med foretaket,
- (c) de kommunikasjonsmetoder som kan benyttes, herunder ved oversendelse og mottakelse av ordre,
- (d) at foretaket har nødvendig tillatelse, samt navn og adresse på den myndighet som har gitt tillatelsen,
- (e) om verdipapirforetaket utøver virksomhet gjennom en tilknyttet agent, skal dette opplyses med angivelse av hvilket land agenten er registrert i,
- (f) beskrivelse av hvilke rapporter foretaket skal gi kunden etter verdipapirhandelloven § 10-11 åttende ledd og denne forskriften § 10-21 til § 10-24, samt hvor ofte og når slik rapport skal gis, en kortfattet beskrivelse av de tiltak verdipapirforetaket treffer i forbindelse med
- (g) verdipapirforetakets oppbevaring av finansielle instrumenter og midler for kunden, herunder eventuelle medlemskap i sikringsordninger, og
- (h) en kortfattet beskrivelse av verdipapirforetakets retningslinjer vedrørende interessekonflikter som nevnt i § 9-24. Kunden kan be om en mer detaljert beskrivelse. Beskrivelsen skal gis skriftlig.

(2) Verdipapirforetak som yter tjenesten aktiv forvaltning, skal gi opplysninger som gjør det mulig for kunden å vurdere foretakets forvaltningsresultat. Opplysningene kan gis i form av et uavhengig mål, for eksempel en referanseindeks, som er tilpasset kundens investeringsmål og de finansielle instrumenter som inngår i kundens portefølje.

(3) I tillegg til annet ledd, plikter verdipapirforetak som tilbyr aktiv forvaltning å gi opplysninger om:

- (a) hvordan og hvor ofte verdien av de finansielle instrumenter som inngår i kundens portefølje verdiberegnes,
- (b) eventuell utkontraktering av den diskresjonære forvaltningen av hele eller deler av kundens portefølje,

- (c) en spesifikasjon av hvilket mål (referanseindeks eller lignende) avkastningen av kundens portefølje skal sammenlignes med,
 - de typer finansielle instrumenter som kan inngå i kundens portefølje, og de typer transaksjoner
- (d) som kan gjennomføres med slike instrumenter, herunder eventuelle investeringsbegrensninger, og
- (e) investeringsmålene og det risikonivå som skal gjenspeiles i den diskresjonære forvaltningen, herunder eventuelle spesifikke begrensninger.

§ 10-13. Opplysninger om de aktuelle finansielle instrumenter og investeringsstrategier

(1) Verdipapirforetaket skal gi informasjon om de finansielle instrumenter og foreslåtte investeringsstrategier, herunder hensiktsmessig veiledning og advarsel om risiko forbundet med investeringer i de aktuelle instrumenter eller de foreslåtte strategier. Beskrivelsen skal, når det er relevant i forhold til den aktuelle instrumenttype og kundens profesjonalitet og kunnskapsnivå, omfatte følgende:

- risikoen ved de aktuelle instrumenttyper, herunder en forklaring av virkningen av
 - (a) lånefinansiering, enten direkte eller ved bruk av finansielle instrumenter, samt risikoen for å tape hele investeringen,
 - (b) prisvolatiliteten og eventuelle begrensninger på det tilgjengelige marked for slike instrumenttyper,
 - (c) om transaksjonen i de aktuelle instrumentene innebærer faktiske eller potensielle forpliktelser for kunden, i tillegg til utgiftene til å erverve instrumentene, og
 - (d) eventuelle marginkrav eller lignende forpliktelser som gjelder for instrumenttypen.
- (2) Verdipapirforetak som gir opplysninger om et finansielt instrument som er omfattet av et offentlig tilbud etter verdipapirhandelloven kapittel 7, skal informere kunden om hvor og når prospektet er tilgjengelig.
- (3) Dersom et finansielt instrument består av to eller flere ulike finansielle instrumenter eller tjenesteytelser, og den samlede risikoen er høyere enn risikoen knyttet til de enkelte komponentene, skal verdipapirforetaket gi en dekkende beskrivelse av instrumentets enkeltkomponenter og hvordan enkeltkomponentene påvirker risikoen.
- (4) Dersom et finansielt instrument er garantert av en tredjepart, skal informasjonen om garantien og garantisten være tilstrekkelig detaljert til at kundene kan foreta en rimelig vurdering av garantien.
- (5) Nøkkelinformasjon for verdipapirfond opprettet i henhold til nasjonale regler som gjennomfører direktiv 2009/65/EF (UCITS-direktivet) artikkel 78 oppfyller opplysningsplikten etter første til fjerde ledd og verdipapirhandelloven § 10-11 annet ledd nr. 2 om informasjon om de finansielle instrumenter.

0 Endret ved forskrift 21 des 2011 nr. 1467 (i kraft 1 jan 2012).

§ 10-14. Opplysninger om oppbevaring av kunders finansielle instrumenter og midler

- (1) Dersom finansielle instrumenter eller midler er deponert hos tredjemann på verdipapirforetakets vegne, skal verdipapirforetaket opplyse eksisterende og potensielle kunder om dette og om det ansvar verdipapirforetaket har for tredjemanns handlinger eller unnlatelser, og om konsekvensene for kunden om tredjemann blir insolvent.
- (2) Dersom en kundes finansielle instrumenter deponeres på samlekonto hos tredjemann, skal verdipapirforetaket tydelig opplyse kunden om at finansielle instrumenter oppbevares på slik konto og om risikoene ved dette.

(3) Dersom kundens finansielle instrumenter oppbevares av en tredjemann som ikke er underlagt regler om plikt til å oppbevare kunders midler separat fra verdipapirforetakets og tredjemanns egne finansielle instrumenter, skal verdipapirforetaket tydelig opplyse om risikoene dette innebærer.

(4) Dersom finansielle instrumenter eller midler oppbevares slik at regler utenfor EØS-området kommer til anvendelse, skal verdipapirforetaket opplyse om dette og om at kundens rettigheter til midlene kan avvike fra det som gjelder innenfor EØS.

(5) Kunden skal informeres om verdipapirforetaket har sikkerhetsrett eller annen tilbakeholdsrett, herunder motregningsrett, knyttet til kundens finansielle instrumenter eller midler, og vilkårene for dette. Tilsvarende gjelder eventuelle rettigheter for tredjemann som oppbevarer kundens finansielle instrumenter eller midler på vegne av foretaket.

(6) I god tid før verdipapirforetaket inngår avtale om verdipapirfinansiering knyttet til finansielle instrumenter foretaket oppbevarer for en kunde, eller på annen måte anvender instrumentene for egen eller annen kundes regning, skal foretaket gi kunden skriftlig informasjon om foretakets forpliktelser ved anvendelsen av instrumentene, herunder vilkårene for tilbakelevering og tilhørende risikoer.

§ 10-15. Opplysninger om omkostninger og gebyrer

(1) Verdipapirforetak skal gi eksisterende og potensielle kunder følgende opplysninger om omkostninger og gebyrer:

- de samlede kostnader kunden skal betale for det enkelte finansielle instrumentet,
- (a) investeringstjenesten eller tilknyttet tjeneste. Godtgjørelsen til verdipapirforetaket skal angis særskilt. Dersom kostnadene ikke kan angis presist, skal grunnlaget for beregningen opplyses slik at kunden kan kontrollere beregningen,
- (b) dersom deler av kostnadene etter bokstav a betales i utenlandsk valuta, skal valutaen, vekslingskurser og gebyrer angis,
- (c) at det kan forekomme kostnader, herunder skatt, ved transaksjonene eller investeringstjenesten som ikke er betalt eller pålagt av verdipapirforetaket, og
- (d) betalingsbetingelser eller betingelser for andre ytelser.

(2) Forenklet prospekt for verdipapirfond opprettet i henhold til nasjonale regler som gjennomfører direktiv 85/611/EF (UCITS-direktivet) artikkel 28, oppfyller opplysningsplikten etter første ledd og verdipapirhandelloven § 10-11 annet ledd nr. 4 om omkostninger og gebyrer.

IV. Innhenting av opplysninger om kundens erfaring mv.

§ 10-16. Egnethetstest

(1) For å foreta en egnethetsvurdering ved investeringsrådgivning og aktiv forvaltning, jf. verdipapirhandelloven § 10-11 fjerde ledd, skal verdipapirforetaket innhente opplysninger fra kunden eller den potensielle kunden som setter foretaket i stand til å vurdere om de enkelte transaksjoner som omfattes av investeringsrådgivningen eller den aktive forvaltning, oppfyller følgende kriterier:

- (a) er i samsvar med kundens investeringsmål,
- (b) er slik at kunden er finansielt i stand til å håndtere risikoen, og
- (c) er slik at kunden har nødvendig erfaring og kunnskap til å forstå risikoen.

(2) Når et verdipapirforetak i henhold til første ledd innhenter opplysninger om en kundes finansielle stilling, skal kundeopplysningene, såfremt det er relevant, inneholde informasjon om inntektsforhold, aktiva, herunder likvide aktiva, investeringer og fast eiendom samt kundens normale finansielle forpliktelser.

(3) Når et verdipapirforetak i henhold til første ledd innhenter opplysninger om en kundes investeringsmål, skal kundeopplysningene inneholde informasjon om investeringshorisont, risikovillighet, risikoprofil og målsetting med investeringen.

(4) Dersom et verdipapirforetak ved ytelsen av investeringsrådgivning eller aktiv forvaltning ikke får de opplysninger som kreves i henhold til verdipapirhandelloven § 10-11 fjerde ledd, skal foretaket ikke yte aktiv forvaltning eller gi råd til kunden om investeringstjenester eller finansielle instrumenter.

§ 10-17. Hensiktsmessighetstest

For å foreta en hensiktsmessighetsvurdering ved ytelse av andre investeringstjenester enn investeringsrådgivning og aktiv forvaltning, jf. verdipapirhandelloven § 10-11 femte ledd, må verdipapirforetaket ta stilling til om kunden har nødvendig erfaring og kunnskap til å forstå risikoen forbundet med det etterspurte eller tilbudte produktet eller den aktuelle investeringstjenesten.

§ 10-18. Opplysninger til bruk for egnethets- og hensiktsmessighetstest

(1) Når et verdipapirforetak i medhold av § 10-16 og § 10-17 innhenter eller ber om opplysninger om en kundes kunnskap og erfaringer, skal opplysningene så langt det er relevant i forhold til kundens klassifisering dekke følgende forhold:

- (a) de typer tjenester, transaksjoner og finansielle instrumenter kunden har kunnskap om,
- (b) arten, antallet og hyppigheten av kundens transaksjoner i finansielle instrumenter og den periode de er blitt gjennomført, og
- (c) kundens utdanning og arbeidserfaring.

(2) Verdipapirforetaket skal ikke oppfordre en kunde til å unnlate å gi de opplysninger som kreves etter § 10-16 og § 10-17.

(3) Verdipapirforetaket kan legge innhentede kundeopplysninger til grunn med mindre foretaket vet eller burde vite at opplysningene åpenbart er foreldede, unøyaktige eller ufullstendige.

§ 10-19. Ikke-komplekse finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter kan anses som ikke-komplekse etter verdipapirhandelloven § 10-11 sjetten ledd nr. 1 om det:

- (a) ikke omfattes av verdipapirhandelloven § 2-2 første ledd nr. 4 eller annet ledd nr. 3, raskt kan avhendes, innløses eller på annen måte realiseres til en offentlig tilgjengelig
- (b) markedskurs eller kurser som gjøres tilgjengelig eller bekreftes gjennom systemer for verdifastsettelse uavhengig av utstederen,
- (c) ikke innebærer en faktisk eller potensiell forpliktelse for kunden som overstiger kostnaden ved å erverve instrumentet, og tilstrekkelige opplysninger om instrumentets egenskaper er offentlig tilgjengelig og kan forventes
- (d) enkelt å bli forstått av en gjennomsnittlig ikke-profesjonell kunde slik at kunden kan foreta en velinformert vurdering av om transaksjonen skal gjennomføres.

§ 10-20. Avtale med kunder

Verdipapirforetak som yter andre investeringstjenester enn investeringsrådgivning til en ny kunde for første gang etter at denne forskriften trer i kraft, skal inngå rammeavtale med kunden. Avtalen skal inngås skriftlig eller på et annet varig medium, og inneholde verdipapirforetakets og kundens vesentlige rettigheter og forpliktelser. Partenes forpliktelser kan beskrives ved henvisninger til andre dokumenter.

V. Rapportering til kunder

§ 10-21. Ordrebekreftelse ved formidling

- (1) Verdipapirforetak som har gjennomført en ordre på vegne av en kunde, skal:
 - (a) straks gi kunden de vesentligste opplysninger knyttet til utførelsen av ordren skriftlig, og så snart som mulig, og senest første virkedag etter utførelsen, oversende kunden skriftlig bekreftelse om at ordren er utført. Får verdipapirforetaket bekreftelsen fra tredjemann, skal den
 - (b) oversendes kunden senest første virkedag etter at verdipapirforetaket mottok ordrebekreftelsen/sluttseddelen.
- (2) Første ledd bokstav b gjelder ikke om ordrebekreftelsen/sluttseddelen inneholder samme informasjon som straks oversendes kunden av et annet foretak.
- (3) Første ledd bokstav a og b gjelder ikke kundeordre knyttet til disse kunders avtaler om pantelån finansiert ved utstedelse av obligasjoner. I slike tilfeller skal transaksjonsrapport oversendes samtidig med vilkårene for pantelånet, og senest en måned etter ordreutførelsen.
- (4) Verdipapirforetaket skal, utover kravene i første, annet og tredje ledd, gi opplysning om ordrens status om kunden ber om det.
- (5) For ordre knyttet til kundes investering i verdipapirfond som utføres periodevis, skal verdipapirforetaket oppfylle de krav som fremgår av første ledd bokstav b, eller gi den informasjon som følger av sjetten ledd minst hvert halvår.
- (6) Ordrebekreftelsen som verdipapirforetaket oversender til kunde etter første ledd bokstav b skal, hvis mulig og relevant, inneholde følgende opplysninger:
 - (a) identifikasjon av det rapporterende foretak,
 - (b) kundens navn eller annen betegnelse,
 - (c) handelsdag,
 - (d) handelstidspunkt,
 - (e) ordretype,
 - (f) handelssystem,
 - (g) identifikasjonsopplysninger om det finansielle instrumentet,
 - (h) kjøps-/salgsindikator,
 - (i) ordrens art hvis annet enn kjøp/salg,
 - (j) mengde,
 - (k) enhetspris,
 - (l) samlet vederlag,
 - (m) samlet størrelse av provisjoner og gebyrer mv., og en spesifisering av de enkelte elementer hvis kunden ber om det,
 - (n) kundens ansvar for oppgjør av transaksjonen, herunder frister for betaling eller levering, samt kontoopplysninger om slike opplysninger ikke allerede er gitt kunden, og

- om verdipapirforetaket selv, en person i foretakets foretaksgruppe eller annen kunde av
- (o) verdipapirforetaket var kundens motpart i handelen, skal kunden opplyses om dette, med mindre ordren ble utført gjennom et handelssystem som muliggjør anonym handel.
- (7) Utføres ordren i deler kan verdipapirforetaket, ved oppfyllelse av opplysningsplikten i sjettede bokstav k, velge å informere kunden om prisen på den enkelte del eller gjennomsnittsprisen. Oppgir foretaket en gjennomsnittspris, skal foretaket når kunden ber om det oppgi prisen for hver enkelt del.
- (8) Verdipapirforetaket kan gi de opplysninger som nevnt i sjettede ledd ved bruk av standardkoder, dersom foretaket samtidig forklarer de koder som er brukt.
- (9) Denne bestemmelse gjelder ikke ved aktiv forvaltning.

§ 10-22. Rapporteringsforpliktelser ved ytelse av investeringstjenesten aktiv forvaltning

- (1) Ved aktiv forvaltning skal verdipapirforetaket gi hver enkelt kunde periodevis oversikter over forvaltningen på kundens vegne. Dette gjelder ikke dersom kunden mottar slik oversikt av annet foretak. Oversikten skal gis skriftlig.
- (2) Periodevis oversikt som nevnt i første ledd skal inneholde følgende opplysninger:
- (a) verdipapirforetakets navn,
 - (b) navn eller annen angivelse av kundens kontoer, redegjørelse for porteføljens innhold og verddivurdering, herunder nærmere opplysninger om de
 - (c) enkelte finansielle instrumenter, deres virkelige verdi, kontantbeholdningen i begynnelsen og utgangen av rapporteringsperioden samt porteføljens avkastning i løpet av perioden, kundens totale kostnader påløpt i rapporteringsperioden med spesifisering av
 - (d) forvaltningsgodtgjørelse og de samlede kostnader til utførelse av ordre, og når det er relevant, opplysning om at en mer detaljert kostnadsfordeling kan gis på forespørsel,
 - (e) en sammenligning av porteføljens avkastning i rapporteringsperioden med den referanseindeks verdipapirforetaket og kunden eventuelt har blitt enige om,
 - (f) samlede utbytter, renter og andre innbetalinger til kundens portefølje mottatt i rapporteringsperioden,
 - (g) andre selskaphendelser av betydning for rettighetene knyttet til finansielle instrumenter som inngår i kundens portefølje, og opplysninger som følger av § 10-21 sjettede ledd bokstav c til l for hver enkelt transaksjon utført i
 - (h) rapporteringsperioden. Dette gjelder ikke om kunden velger å motta slike opplysninger etter hver enkelt transaksjon, jf. femte ledd.
- (3) Verdipapirforetaket skal gi kunder opplysninger som nevnt i første ledd hver sjettede måned, med mindre:
- (a) kunden ber om at oversikten gis hver tredje måned,
 - (b) kunden velger å motta informasjon om utførte transaksjoner for hver enkelt transaksjon. I så fall skal oversikten gis minst en gang i året, eller aktiv forvaltningsavtalen mellom verdipapirforetaket og kunden åpner for en lånefinansiert
 - (c) portefølje, enten direkte eller ved bruk av finansielle instrumenter. I så fall skal oversikten gis minst en gang i måneden.
- (4) Verdipapirforetaket skal informere kunden om dennes rettigheter etter tredje ledd bokstav a. Unntaket i tredje ledd bokstav b skal ikke gjelde ved transaksjoner i finansielle instrumenter som omfattes av verdipapirhandelloven § 2-2 første ledd nr. 4 eller annet ledd bokstav c.
- (5) Kunden har rett til å få informasjon om utførte transaksjoner for hver enkelt transaksjon i porteføljen. I så fall skal verdipapirforetaket når transaksjonen er utført, straks gi kunden vesentlige opplysninger om transaksjonen skriftlig.

(6) Er kunden som nevnt i femte ledd en ikke-profesjonell kunde, skal verdipapirforetaket senest første virkedag etter utførelsen oversende kunden en bekreftelse om utførelsen sammen med opplysninger som nevnt i § 10-21 sjette ledd. Får verdipapirforetaket bekreftelse om utført ordre fra en tredjemann, skal slik bekreftelse oversendes kunden senest første virkedag etter at foretaket mottok bekreftelsen fra tredjemann. Dette gjelder imidlertid ikke om bekreftelsen inneholder samme informasjon som straks vil bli oversendt kunden av et annet foretak.

§ 10-23. Krav til rapportering av tap for tjenestene ordreførelse og aktiv forvaltning

(1) Verdipapirforetak som utfører ordre som medfører udekkede posisjoner som kan gi opphav til fremtidige forpliktelser, skal i tillegg til de krav som følger av § 10-21, også rapportere om tap som overstiger en eventuell på forhånd fastsatt grense.

(2) Verdipapirforetak som på vegne av kunde utfører transaksjoner i forbindelse med aktiv forvaltning, skal i tillegg til de krav som følger av § 10-22, også rapportere om potensielt tap som overstiger en eventuell på forhånd fastsatt grense.

(3) Rapportering som nevnt i første og annet ledd må senest foretas ved utgangen av den virkedag grensen er overskredet, eller om overskridelsen skjer på en dag som ikke er en virkedag, senest ved utgangen av den påfølgende virkedag.

0 Endret ved forskrift 31 okt 2007 nr. 1203.

§ 10-24. Kontoutskrift over kunders finansielle instrumenter og midler

(1) Verdipapirforetak som oppbevarer finansielle instrumenter eller midler på vegne av kunder, skal minst en gang hvert år oversende den enkelte kunde en kontoutskrift som viser hvilke finansielle instrumenter og midler foretaket oppbevarer på vegne av kunden. Dette gjelder ikke dersom slik kontoutskrift er gitt i en annen perioderapportering. Slik informasjon skal gis skriftlig.

(2) Første ledd kommer ikke til anvendelse for kredittinstitusjoner hjemmehørende i stat innenfor EØS for innskudd på konto i den angjeldende institusjonen.

(3) Kontoutskriften som nevnt i første ledd skal inneholde:

(a) opplysninger om alle finansielle instrumenter og midler som oppbevares av verdipapirforetaket på vegne av kunden ved utgangen av rapporteringsperioden,

(b) i hvilket omfang kundens finansielle instrumenter eller midler har vært gjenstand for verdipapirfinansiering, og

i hvilket omfang kunden har hatt inntekter som følge av at vedkommendes finansielle

(c) instrumenter eller midler har vært gjenstand for verdipapirfinansiering, og grunnlaget for denne inntjeningen.

(4) Om avkastning av en eller flere uoppgjorte transaksjoner inngår i verdien av kundens portefølje, skal informasjon som skal gis etter tredje ledd bokstav a enten baseres på handels- eller oppgjørsmåned forutsatt at samme grunnlag benyttes konsekvent for alle uoppgjorte transaksjoner i kontoutskriften.

(5) Verdipapirforetak som oppbevarer finansielle instrumenter eller midler og som yter investeringstjenesten aktiv forvaltning på vegne av en kunde, kan inkludere den kontoutskrift som skal gis etter første ledd i den periodevise oversikten som skal gis kunden etter § 10-22 første ledd.

VI. Beste resultat

§ 10-25. Beste resultat ved utførelse av ordre

(1) Verdipapirforetak skal ved utførelse av ordre legge vekt på følgende kriterier for å avgjøre den relative vekten til faktorene nevnt i verdipapirhandelloven § 10-12 første ledd:

- (a) kundens egenskaper, herunder om kunden er kategorisert som ikke-profesjonell eller profesjonell,
- (b) ordrens art,
- (c) egenskaper ved de finansielle instrumenter som inngår i ordren, og
- (d) egenskaper ved de handelssystemer der ordren kan legges inn.

(2) Med handelssystem menes i denne bestemmelsen og § 10-27 regulert marked, MHF, systematisk internaliserer, prisstiller eller annen likviditetsgarantist eller enhet hjemmehørende i stat utenfor EØS som utfører tilsvarende funksjoner.

(3) Dersom en ordre eller deler av en ordre er utført i henhold til en spesifikk instruks fra kunden, anses dette som beste utførelse etter verdipapirhandelloven § 10-12 første ledd.

(4) Ved utførelse av ordre på vegne av ikke-profesjonell kunde bestemmes det best mulige resultat ut fra det samlede vederlag kunden skal betale i forbindelse med ordreførelsen. Ved beregningen av det samlede vederlag skal det tas hensyn til prisen på det finansielle instrumentet og kostnader ved ordreførelsen som inkluderer kundens samtlige direkte kostnader i forbindelse med utførelsen, herunder avgifter for bruk av handelssystemet, oppgjørssentraler og verdipapirregistre samt andre kostnader og avgifter til tredjemann som er involvert i utførelsen av ordren.

(5) For å sikre det beste resultatet for kunden når ordren kan utføres i flere handelssystemer og for å sammenligne resultatene som kan oppnås for kunden i de ulike handelssystemene nevnt i verdipapirforetakets retningslinjer for ordreførelse, skal verdipapirforetaket ta hensyn til egne provisjoner og omkostninger ved å utføre ordren i de ulike handelssystemene.

(6) Verdipapirforetakets provisjoner skal ikke utformes slik at de usaklig forskjellsbehandler enkelte handelssystemer.

§ 10-26. Beste resultat ved aktiv forvaltning og mottak og formidling av ordre

(1) Verdipapirforetak skal gjennomføre de tiltak som er nevnt i annet til sjetten ledd når:

- (a) foretaket ved aktiv forvaltning plasserer ordre for utførelse hos annet foretak, eller
- (b) foretaket ved mottak og formidling av ordre formidler ordren for utførelse i annet foretak.

(2) Verdipapirforetak skal gjennomføre ethvert rimelig tiltak for å oppnå det best mulige resultat for kunden med henvisning til faktorene som nevnt i verdipapirhandelloven § 10-12 første ledd. Den relative vekten av faktorene skal bestemmes i samsvar med kriteriene nevnt i denne forskriften § 10-25 første og fjerde ledd.

(3) Verdipapirforetak anses å oppfylle sin forpliktelse etter første ledd i den utstrekning en ordre plasseres eller formidles i samsvar med spesifikk instruks fra en kunde.

(4) Verdipapirforetak skal ha retningslinjer for å sikre overholdelse av annet ledd. Retningslinjene skal for hver type av finansielle instrumenter foretaket handler med, angi de enheter foretaket plasserer eller formidler ordre til. Foretaket skal se til at de angitte enhetene har effektive prosedyrer, systemer og ordninger som sikrer at foretaket kan overholde sine forpliktelser i henhold til denne bestemmelse. Verdipapirforetak skal gi hensiktsmessig informasjon om retningslinjene til sine kunder.

(5) Verdipapirforetak skal regelmessig overvåke om retningslinjene fastsatt i henhold til fjerde ledd er effektive, herunder særlig resultatene av ordreførelsen til de enheter som angis i retningslinjene, og sørge for nødvendige utbedringer.

(6) Verdipapirforetak skal vurdere retningslinjene fastsatt i henhold til fjerde ledd årlig, eller når det forekommer endringer av betydning for foretakets fortsatte evne til oppnå det beste resultat for kunden.

§ 10-27. Retningslinjer for ordreførelse

(1) Verdipapirforetak skal årlig vurdere sine retningslinjer for ordreførelse fastsatt etter verdipapirhandelloven § 10-12 annet ledd, herunder foretakets systemer, prosedyrer og ordninger for ordreførelse. En slik vurdering skal også foretas når det skjer en endring av betydning for foretakets fortsatte evne til å oppnå det beste mulige resultat for kundene ved å benytte de handelssystemer som angis i retningslinjene.

(2) Verdipapirforetaket skal i god tid før ytelsen av tjenester gi kunder fyllestgjørende opplysninger om retningslinjene for ordreførelse, herunder:

en redegjørelse for foretakets avveining av kriteriene som nevnt i verdipapirhandelloven § 10-12

(a) første ledd, jf. denne forskriften § 10-25 første og fjerde ledd, eller hvordan verdipapirforetaket gjennomfører avveiningen,

(b) en liste over de handelssystemer som foretaket anser å være egnet til å oppnå beste resultat ved utførelse av ordre, og

(c) klar og tydelig advarsel om at spesifikke instruksjoner fra en kunde kan medføre at verdipapirforetaket ikke kan oppfylle retningslinjene for å sikre kunden beste resultat.

(3) Opplysningene nevnt i annet ledd skal gis skriftlig eller via en internettside dersom vilkårene i § 9-2 annet ledd er oppfylt.

VII. Behandling av kundeordre

§ 10-28. Behandling av ordre

(1) Verdipapirforetak skal ved utførelse av ordre sikre at:

(a) ordre registreres og allokeres straks og nøyaktig,

sammenlignbare kundeordre utføres straks og i den tidsrekkefølge de mottas, med mindre

(b) ordrens art eller de gjeldende markedsbetingelser umuliggjør dette eller det strider mot kundens interesser, og

(c) kunder informeres om eventuelle vesentlige problemer med å utføre ordren straks foretaket har blitt oppmerksom på dette.

(2) Verdipapirforetak som har ansvar for å kontrollere eller gjennomføre oppgjør av utførte ordre, skal iverksette alle rimelige tiltak for å sikre at kundens finansielle instrumenter eller midler mottatt ved oppgjøret, straks overføres til den aktuelle kundes konto.

(3) Verdipapirforetak skal ikke misbruke opplysninger om ikke-utførte ordre, og skal iverksette alle rimelige tiltak for å hindre at foretakets tilknyttede personer misbruker slike opplysninger.

(4) Finanstilsynet kan frita verdipapirforetak fra plikten til å offentliggjøre limitordre som nevnt i verdipapirhandelloven § 10-13 annet ledd.

0 Endret ved forskrift 20 feb 2013 nr. 215.

§ 10-29. Aggregering av ordre

(1) Verdipapirforetak skal ikke utføre en kundeordre sammen med en annen kundeordre eller en transaksjon for egen regning (aggregering), med mindre:

(a) det er usannsynlig at aggregeringen generelt vil være til ulempe for kunden,

- (b) hver kunde gis informasjon om at aggregeringen kan være til ulempe for dem for så vidt angår en bestemt kundeordre, og
verdipapirforetaket har effektive retningslinjer for fordeling av utførte aggregerte ordre, og disse
- (c) på en presis måte angir vilkår for en rimelig allokering av aggregerte ordre og transaksjoner, herunder hvordan volum og kurs på ordre har betydning for allokeringen og behandlingen av delvis utførte ordre.
- (2) Verdipapirforetak som aggregerer en kundeordre med andre kundeordre og den aggregerte ordre kun delvis utføres, skal fordele de aktuelle handlene i samsvar med retningslinjer for ordreallokering.

§ 10-30. Allokering av handler

- (1) Ved aggregering av transaksjoner for egen regning med en eller flere kundeordre, skal verdipapirforetak ikke allokere de aktuelle handler på en måte som skader kundenes interesser.
- (2) Verdipapirforetak som aggregerer en kundeordre med en transaksjon for egen regning og den aggregerte ordre kun delvis utføres, skal prioritere kundens ordre ved allokeringen. Om verdipapirforetaket godtgjør at transaksjonen uten denne aggregeringen ikke kunne gjennomføres på like gode betingelser, kan verdipapirforetaket likevel allokere transaksjonen forholdsmessig i henhold til retningslinjene for ordreallokering, jf. § 10-29 første ledd bokstav c.
- (3) Verdipapirforetak skal i retningslinjene for ordreallokering som nevnt i § 10-29 første ledd bokstav c, fastsette rutiner for å hindre at transaksjoner for egen regning som aggregeres med kundeordre, reallokeres på en måte som skader kundens interesser.

VIII. Lydopptak

§ 10-31. Dokumentasjon

- (1) Verdipapirforetak skal foreta lydopptak av alle telefonsamtaler i tilknytning til ytelse av investeringstjenester som nevnt i verdipapirhandeloven § 2-1 første ledd nr. 1 til 6.
- (2) Verdipapirforetak skal etablere betryggende rutiner for dokumentasjon av kommunikasjon gjennom andre kommunikasjonskanaler når disse benyttes i tilknytning til ytelse av investeringstjenester som nevnt i første ledd.
- ⁰ Endret ved forskrift 16 des 2009 nr. 1556 (som endret ved forskrifter 9 juni 2010 nr. 793 og 15 des 2010 nr. 1692, i kraft 1 april 2011).

§ 10-32. Gjenfinning av dokumentasjon

- (1) Lydopptak skal minst kunne gjenfinnes etter følgende søkekriterier:
- a) Inngående og utgående telefonnummer
 - b) Tidspunkt for samtalen og
 - c) Ansatte hos foretaket som utførte samtalen.
- (2) Dokumentasjon av kommunikasjon gjennom andre kommunikasjonskanaler skal minst kunne gjenfinnes etter følgende søkekriterier:
- a) Kundens identitet
 - b) Tidspunkt for kommunikasjon og
 - c) Ansatte hos foretaket som utførte kommunikasjonen.

⁰ Endret ved forskrift 16 des 2009 nr. 1556 (som endret ved forskrifter 9 juni 2010 nr. 793 og 15 des 2010 nr. 1692, i kraft 1 april 2011).

§ 10-33. Oppbevaring av dokumentasjon

(1) Lydopptak og annen dokumentasjon som nevnt i § 10-31 skal oppbevares i minst tre år regnet fra den dag opptaket ble gjort eller dokumentasjonen mottatt.

(2) Finanstilsynet kan i særlige tilfeller pålegge verdipapirforetaket å oppbevare lydopptak og dokumentasjon som nevnt i § 10-31 og § 10-32 ut over fristen som nevnt i første ledd.

(3) Oppbevaringen skal skje på betryggende måte.

⁰ Endret ved forskrift 18 des 2009 nr. 1726 (i kraft 21 des 2009).

§ 10-34. Informasjonsplikt

(1) Verdipapirforetaket skal ved etablering av kundeforholdet skriftlig opplyse alle kunder om:

a) at det gjøres lydopptak av alle telefonsamtaler som omfattes av § 10-31 første ledd,

b) at dokumentasjon av kommunikasjon gjennom andre kommunikasjonskanaler enn telefon i tilknytning til ytelse av investeringstjenester også oppbevares,

(c) at oppbevaringstiden er minst tre år, og

(d) at lydopptaket kan gjenfinnes etter særskilte kriterier. Hvilke kriterier som kan benyttes for gjenfinning skal særskilt angis.

(2) Informasjon som nevnt i første ledd kan gis i informasjon som nevnt i § 10-10.

⁰ Endret ved forskrift 16 des 2009 nr. 1556 (som endret ved forskrifter 9 juni 2010 nr. 793 og 15 des 2010 nr. 1692, i kraft 1 april 2011).

§ 10-35. Innsynsrett

Verdipapirforetaket skal etablere interne rutiner for ansattes og tillitsvalgtes innsyn i informasjon som nevnt i § 10-31. Rutinene skal minst bestå av en angivelse av hvilke tjenstlige formål og hvilke prosedyrer som skal åpne for slikt innsyn.

IX. Transaksjonsrapportering

§ 10-36. Virkeområde

Bestemmelsene i § 10-37 til § 10-39 gjelder for verdipapirforetak med tillatelse etter verdipapirhandelloven § 9-1 og filial av utenlandsk verdipapirforetak, jf. verdipapirhandelloven § 9-24 første ledd. Bestemmelsene gjelder likevel ikke for transaksjoner som utføres av filial av norsk verdipapirforetak i annen EØS-stat, jf. verdipapirhandelloven § 9-23.

⁰ Tilføyd ved forskrift 19 des 2007 nr. 1602 (i kraft 1 nov 2008 jf. vedtak 31 okt 2008 nr. 1170, og 16 mars 2009 jf. vedtak 16 mars 2009 nr. 324.)

§ 10-37. Rapporteringspliktige transaksjoner

(1) Med transaksjon som skal rapporteres etter verdipapirhandelloven § 10-18, menes ethvert kjøp eller salg på vegne av kunde eller for rapporteringspliktiges egen regning av:

- a) finansielt instrument notert på regulert marked, og
- b) derivat med finansielt instrument notert på regulert marked som underliggende.

Rapporteringsplikten gjelder uavhengig av om transaksjonen er utført på regulert marked.

(2) Finanstilsynet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om rapporteringspliktige transaksjoner.

Tilføyd ved forskrift 19 des 2007 nr. 1602 (i kraft 1 nov 2008 jf. vedtak 31 okt 2008 nr. 1170, og 16 0 mars 2009 jf. vedtak 16 mars 2009 nr. 324.) Endret ved forskrifter 18 des 2009 nr. 1726 (i kraft 21 des 2009), 19 aug 2011 nr. 859 (i kraft 1 sep 2011).

§ 10-38. Kundeidentifikasjon

Transaksjonsrapporter skal inneholde følgende opplysninger om kunden: fødselsnummer, organisasjonsnummer, D-nummer eller, dersom kunden ikke har slikt nummer, annen entydig identifikasjonskode.

⁰ Tilføyd ved forskrift 19 des 2007 nr. 1602 (i kraft 1 nov 2008 jf. vedtak 31 okt 2008 nr. 1170, og 16 mars 2009 jf. vedtak 16 mars 2009 nr. 324.)

§ 10-39. Identifikasjon av finansielle instrumenter

Transaksjonsrapporter skal inneholde følgende opplysninger for å identifisere og klassifisere det aktuelle finansielle instrument:

- (a) International security identification number (ISIN) i henhold til ISO 6166, eller
- (b) alternativ instrumentidentifikator (All) som nærmere fastsatt av Finanstilsynet.

Tilføyd ved forskrift 19 des 2007 nr. 1602 (i kraft 1 nov 2008 jf. vedtak 31 okt 2008 nr. 1170, og 16 0 mars 2009 jf. vedtak 16 mars 2009 nr. 324.) Endret ved forskrifter 13 mars 2009 nr. 304, 18 des 2009 nr. 1726 (i kraft 21 des 2009).

X. Systematisk internalisering

§ 10-40. Systematisk internalisering

Nærmere regler om systematisk internalisering følger av forordning (EF) nr. 1287/2006, jf. § 15-1.

⁰ Endret ved forskrift 19 des 2007 nr. 1602 (i kraft 1 nov 2008, jf. vedtak 31 okt 2008 nr. 1170, tidligere § 10-36).

§ 10-40a. Standard markedsstørrelse

Aksjer skal deles inn i kategorier i henhold til forordning (EF) nr. 1287/2006. Finanstilsynet offentliggjør hvilken aksjekategori den enkelte aksje tilhører minst en gang i året.

§ 10-40b. Publisering av kurser

(1) Verdipapirforetaket skal publisere kursene løpende i børsens alminnelige åpningstid. Publisering skal skje på en måte som er lett tilgjengelig for andre markedsaktører og på forretningsmessige vilkår.

(2) Verdipapirforetaket kan trekke sine kurser tilbake dersom det oppstår ekstraordinære markedsforhold.

0 Tilføyd ved forskrift 20 aug 2014 nr. 1093.

§ 10-40c. Utførelse av ordre

(1) Verdipapirforetaket skal utføre ordre til de kurser som er publisert på det tidspunktet ordrene blir mottatt. Ordrene skal utføres på de mest fordelaktige vilkårene for kunden i overensstemmelse med reglene i verdipapirhandelloven § 10-12 og denne forskriftens kapittel VI.

(2) Ordre fra profesjonelle kunder kan likevel utføres til bedre kurser for verdipapirforetaket dersom disse kursene faller innenfor et publisert intervall som ligger nært opptil markedsvilkårene, og dersom ordrestørrelsen er større enn ordre som vanligvis avgis av ikke-profesjonelle kunder.

(3) Dersom utførelsen av ordre fra profesjonell kunde gjelder transaksjoner der utførelsen i flere verdipapirer er en del av én transaksjon, eller der ordren avhenger av andre vilkår enn den aktuelle markedspris, kan ordren utføres til andre kurser enn de publiserte uavhengig av vilkårene i annet ledd.

(4) Dersom verdipapirforetaket bare stiller én kurs, eller dersom den største størrelsen det stilles en kurs for er mindre enn standard markedsstørrelse, og foretaket mottar en ordre som er større enn den størrelsen det er stilt kurs for, kan foretaket også utføre den del av ordren som overstiger hva foretakets kursstillelse dekker, forutsatt at denne delen av ordren utføres til den publiserte kursen, med mindre annet følger av annet og tredje ledd ovenfor.

(5) Dersom verdipapirforetaket stiller kurser i flere handelsstørrelser, og mottar en ordre av et omfang som ligger mellom disse kursene, og foretaket velger å utføre ordren, skal foretaket utføre ordren til en av de publiserte kursene i samsvar med reglene om behandling av kundeordre i verdipapirhandellovens § 10-13 og denne forskriftens kapittel VII.

§ 10-40d. Tilgang til kurser

(1) Verdipapirforetaket har rett til, på grunnlag av sin forretningsplan og på en objektiv, ikke-diskriminerende måte, å avgjøre hvilke investorer som skal ha tilgang til foretakets kurser, forutsatt at det finnes klare kriterier for tilgangen.

(2) Verdipapirforetaket kan på grunnlag av forretningsmessige vurderinger nekte å etablere eller avbryte forretningsforbindelser med investorer. Slike vurderinger kan blant annet gjelde:

- (a) investorens kredittverdighet,
- (b) motpartsrisiko,
- (c) endelig gjennomføring av transaksjonen.

0 Tilføyd ved forskrift 20 aug 2014 nr. 1093.

§ 10-40e. Antall transaksjoner

(1) Verdipapirforetaket har rett til å begrense antallet transaksjoner som foretaket påtar seg å inngå på de publiserte vilkår fra en og samme kunde, på en ikke-diskriminerende måte.

(2) Dersom antallet eller størrelsen på ordrene kundene ønsker å få utført vesentlig overstiger det normale, kan verdipapirforetaket begrense det samlede antallet transaksjoner fra forskjellige kunder

på samme tid, dersom det skjer på en ikke-diskriminerende måte og i samsvar verdipapirhandelloven § 10-13.

XI. Offentliggjøring av informasjon om utførte transaksjoner

§ 10-41. Offentliggjøring av informasjon om utførte transaksjoner

Nærmere regler om offentliggjøring av informasjon om utførte transaksjoner følger av forordning (EF) nr. 1287/2006, jf. § 15-1.

Utdrag fra lov om verdipapirfond

DATO: LOV-2011-11-25-44
DEPARTEMENT: FIN (Finansdepartementet)
SIST ENDRET: LOV-2016-06-17-29 fra 01.07.2016
PUBLISERT: I 2011 hefte 11
IKRAFTTREDELSE: 01.01.2012, 01.07.2012
ENDRER: LOV-1981-06-12-52
NÆRINGSKODE: 8103
KUNNGJORT: 25.11.2011 kl.14.40
KORTTITTEL: Verdipapirfondloven 2011

INNHold

- Kapittel 1. Innledende bestemmelser (§§ 1-1 - 1-6)
- Kapittel 2. Forvaltningsselskap (§§ 2-1 - 2-16)
- Kapittel 3. Forvaltningsselskapers grenseoverskridende virksomhet (§§ 3-1 - 3-4)
- Kapittel 4. Verdipapirfond (§§ 4-1 - 4-17)
- Kapittel 5. Fusjon og avvikling av verdipapirfond (§§ 5-1 - 5-7)
- Kapittel 6. Plassering av verdipapirfondets midler (§§ 6-1 - 6-21)
- Kapittel 7. Nasjonale fond (§§ 7-1 - 7-7)
- Kapittel 8. Pliktig informasjon til investor (§§ 8-1 - 8-7)
- Kapittel 9. Salg og markedsføring av verdipapirfond (§§ 9-1 - 9-5)
- Kapittel 10. Depotmottaker (§§ 10-1 - 10-6)

Kapittel 11. Erstatning, tilsyn, straffebestemmelser (§§ 11-1 - 11-8)

Kapittel 12. Tilsyn med utenlandsk forvaltningsselskap med hovedsete i en annen EØS-stat mv. (§§ 12-1 - 12-4)

Kapittel 13. Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser. Endringer i andre lover (§§ 13-1 - 13-2)

Jf. tidligere lov 12 juni 1981 nr. 52. Jf. EØS-avtalen vedlegg IX nr. 30 (dir 2009/65 – UCITS-direktivet).

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1. Virkeområde

(1) Loven gjelder verdipapirfond, forvaltningen av verdipapirfond og øvrig virksomhet som drives av forvaltningsselskap etter denne lov.

(2) Kongen kan gi forskrift om lovens anvendelse på Svalbard og kontinentalsokkelen og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold.

§ 1-2. Definisjoner

(1) I denne lov forstås med:

- Verdipapirfond (fond): selvstendig formuesmasse oppstått ved kapitalinnskudd fra en ubestemt
1. krets av personer mot utstedelse av andeler i fondet og som for det vesentlige består av finansielle instrumenter og/eller innskudd i kredittinstitusjon.
 2. Forvaltningsselskap: aksjeselskap eller allmennaksjeselskap med tillatelse etter § 2-1 eller tilsvarende utenlandsk selskap.
 3. Verdipapirfondsforvaltning: kollektiv porteføljeforvaltning, administrasjon og markedsføring herunder salg, av verdipapirfond.
 4. UCITS: verdipapirfond som følger reglene i kapittel 6 eller tilsvarende bestemmelser i direktiv 2009/65/EF og som er etablert i en EØS-stat.

5. Nasjonale fond: verdipapirfond som følger reglene i kapittel 7.

6. Spesialfond: verdipapirfond som følger reglene i §§ 7-2 til 7-7.

Betydelig eierandel: direkte eller indirekte eierandel som representerer minst 10 prosent av aksjekapitalen eller stemmene i et forvaltningsselskap, eller som på annen måte gjør det mulig å
7. utøve betydelig innflytelse over forvaltningen av selskapet. Like med aksjeeiers egne aksjer regnes aksjer som eies av aksjeeiers nærstående.

8. Omsettelige verdipapirer:

1. aksjer og andre verdipapirer som kan sidestilles med aksjer,

2. obligasjoner og andre gjeldsinstrumenter og

3. alle andre verdipapirer som gir rett til å erverve ethvert slikt omsettelig verdipapir ved tegning eller ombytting.

9. Nærstående:

1. ektefelle eller en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold,

2. mindreårige barn til vedkommende selv, samt mindreårige barn til en person som nevnt i nr. 1 som vedkommende bor sammen med,

3. selskap innen samme konsern som vedkommende,

4. selskap hvor vedkommende selv eller noen som er nevnt i nr. 1, 2 eller 5 har slik innflytelse som nevnt i aksjeloven eller allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd eller selskapsloven § 1-2 annet ledd, eller selskap hvor vedkommende selv eller noen som er nevnt i nr. 1, 2 eller 5 har eller kontrollerer minst 20 prosent av stemmerettighetene eller selskapets kapital, og

5. noen som det må antas at vedkommende har forpliktende samarbeid med når det gjelder å gjøre bruk av rettighetene som eier av et finansielt instrument.

10. Varig medium: en innretning som gjør det mulig for en investor å lagre informasjon adressert personlig til vedkommende investor. Informasjonen må være tilgjengelig for fremtidig bruk i et tidsrom som er tilstrekkelig for informasjonens formål, og informasjonen må kunne reproduseres uforandret.

11. Finansielle instrumenter: finansielle instrumenter som definert i verdipapirhandelloven § 2-2 og tilhørende forskrift.

Endret ved lover 11 apr 2014 nr. 12 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 11 apr 2014 nr. 547), 4 des 2015 nr. 96 0 (ikr. 1 jan 2016 iflg. res. 4 des 2015 nr. 1399), 16 des 2016 nr. 90 (ikr. 1 jan 2018 iflg. res. 15 des 2017 nr. 2043).

§ 1-3. Forvaltning av verdipapirfond

(1) Verdipapirfond skal forvaltes av et forvaltningsselskap i samsvar med reglene i denne lov. Dette medfører ingen innskrenkning i aksjeselskapers, allmennaksjeselskapers og andre selskapers adgang til utstedelse av egne aksjer og andeler.

§ 1-4. Annen lovgivnings anvendelse

(1) Lov om aksjeselskaper, lov om allmennaksjeselskaper og lov om sameige gjelder ikke for verdipapirfond.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette at lov om verdipapirhandel med forskrifter skal gjelde for virksomhet som nevnt i § 2-1 annet og tredje ledd nr. 1.

§ 1-5.Forskriftshjemler

(1) Departementet kan i forskrift fastsette at loven helt eller delvis skal gjelde forvaltning av fond som plasserer sine midler i andre formuesgjenstander enn de som er nevnt i § 1-2 første ledd nr. 1.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om virksomhet som er undergitt denne lov.

(3) Departementet kan ved forskrift unnta forvaltningsselskap som ikke forvalter UCITS, og som har tillatelse eller er registrert etter lov om forvaltning av alternative investeringsfond, fra én eller flere bestemmelser i loven og forskrifter gitt i medhold av loven.

(4) Departementet kan gi forskrift om plikt for forvaltningsselskap for verdipapirfond til å lenke til prisopplysninger i nettbaserte prisportaler.

⁰ Endret ved lover 20 juni 2014 nr. 28 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 20 juni 2014 nr. 785), 16 des 2016 nr. 90 (ikr. 1 jan 2018 iflg. res. 15 des 2017 nr. 2043).

§ 1-6.Behandling av personopplysninger i tilknytning til autorisasjonsordninger for ansatte

Næringsorganisasjon eller tilknyttet juridisk enhet som gir opplæring til og autoriserer personer ansatt i et forvaltningsselskap, tilknyttet agent, eller utenlandsk forvaltningsselskap som nevnt i §§ 3-3 første ledd eller 3-4 første ledd, kan behandle slike opplysninger som nevnt i personopplysningsloven § 2 nr. 8 bokstav b som ledd i vurderingen av om en ansatt skal gis autorisasjon, fratras autorisasjon eller gis advarsel.

0 Tilføyd ved lov 20 juni 2014 nr. 29 (ikr. 1 juli 2014 iflg. vedtak 26 juni 2014 nr. 866).

Kapittel 2. Forvaltningsselskap

§ 2-1.Krav om tillatelse

(1) Verdipapirfondsforvaltning kan bare drives av aksjeselskap eller allmennaksjeselskap med tillatelse fra Finanstilsynet.

(2) Forvaltningsselskap med tillatelse etter første ledd kan gis tillatelse til å drive aktiv forvaltning av investorers portefølje av finansielle instrumenter på individuell basis og etter investors fullmakt, jf. verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 4.

(3) Forvaltningsselskap med tillatelse etter annet ledd kan gis tillatelse til å yte følgende tilleggstjenester:

1. investeringsrådgivning som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 5

2. oppbevaring og forvaltning av fondsandeler.

(4) Finanstilsynet kan stille vilkår for tillatelsen. Dersom hensynet til andelseierne eller allmenne interesser tilsier det, kan Finanstilsynet i særlige tilfelle stille nye vilkår eller endre gjeldende vilkår for forvaltningsselskapets tillatelse.

§ 2-2. Søknad om tillatelse

(1) Søknad om tillatelse skal inneholde opplysninger som viser at de lovbestemte krav til forvaltningsselskap er oppfylt.

(2) Søknaden skal inneholde driftsplan med beskrivelse av forvaltningsselskapets organisering, selskapets vedtekter samt fremstilling av selskapets interne rutiner for forhold som nevnt i §§ 2-9, 2-11, 2-12 og 2-13.

(3) Søknaden skal avgjøres snarest mulig og senest seks måneder etter at fullstendig søknad ble mottatt.

§ 2-3. Vilkår for tillatelse

- (1) Det er et vilkår for tillatelse at styremedlemmer og ledende ansatte oppfyller kravene til vandel og erfaring som nevnt i § 2-7 første og annet ledd.

- (2) Søknad om tillatelse kan avslås hvis aksjeeier med betydelig eierandel i selskapet ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av selskapet.

- (3) Forvaltningsselskapet skal ha forretningskontor og hovedkontor i Norge.

- (4) Forvaltningsselskapets vedtekter og endringer i disse skal godkjennes av Finanstilsynet.

- (5) Tillatelse kan bare gis etter samråd med myndighetene i vedkommende EØS-stat dersom søkeren er:

1. datterforetak av verdipapirforetak, kredittinstitusjon, forvaltningsselskap for verdipapirfond eller forsikringsselskap med tillatelse i annen EØS-stat,

2. datterforetak av et morselskap for foretak som nevnt i nr. 1 med tillatelse i annen EØS-stat, eller

3. kontrollert av de samme fysiske eller juridiske personer som kontrollerer et foretak som nevnt i nr. 1 med tillatelse i en annen medlemsstat.

§ 2-4. Tilknyttet virksomhet som kan drives av forvaltningsselskap

- (1) Finanstilsynet kan samtykke i at forvaltningsselskap kan drive virksomhet som har tilknytning til de tjenester selskapet har tillatelse til etter § 2-1.

- (2) Forvaltningsselskap som er registrert etter § 1-4 eller har tillatelse etter § 2-2 i lov om forvaltning av alternative investeringsfond, kan i tillegg forvalte alternative investeringsfond.

(3) Departementet kan gi nærmere regler om forvaltningsselskapers adgang til å drive tilknyttet virksomhet.

§ 2-5. Erverv og avhendelse av betydelig eierandel

(1) Erverv av betydelig eierandel i forvaltningsselskap kan bare gjennomføres etter at erververen har sendt Finanstilsynet melding om dette. Det samme gjelder erverv som medfører at eierandelen utgjør eller overstiger 20 prosent, 33 prosent eller 50 prosent av aksjekapitalen eller stemmene i selskapet.

(2) Finanstilsynet kan nekte slikt erverv dersom aksjeeieren ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av forvaltningsselskapet. Den som erverver betydelig eierandel etter reglene i første ledd, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 dersom Finanstilsynet ber om det.

(3) Avhendelse av betydelig eierandel i forvaltningsselskap kan bare gjennomføres etter at avhenderen har sendt Finanstilsynet melding om dette. Det samme gjelder ved avhendelse av eierandel som medfører at eierandelen kommer under 20 prosent, 33 prosent eller 50 prosent av aksjekapitalen eller stemmene i selskapet.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om erverv og avhendelse av eierandel, herunder regler om meldeplikt for forvaltningsselskapet.

§ 2-6. Styre og daglig leder

(1) Forvaltningsselskapets styre skal ha minst fem medlemmer.

(2) Andelseierne i de verdipapirfond som selskapet forvalter, velger minst en tredel av styrets medlemmer. Valgene skjer på valgmøter som innkalles og gjennomføres etter regler som fastsettes i forvaltningsselskapets vedtekter. På valgmøtet justeres stemmeretten slik at andelseiere som eier lik verdi, får likt antall stemmer. Beregningen skal gjøres på grunnlag av andelsverdi etter sist kunngjorte kurs. En andelseier kan stemme ved fullmektig.

(3) De styremedlemmene som ikke velges av andelseierne, velges av forvaltningsselskapets generalforsamling. De styremedlemmene som er valgt av generalforsamlingen, utgjør selskapets styre inntil valg er foretatt på første valgmøte.

(4) For begge grupper styremedlemmer velges minst halvparten så mange varamedlemmer.

(5) Et forvaltningsselskap, skal ha en daglig leder.

§ 2-7. Krav til tillitsvalgte og ansatte i forvaltningsselskap

(1) Den som faktisk leder virksomheten i et forvaltningsselskap, skal ha relevant erfaring fra markeder for finansielle instrumenter. I tillegg skal daglig leder og annen person som faktisk leder virksomheten, ha ført en hederlig vandel og opptrådt i samsvar med god forretningsskikk ved handel med finansielle instrumenter. Styremedlemmer skal oppfylle nødvendige krav til hederlig vandel og erfaring. Personer som nevnt i annet og tredje punktum skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om styremedlemmers og ledende ansattes krav til uavhengighet, vandel og erfaring.

(3) Styremedlem som velges av andelseierne, kan ikke være aksjeeier, tillitsvalgt eller ansatt i forvaltningsselskap eller hos depotmottaker.

(4) Forvaltningsselskap skal opplyse Finanstilsynet om skifte av ledende ansatte og styremedlemmer.

(5) Reglene om egenhandel i verdipapirhandelloven kapittel 8 gjelder for tillitsvalgte og ansatte.

(6) Ansatte, tillitsvalgte og personer med bestemmende innflytelse i forvaltningsselskap har taushetsplikt om det de i sin virksomhet får kjennskap til om andres forhold med mindre noe annet er bestemt i lov eller forskrifter. Taushetsplikten omfatter også enhver som utfører oppdrag for forvaltningsselskapet.

§ 2-8. Ansvarlig kapital

(1) Et forvaltningsselskap skal ha en ansvarlig kapital som er forsvarlig med hensyn til virksomhetens art og omfang. Den ansvarlige kapitalen skal til enhver tid utgjøre et beløp i norske kroner som minst svarer til 125 000 euro.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler for hva som skal anses som ansvarlig kapital, stille ytterligere krav om ansvarlig kapital, samt gjøre unntak fra kravet til kapital i første ledd.

§ 2-9. Utkontraktering

(1) Et forvaltningsselskap kan sette bort utførelsen av bestemte oppgaver til et annet foretak etter nærmere regler fastsatt ved forskrift av departementet.

(2) Forvaltningsselskapet skal gi melding til Finanstilsynet før avtale om bortsetting av virksomhet settes i verk.

§ 2-10. Tilknyttede agenter

(1) Et forvaltningsselskap kan benytte tilknyttede agenter for å markedsføre sine tjenester samt formidle ordre om andeler i verdipapirfond. Slik virksomhet krever ikke tillatelse etter verdipapirhandelloven § 9-1. Bestemmelsene gitt i eller i medhold av verdipapirhandelloven § 10-16 annet til fjerde ledd gjelder tilsvarende så langt de passer.

§ 2-11. Organisering av virksomheten

(1) Et forvaltningsselskap skal, sett hen til de verdipapirfond som forvaltes, innrette sin virksomhet slik at selskapet har:

1. gode administrasjons- og regnskapsrutiner og kontroll- og sikkerhetsordninger,

tilfredsstillende interne kontrollmetoder, som blant annet omfatter regler for personlige 2. transaksjoner for selskapets ansatte, og som sikrer at forvaltningsselskapet forvalter verdipapirfonds midler i samsvar med vedtekter for verdipapirfondene og gjeldende regler.

(2) Styret og daglig leder skal utarbeide interne retningslinjer i samsvar med første ledd.

(3) Et forvaltningsselskap skal være organisert på en slik måte at risikoen for interessekonflikt mellom foretaket og dets kunder, mellom to kunder, mellom en kunde og et verdipapirfond eller mellom to verdipapirfond begrenses til et minimum.

(4) Forvaltningsselskap med tillatelse etter § 2-1 annet ledd kan ikke plassere kundens midler i verdipapirfond forvaltet av selskapet, med mindre kunden har gitt skriftlig samtykke til dette.

(5) Departementet kan i forskrift gi utfyllende regler om organisering av forvaltningsselskapets virksomhet.

§ 2-12. Risikostyring

(1) Et forvaltningsselskap skal ha systemer for risikostyring som til enhver tid sikrer overvåking og måling av risikoen ved posisjonene og deres bidrag til porteføljens samlede risikoprofil.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om risikostyring.

§ 2-13. Kundeklager

(1) Et forvaltningsselskap skal ha interne rutiner for behandling av kundeklager.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om klagebehandling, herunder at forvaltningsselskap skal være tilknyttet utenrettslig tvisteløsningsordning godkjent i medhold av lov.

(3) Finansieringsvirksomhetsloven § 2-12b gjelder tilsvarende for forvaltningsselskap.

§ 2-14. Forvaltningsselskapets kompetanse

(1) Forvaltningsselskapet treffer alle disposisjoner over fondet.

(2) Forvaltningsselskapet utøver de rettigheter som knytter seg til de finansielle instrumenter selskapet forvalter.

(3) Stemmerett for verdipapirfondets aksjer kan bare utøves etter fullmakt fra styret. Vedtak om slik fullmakt er bare gyldig så lenge flertallet av styremedlemmene som er valgt av andelseierne, er enig i det.

§ 2-15. God forretningsskikk

(1) Et forvaltningsselskap skal utøve sin virksomhet i samsvar med god forretningsskikk.

(2) Forvaltningsselskapet skal påse at verdipapirfondenes og andelseiernes interesser og markedets integritet ivaretas på beste måte ved at det:

1. opptrer ryddig og korrekt i utøvelsen av sin virksomhet,

2. utviser den nødvendige kompetanse, omhu og interesse i sin opptreden,

3. har og effektivt benytter de ressurser og de framgangsmåter som er nødvendige for å kunne utøve virksomheten på en god måte,

bestreber seg på å unngå interessekonflikter ved blant annet å sørge for at andelseiernes og fondenes interesser går foran forvaltningsselskapets, samt at enkelte fond eller andelseiere ikke usaklig tilgodeses på bekostning av andre fond eller andelseiere.

(3) Første og annet ledd gjelder tilsvarende for selskapets ansatte og tillitsvalgte og for personer og selskap som har slik innflytelse over forvaltningsselskapet som nevnt i aksjeloven og allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd eller selskapsloven § 1-2 annet ledd.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om krav til god forretningsskikk.

§ 2-16. Godtgjørelsesordninger

(1) Forvaltningsselskapet skal etablere og praktisere en godtgjørelsesordning som fremmer god og effektiv risikostyring og forvaltning i samsvar med investeringsmandatene for de verdipapirfondene som forvaltes. Godtgjørelsesordningen skal omfatte ansatte med vesentlig betydning for risikoprofilen til forvaltningsselskapet eller fond under forvaltning, herunder ledende ansatte, ansatte med kontrolloppgaver og ansatte med tilsvarende godtgjørelse som ledende ansatte. Godtgjørelsesordningen skal tilpasses virksomhetens art, omfang og kompleksitet.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om godtgjørelsesordninger.

Kapittel 3. Forvaltningsselskapers grenseoverskridende virksomhet

§ 3-1. Melding om norske forvaltningsselskapers virksomhet i annen EØS-stat

(1) Et forvaltningsselskap som vil utøve virksomhet i annen EØS-stat, skal gi Finanstilsynet melding om dette. Meldingen skal inneholde opplysninger om hvor selskapet vil utøve virksomhet. Meldingen skal også inneholde en virksomhetsplan som beskriver hvilke tjenester som skal ytes, selskapets risikostyringssystemer og hvilke tiltak som vil iverksettes for å kunne foreta utbetalinger til andelseiere, innløse andeler, holde informasjon tilgjengelig og behandle kundeklager.

(2) Melding om etablering av filial skal i tillegg inneholde følgende opplysninger:

1. hvordan filialen skal være organisert,
2. adresse i vertslandet der dokumenter kan innhentes, og
3. navn på ledende ansatte i filialen.

(3) Dersom et forvaltningsselskap skal markedsføre UCITS i en annen EØS-stat uten filialetablering, og verdipapirfondet forvaltes av selskapet, er det tilstrekkelig med melding etter § 9-2.

§ 3-2. Oversendelse av melding til vertslandsmyndighet i annen EØS-stat

(1) Ved melding om utøvelse av virksomhet etter § 3-1 direkte fra forretningssted i Norge skal Finanstilsynet innen én måned etter at meldingen er mottatt, oversende denne til myndigheten i vertslandet. Finanstilsynet skal opplyse om eventuelle erstatningsordninger som har til formål å verne investorer. Finanstilsynet skal gi forvaltningsselskapet melding om oversendelsen som fra dette tidspunkt kan starte virksomhet i vertslandet.

(2) Dersom meldingen omfatter utøvelse av verdipapirfondsforvaltning, skal Finanstilsynet vedlegge en bekreftelse på at forvaltningsselskapet har tillatelse til å forvalte UCITS og eventuelle begrensninger i tillatelsen.

(3) Ved melding om etablering av filial i en annen EØS-stat skal Finanstilsynet innen to måneder etter at meldingen er mottatt, oversende denne til myndigheten i vertslandet med opplysninger og eventuell bekreftelse som nevnt i første og annet ledd. Finanstilsynet skal gi forvaltningsselskapet melding om oversendelsen. Filialen kan starte virksomhet når den får en meddelelse fra myndigheten i vertslandet, eller to måneder etter at meldingen om etablering av filial er oversendt vertslandsmyndigheten.

(4) Melding om etablering av filial skal ikke oversendes hvis Finanstilsynet antar at forvaltningsselskapets administrative organisering eller økonomiske stilling ikke er god nok i forhold til den planlagte virksomheten. Unnlatt oversendelse er enkeltvedtak, og skal begrunnes overfor

forvaltningsselskapet innen to måneder etter at tilsynsmyndigheten har mottatt alle opplysninger i saken.

(5) Forvaltningsselskapet skal informere Finanstilsynet og myndigheten i vertslandet skriftlig før det gjennomfører endringer i det som tidligere er opplyst. Der det er etablert filial, skal informasjon om endring gis minst én måned før endringen gjennomføres.

(6) Finanstilsynet skal gi melding til myndigheten i vertslandet ved endringer i erstatningsordninger som skal verne filialens kunder og endringer i forvaltningsselskapets tillatelse.

§ 3-3. Forvaltningsselskap etablert i annen EØS-stat – virksomhet i Norge

(1) Utenlandsk forvaltningsselskap som omfattes av EØS-reglene som svarer til rådsdirektiv 2009/65/EF (UCITS-direktivet), kan utøve virksomhet som beskrevet i § 2-1 i Norge direkte fra forretningsstedet i en annen EØS-stat eller gjennom etablering av filial. Foretaket må ha rett til å drive slik virksomhet i hjemlandet.

(2) Innen to måneder etter at Finanstilsynet har mottatt melding fra myndighetene i en annen EØS-stat om etablering av filial, skal Finanstilsynet forberede tilsynet med forvaltningsselskapets virksomhet og opplyse selskapet om reglene for god forretningsskikk som gjelder for virksomheten. Filialen kan starte virksomhet i Norge to måneder etter at Finanstilsynet har mottatt meldingen, eller ved mottak av opplysninger etter første punktum.

(3) Forvaltningsselskapet kan starte virksomhet direkte fra forretningsstedet i en annen EØS-stat når myndigheten i hjemlandet har sendt melding til Finanstilsynet.

(4) Forvaltningsselskapet skal informere Finanstilsynet skriftlig om endring i opplysninger om virksomheten i Norge før endringen gjennomføres. Endringer i opplysninger om etablering av filial kan ikke gjennomføres før én måned etter at det er gitt informasjon om endring.

(5) For utenlandsk forvaltningsselskap som utøver verdipapirfondsförvaltning knyttet til UCITS etablert i Norge, gjelder bestemmelsene i kapittel 4, 5, 6 og 8.

(6) For utenlandsk forvaltningsselskap som utøver virksomhet gjennom etablering av filial, gjelder regler om god forretningskikk fastsatt i denne lov eller med hjemmel i denne lov.

(7) Dersom utenlandsk forvaltningsselskap skal markedsføre UCITS i Norge uten filialetablering, og verdipapirfondet forvaltes av selskapet, er det tilstrekkelig med melding etter § 9-3.

(8) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om virksomhetsutøvelse og etablering av filial i Norge for forvaltningsselskap fra andre EØS-stater.

§ 3-4. Andre utenlandske forvaltningsselskapers virksomhet i Norge

(1) Finanstilsynet kan gi et utenlandsk forvaltningsselskap som ikke omfattes av § 3-3, tillatelse til å drive virksomhet som beskrevet i § 2-1 i Norge direkte fra forretningsstedet i utlandet eller gjennom etablering av filial. Selskapet må ha rett til å drive slik virksomhet i hjemlandet og være underlagt betryggende tilsyn der.

(2) Selskap som driver virksomhet direkte fra forretningsstedet i hjemlandet, skal ha en representant her i riket med tilstrekkelige fullmakter til å ivareta interessene til investorer i Norge.

(3) Før selskapet starter virksomhet i Norge, skal det være etablert et tilfredsstillende samarbeid om tilsyn mellom myndigheten i hjemlandet og Finanstilsynet.

(4) Lovens bestemmelser, med unntak av § 2-1 første ledd, § 2-3 første ledd, § 2-6, § 2-7 tredje ledd og § 11-4 annet ledd, gjelder for det utenlandske foretaket. En filial skal ha forretningskontor i Norge.

(5) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om utenlandske forvaltningsselskapers virksomhetsutøvelse og etablering av filial i Norge.

Kapittel 4. Verdipapirfond

§ 4-1. Tillatelse til etablering av verdipapirfond

(1) Etablering av verdipapirfond krever tillatelse fra Finanstilsynet. Tillatelse gis for hvert enkelt fond. Tillatelse til å etablere UCITS kan gis forvaltningsselskap med tillatelse fra en annen EØS-stat. Tillatelse til å etablere nasjonale fond kan gis forvalter av alternative investeringsfond med tillatelse fra en annen EØS-stat som i hjemstaten har tillatelse til å forvalte tilsvarende fond. Denne bestemmelsen gjelder tilsvarende når et forvaltningsselskap med tillatelse fra en annen EØS-stat søker om å overta forvaltningen av et norsk UCITS, eller når en forvalter av alternative investeringsfond med tillatelse fra en annen EØS-stat søker å overta forvaltningen av et nasjonalt fond.

(2) Søknad om tillatelse skal inneholde:

1. fondets vedtekter fastsatt av forvaltningsselskapets styre,
2. avtale med depotmottaker,
3. informasjon om eventuell avtale om utkontraktering.

(3) Det skal gis tillatelse til etablering av verdipapirfond hvis Finanstilsynet godkjenner at forvaltningsselskapet forvalter det aktuelle fondet, og lovens krav til vedtekter, depotmottaker og eventuell utkontraktering er oppfylt.

(4) Ved søknad fra forvaltningsselskap med tillatelse fra en annen EØS-stat kan Finanstilsynet be den aktuelle myndigheten i forvaltningsselskapets hjemland om klargjøring og informasjon vedrørende den dokumentasjon som er mottatt etter annet ledd, og meldingen etter § 3-3. Forvaltningsselskapet må ha rett til å drive virksomhet i Norge etter bestemmelsene i § 3-3.

(5) Dersom et norsk forvaltningsselskap vil forvalte fond etablert i en annen EØS-stat, skal Finanstilsynet gi myndighetene i fondets hjemland tilsvarende informasjon om og klargjøring av dokumentasjon som nevnt i fjerde ledd senest ti arbeidsdager etter at disse har bedt om det.

(6) Søknad om etablering av verdipapirfond skal avgjøres innen to måneder etter at Finanstilsynet har mottatt fullstendig søknad.

0 Endret ved lov 20 juni 2014 nr. 28 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 20 juni 2014 nr. 785).

§ 4-2. Skifte av forvaltningsselskap

(1) Finanstilsynet kan gi tillatelse til at et forvaltningsselskap overfører forvaltningen av et verdipapirfond til et annet forvaltningsselskap. Finanstilsynet kan stille vilkår om gjennomføringstidspunkt, og hvordan overføringen skal offentliggjøres. Bestemmelsen i § 4-1 tredje ledd gis tilsvarende anvendelse.

§ 4-3. Retten til å bruke betegnelsen verdipapirfond

(1) Betegnelsen verdipapirfond skal fremgå av fondets navn. Verdipapirfond har enerett til bruk av denne betegnelse i navnet eller ved omtale av sin virksomhet. Hvert fond skal ha et navn som klart skiller det fra andre fond.

§ 4-4. Vedtektenes innhold

(1) Et verdipapirfond skal ha vedtekter som angir:

1. verdipapirfondets og forvaltningsselskapets navn,
2. regler for plassering av verdipapirfondets midler etter kapittel 6 og en angivelse av verdipapirfondets risikoprofil,
3. retningslinjer for utdeling og reinvestering av utbytte et verdipapirfond mottar, om det skal være adgang til utdeling av salgsgevinster og om verdipapirfondet skal utdele utbytte,

4. grunnlaget for beregningen av forvaltningsgodtgjørelse, samt angivelse av kostnader som nevnt i § 4-6 første ledd som kan kreves dekket av fondet,

5. opplysning om forvaltningsselskapet skal ha godtgjørelse fra andelseierne, og i så fall hvordan denne godtgjørelsen skal beregnes og fordeles mellom andelseierne,

6. tegnings- og innløsningsgebyrer,

7. når fondet er åpent for tegning og innløsning,

regler for eventuell utdeling av midler fra fondet til frivillige organisasjoner, herunder hvem som
8. kan tilgodeses, hvor stor andel av fondets midler som kan deles ut, hvordan utdelingen beregnes, samt betydningen for beregningen av den løpende innløsningsverdien på andelene,

9. hvorvidt fondet skal ha ulike andelsklasser og hva som kjennetegner de enkelte andelsklassene.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om hva vedtekter skal inneholde når et verdipapirfond plasserer midler i derivater.

§ 4-5. Lik rett i fondet – andelsklasser

(1) Hver andel i et verdipapirfond gir lik rett i fondet.

(2) Bestemmelsen i første ledd er ikke til hinder for at et verdipapirfond kan ha flere andelsklasser etter nærmere regler fastsatt av departementet i forskrift.

(3) Dersom et verdipapirfond har andelsklasser, skal ikke andelseiere i én andelsklasse tilgodeses på bekostning av andelseiere i en annen andelsklasse. Kostnader som utelukkende kan henføres til én andelsklasse, skal ikke belastes andelseiere i en annen andelsklasse.

(4) Dersom et verdipapirfond har andelsklasser, skal andelseiere i samme andelsklasse likebehandles. Andeler i samme andelsklasse gir lik rett i fondet

§ 4-6.Kostnader

(1) Forvaltningsgodtgjørelsen skal dekke alle kostnader ved verdipapirfondsforvaltningen. Følgende kostnader kan i tillegg dekkes av fondet:

1. transaksjonskostnader ved fondets plasseringer,
2. betaling av eventuelle skatter fondet ilegges,
3. renter på låneopptak som nevnt i § 6-10 og
4. ekstraordinære kostnader som er nødvendige for å ivareta andelseiernes interesser.

(2) For kostnader som nevnt i første ledd nr. 4 gjelder følgende:

1. Forvaltningsselskapets styre må beslutte at kostnaden kan belastes fondet. Et flertall av de andelseiervalgte styremedlemmene må ha stemt for en slik beslutning.

Forvaltningsselskapet skal opplyse art og omfang av påløpte og forventede kostnader i årsrapport 2. og halvårsrapport. Departementet kan i forskrift gi regler om informasjon til andelseierne om ekstraordinære kostnader.

(3) Ved et verdipapirfonds plassering i andeler i verdipapirfond forvaltet av samme forvaltningsselskap som det investerende fond, kan det ikke belastes tegnings- eller innløsningsgebyr.

§ 4-7.Utdeling av verdipapirfondets midler

(1) Verdipapirfondets midler kan bare utdeles til andelseierne eller frivillige organisasjoner som har et nasjonalt omfang og som oppfyller vilkårene i skatteloven § 6-50 første ledd og annet ledd annet punktum.

§ 4-8.Beregning og kunngjøring av andelsverdi

(1) Forvaltningsselskapet skal beregne og kunngjøre andelsverdien minst en gang i uken, og oftere dersom vedtektene bestemmer det.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om beregning og kunngjøring av andelsverdi, herunder fastsette krav til hyppigere beregning og kunngjøring.

§ 4-9.Tegning av andeler

(1) Et verdipapirfond skal være åpent for tegning av andeler minst to ganger i måneden.

(2) Tildeling av andeler skal skje til kursen ved første beregning av tegningskurs etter tegningen. Kursen skal kunngjøres.

(3) Ved beregningen av tegningskurs skal markedsverdien av fondets portefølje legges til grunn.

§ 4-10.Andelseierregister – forvalterregistrering

(1) Forvaltningsselskapet skal føre et andelseierregister der andelseierne er angitt med navn, fødselsdato eller organisasjonsnummer, adresse og nummer på andelene.

(2) Eier flere en andel i fellesskap, skal de oppnevne én enkelt til å opptre som andelseier overfor forvaltningsselskapet.

(3) Andelseierne skal gis melding når andelene er registrert i andelseierregisteret, med mindre andelseieren frasier seg denne retten.

(4) En forvalter kan føres inn i den fortegnelsen som er nevnt i første ledd i stedet for andelseieren etter nærmere regler gitt av departementet i forskrift. En forvalter kan ikke delta i andelseiermøtet uten fullmakt fra den reelle eieren av andelene.

0 Endret ved lov 11 apr 2014 nr. 12 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 11 apr 2014 nr. 547).

§ 4-11. Virkning av registrering i andelseierregisteret

(1) Eieren av en andel er legitimert til å motta utbytte og delta i valgmøte og andelseiermøte når vedkommende er registrert i andelseierregisteret.

§ 4-12. Innløsning av andeler

(1) Et verdipapirfond skal være åpent for innløsning minst to ganger i måneden.

(2) En andelseier kan kreve innløsning av sine andeler, med mindre annet følger av avtale om innskuddspensjon etter innskuddspensjonsloven eller individuell pensjonsordning etter lov om individuell pensjonsordning. En andelseier som krever innløsning, skal ha sine andeler innløst i kontanter.

(3) Ved særskilt avtale med større andelseiere kan forvaltningsselskapet avgrense det antall andeler som disse kan kreve innløst innen fastsatte tidsrom.

(4) Innløsningen skal skje til andelens verdi ved første beregning av innløsningskursen etter at innløsningskravet er mottatt, med fradrag for innløsningskostnader. Kursen skal kunngjøres. Ved beregning av innløsningskursen skal markedsverdien av fondets portefølje legges til grunn.

(5) Krav om innløsning kan ikke trekkes tilbake uten forvaltningsselskapets samtykke. Dette gjelder likevel ikke innløsningskrav som er fremsatt etter at retten til innløsning er suspendert.

(6) Oppgjør skal gjennomføres snarest mulig og senest to uker etter at kravet om innløsning er fremsatt.

(7) Under stenging av børs eller andre ekstraordinære forhold, samt i særlige tilfeller der det er berettiget ut fra hensynet til andelseiernes interesser, kan forvaltningsselskapet med samtykke fra Finanstilsynet helt eller delvis utsette verdiberegningen og utbetalingen av innløsningskrav.

(8) Dersom andelseiernes eller allmennhetens interesser tilsier det, kan Finanstilsynet pålegge forvaltningsselskapet å suspendere innløsningsretten helt eller delvis.

§ 4-13. Forbud mot utstedelse og innløsning i visse tilfeller

(1) Andeler i fondet må ikke utstedes eller innløses etter at forvaltningsselskapet har fattet vedtak om avvikling etter § 5-7, eller etter at tillatelsen er bortfalt eller tilbakekalt etter § 11-5.

§ 4-14. Endring av vedtekter

(1) Endringer i verdipapirfondets vedtekter kan bare besluttet dersom flertallet av de andelseiervalgte styremedlemmene i forvaltningsselskapet har stemt for endringen. Dette gjelder ikke der verdipapirfond forvaltes av forvaltningsselskap med tillatelse i en annen EØS-stat.

(2) Beslutning om vedtektsendringer som nevnt i § 4-4 første ledd nr. 2 til 9 må ha samtykke fra andelseiermøtet etter reglene i § 4-17.

(3) Endringer i vedtektene skal godkjennes av Finanstilsynet. Ved søknad om vedtektsendring skal styreprotokollen vedlegges. Ved endringer som nevnt i annet ledd skal det også vedlegges innkalling til andelseiermøte, informasjon til andelseierne og referat fra andelseiermøtet.

(4) Vedtektsendringene skal godkjennes dersom lovens krav til innhold i vedtekter og prosedyrene for vedtektsendringer er oppfylt.

(5) Vedtektsendringene kan ikke gjennomføres før de er offentliggjort.

(6) Andelseierne har rett til gebyrfri innløsning av sine andeler ved endringer som nevnt i annet ledd. For vedtektsendring som nevnt i § 4-4 første ledd nr. 9, gjelder retten til gebyrfri innløsning kun de andelseiere som berøres av endringen. Retten gjelder til fem arbeidsdager før vedtektsendringene gjennomføres.

§ 4-15. Informasjon til andelseierne ved vedtektsendring

(1) Ved godkjenning av vedtektsendringer i andelseiermøte skal innkallingen til andelseiermøte inneholde informasjon som gjør andelseierne i stand til å foreta en velfundert vurdering av forslaget.

(2) Informasjonen skal minst omfatte:

1. redegjørelse for hva vedtektsendringen går ut på,
2. begrunnelse for vedtektsendringen og hvorfor endringen anses å være i andelseiernes interesse,
3. konsekvenser for andelseierne, herunder endringer i forventet avkastning og risiko,
4. opplysninger om retten til gebyrfri innløsning, herunder frist for å kreve gebyrfri innløsning.
5. forventet tidspunkt for gjennomføring av vedtektsendringen.

§ 4-16. Andelseiernes rådighet og ansvar

(1) Hver andelseier har en ideell part i verdipapirfondet som svarer til vedkommendes andel av samlede utstedte fondsandeler.

(2) Andelseiere kan ikke kreve deling eller avvikling av verdipapirfondet.

(3) Utover andelsinnskuddet er andelseierne ikke ansvarlig for fondets forpliktelser.

(4) Andelseiere plikter ikke å gjøre ytterligere innskudd i fondet.

§ 4-17. Andelseiermøte

(1) Andelseiermøtet skal:

1. samtykke til vedtektsendringer som nevnt i § 4-14 annet ledd, og

2. samtykke til beslutning om fusjon, jf. § 5-5.

(2) På andelseiermøtet gir hver andel én stemme. I verdipapirfond med ulike andelsklasser justeres stemmeretten slik at andelseiere som eier lik verdi, får likt antall stemmer. Beregningen skal gjøres på grunnlag av andelsverdi etter sist kunngjorte kurs. Beslutning om vedtektsendring som nevnt i § 4-14 annet ledd som utelukkende har betydning for andelseiere i enkelte andelsklasser, skal tas av andelseiere i den eller de berørte andelsklassene.

(3) Minst 75 prosent av representerte andeler i andelseiermøtet må stemme for beslutning som nevnt i første ledd.

(4) Andelseiermøtet innkalles av forvaltningsselskapets styre med minst to ukers frist.

(5) En andelseier har rett til å få drøftet spørsmål som meldes skriftlig til styret innen én uke før andelseiermøtet holdes. Andelseiermøtet kan ikke treffe vedtak som binder fondet eller forvaltningsselskapet.

(6) Departementet kan i forskrift gi utfyllende regler om innkalling og gjennomføring av andelseiermøte. Finanstilsynet kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra kravet om andelseiermøte i første ledd nr. 1.

Kapittel 5. Fusjon og avvikling av verdipapirfond

§ 5-1. Fusjon av verdipapirfond

(1) Fusjon av verdipapirfond gjennomføres ved:

at alle rettigheter og forpliktelser i ett eller flere overdragende fond overføres til et eksisterende

1. overtakende fond, andelseiere i overdragende fond får andeler i overtakende fond og ved at overdragende fond oppløses, eller

at alle rettigheter og forpliktelser i to eller flere overdragende fond overføres til et nyetablert

2. overtakende fond, andelseiere i de overdragende fondene får andeler i overtakende fond og ved at de overdragende fondene oppløses.

(2) Andelseierne i overdragende fond kan i begge tilfeller gis inntil 10 prosent av andelsverdien i kontanter.

§ 5-2. Tillatelse til fusjon av verdipapirfond

(1) Fusjon av verdipapirfond krever tillatelse fra Finanstilsynet. Forvaltningsselskap for overdragende fond skal søke om tillatelse til fusjon.

(2) Søknad om tillatelse skal vedlegges:

1. utkast til fusjonsavtale,

2. bekreftelse fra depotmottakere som nevnt i § 5-3 tredje ledd,
3. utkast til informasjon som skal sendes andelseierne, jf. § 5-4,
4. prospekt og nøkkelinformasjon for overtakende fond dersom det er etablert i en annen EØS-stat,
5. dokumentasjon på at det er inngått avtale med depotmottaker eller revisor om utarbeidelse av bekreftelse etter at fusjonen er gjennomført, jf. § 5-6.

(3) Hvis Finanstilsynet mener søknaden er ufullstendig, skal Finanstilsynet sende melding om dette til forvaltningsselskapet innen ti virkedager etter at søknaden er mottatt.

(4) Finanstilsynet kan kreve endringer i informasjonen som skal sendes andelseierne, hvis den ikke oppfyller kravene i § 5-4.

(5) Ved grensekryssende fusjon der norsk UCITS er overdragende fond, skal Finanstilsynet oversende dokumentasjon som nevnt i annet ledd til tilsynsmyndigheten i overtakende UCITS hjemland.

(6) Søknaden skal behandles innen 20 arbeidsdager etter at fullstendig søknad er mottatt. Tillatelse skal gis hvis:

1. bestemmelsene i §§ 5-1 til 5-3 og § 5-6 er fulgt,
2. overtakende UCITS kan markedsføres i de samme land som overdragende UCITS, og
3. myndighetene i overdragende og overtakende fonds hjemland mener informasjonen som skal sendes andelseierne, tilfredsstillende kravene i § 5-4.

(7) Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke ved grensekryssende fusjoner hvor norsk UCITS er overtakende fond. Tillatelse til slike fusjoner gis av tilsynsmyndigheten i overdragende UCITS hjemland. Finanstilsynet kan be om endringer i informasjonen til andelseierne i det norske fondet innen 15 arbeidsdager etter at utkast til slik informasjon er mottatt.

§ 5-3. Krav til fusjonsavtale mv.

(1) En fusjonsavtale skal behandles av styrene i forvaltningsselskapet til overdragende og overtakende fond. Flertallet av styremedlemmer som er valgt av andelseierne, må stemme for fusjon. Dette gjelder likevel ikke der verdipapirfond forvaltes av forvaltningsselskap med tillatelse i en annen EØS-stat.

(2) Fusjonsavtalen skal inneholde:

1. identifikasjon av type fusjon og fond,
2. begrunnelse for fusjon,
3. forventet virkning for andelseiere i de fusjonerende fondene,
4. prinsipper for verdsettelse av fondenes eiendeler og eventuelle forpliktelser,
5. metode for beregning av bytteforholdet,
6. planlagt gjennomføringsdato,
7. prinsipper for overdragelse av eiendeler og bytte av andeler,

8. eventuelle vedtekter for det nyetablerte overtakende fondet.

(3) Depotmottakerne for overdragende og overtakende fond skal bekrefte at opplysninger som nevnt i første ledd nr. 1, 6 og 7 oppfyller kravene i loven og fondets vedtekter.

§ 5-4. Informasjon til andelseiere ved fusjon

(1) Informasjon om fusjonsplaner skal gis andelseierne i overdragende og overtakende fond etter at det er gitt tillatelse til fusjon og minst 30 dager før rettighetene som beskrevet i § 5-5 annet ledd utløper.

(2) Informasjonen skal gjøre andelseierne i stand til å foreta en velfundert vurdering av fusjonen, herunder utøvelse av stemmerett på andelseiermøte og rettigheter som beskrevet i § 5-5 annet ledd. Informasjonen skal omfatte følgende:

1. begrunnelse for fusjon,

konsekvenser for andelseierne, herunder endringer i investeringsstrategi, kostnader, forventet
2. avkastning, periodisk rapportering, mulig resultatsvikt, og hvis aktuelt, en tydelig advarsel om fusjonen kan medføre endringer i andelseiernes skattemessige behandling,

beskrivelse av andelseierens rettigheter i forbindelse med fusjonen, herunder retten til å motta
3. supplerende opplysninger, retten til å motta kopi av bekreftelse som nevnt i § 5-6, rettighetene beskrevet i § 5-5 annet ledd samt fristen for disse,

4. relevante prosedyrebestemmelser og planlagt gjennomføringsdato,

5. nøkkelinformasjon for overtakende fond.

(3) Hvis et av fondene har meldt markedsføring i en annen EØS-stat, skal informasjonen også gis på det aktuelle landets språk eller annet språk godkjent av myndighetene i dette landet.

(4) Departementet kan i forskrift gi utfyllende regler om informasjon til andelseiere, herunder hvordan informasjon skal gis.

§ 5-5. Gjennomføring av fusjon

(1) Fusjon kan gjennomføres når det er gitt tillatelse etter § 5-2 og andelseiermøtet i overdragende og overtakende fond har samtykket til fusjon, jf. § 4-17.

(2) Andelseierne i overtakende og overdragende fond har rett til gebyrfri innløsning av sine andeler eller til å bytte sine andeler i fondet som skal fusjoneres, med andeler i et eventuelt annet fond med tilsvarende investeringsmandat som forvaltes av samme forvaltningsselskap. Innløsnings- og bytteretten gjelder til fem arbeidsdager før gjennomføringsdatoen for fusjonen.

(3) Administrative kostnader ved fusjonen kan ikke belastes fondet eller andelseierne.

(4) Finanstilsynet kan gjøre unntak fra plasseringsreglene i kapittel 6 i inntil seks måneder etter gjennomføringen.

(5) Gjennomføring av fusjonen skal offentliggjøres. Offentliggjøring kan ikke skje før en depotmottaker eller uavhengig godkjent revisor har gitt bekreftelse på gjennomføring etter § 5-6. Etter offentliggjøring av gjennomføringen kan det ikke reises påstand om at fusjonen er ugyldig. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om offentliggjøring.

§ 5-6. Bekreftelse på gjennomføring

(1) Forvaltningsselskapet for overtakende fond skal påse at en depotmottaker eller uavhengig godkjent revisor bekrefter følgende etter at fusjonen er gjennomført:

1. at fusjonen er gjennomført i tråd med de prinsippene som er fastsatt i fusjonsavtalen for verdsetting av fondenes eiendeler og eventuelle forpliktelser, jf. § 5-3 annet ledd nr. 4,

2. eventuell kontantbetaling per andel, jf. § 5-1 annet ledd, og

metoden for beregning av bytteforholdet og at det faktiske bytteforholdet er fastsatt i henhold til
3. den metode for beregning av bytteforholdet som fusjonsavtalen fastsetter, jf. § 5-3 første ledd nr. 5.

(2) Revisor for det overdragende og det overtakende fondet skal regnes som uavhengig etter første ledd.

(3) Bekreftelsen skal være tilgjengelig for andelseiere og tilsynsmyndigheter.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om bekreftelse som nevnt i første ledd, herunder at bekreftelsen skal omfatte flere forhold.

0 Endret ved lov 11 apr 2014 nr. 12 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 11 apr 2014 nr. 547).

§ 5-7. Avvikling av verdipapirfond

(1) Avvikling av et verdipapirfond krever tillatelse fra Finanstilsynet. Søknad om tillatelse til avvikling skal begrunnes. Det kan settes vilkår for tillatelsen som utfyller eller supplerer bestemmelsene i denne paragraf.

(2) Alle andelseiere skal gis informasjon om avviklingen etter at Finanstilsynet har gitt tillatelse. Informasjonen skal minst omfatte følgende:

1. begrunnelse for avviklingen,

2. konsekvenser for andelseierne,

3. kostnader,

4. planlagt dato for når avviklingen skal være gjennomført, herunder tidspunkt for når andelseierne skal få utbetalt verdien av sine andeler.

(3) Fondet og andelseierne skal ikke belastes kostnader i forbindelse med avviklingen.

(4) Forvaltningsselskapet skal sørge for at det utarbeides et avviklingsoppgjør for fondet, og at dette revideres.

(5) Forvaltningsselskapet skal påse at en uavhengig godkjent revisor, etter at avviklingen er gjennomført, bekrefter at fondet og andelseierne ikke er belastet kostnader i forbindelse med avviklingen. Fondets revisor skal regnes som uavhengig etter første punktum. Revisors bekreftelse skal være tilgjengelig for andelseiere og tilsynsmyndigheter.

(6) I tilfeller der et verdipapirfond overfører netto eiendeler til annet eksisterende eller nyetablert fond og skal avvikles på det tidspunkt gjenstående forpliktelser er dekket, gjelder bestemmelsene i §§ 5-2 til 5-6 tilsvarende.

(7) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om hvordan avvikling skal skje.

Kapittel 6. Plassering av verdipapirfondets midler

I. Generelle bestemmelser

§ 6-1. Generelt om investeringsområde

(1) Et verdipapirfonds midler kan etter nærmere bestemmelser i dette kapittelet plasseres som innskudd i kredittinstitusjon og i følgende finansielle instrumenter:

1. omsettelige verdipapirer som angitt i § 1-2 første ledd nr. 8,
2. verdipapirfondsandeler,
3. pengemarkedsinstrumenter,
4. derivater etter nærmere regler fastsatt av departementet i forskrift.

(2) Et verdipapirfond kan, uavhengig av investeringsalternativene i denne paragraf, besitte likvide midler.

(3) Departementet kan gi nærmere regler om plassering i finansielle instrumenter.

§ 6-2. Verdipapirfondsandeler

(1) Verdipapirfondets midler kan plasseres i verdipapirfondsandeler forutsatt at verdipapirfondet det plasseres i, etter sine vedtekter maksimalt kan investere 10 prosent av fondets eiendeler i verdipapirfondsandeler.

(2) Plasseringer i verdipapirfond som ikke er UCITS, kan samlet utgjøre inntil 30 prosent av fondets eiendeler hvis følgende betingelser er oppfylt:

verdipapirfondet og forvaltningen av det er underlagt betryggende tilsyn i hjemlandet, og det er

1. etablert et tilfredsstillende samarbeid om tilsyn mellom tilsynsmyndighetene i hjemlandet og Finanstilsynet,

2. andelseiernes interesser er beskyttet minst på linje med andelseiere i UCITS,

3. det rapporteres to ganger årlig om aktivitetene i de verdipapirfondene det investeres i.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om plassering i verdipapirfond som er etablert i land utenfor EØS-området.

§ 6-3. Pengemarkedsinstrumenter

(1) Verdipapirfondets midler kan plasseres i pengemarkedsinstrumenter som normalt handles på pengemarkedet, er likvide og kan verdifastsettes til enhver tid.

§ 6-4. Innskudd i kredittinstitusjon

(1) Verdipapirfondets midler kan plasseres som innskudd i kredittinstitusjon dersom:

1. innskuddet kan kreves tilbakebetalt innen en frist på maksimalt 12 måneder, og

2. kredittinstitusjonen har sitt vedtektsfestede hjemsted i en EØS-stat, eller kredittinstitusjonen har sitt vedtektsfestede hjemsted i et tredjeland og er underlagt betryggende tilsyn.

§ 6-5. Krav til likviditet

(1) Verdipapirfondets midler kan plasseres i finansielle instrumenter som:

er opptatt til offisiell notering eller omsettes på et regulert marked i en EØS-stat, herunder et

1. norsk regulert marked, som definert i direktiv 2004/39/EF art. 4 (1) nr. 14 og børsloven § 3 første ledd,

2. omsettes på et annet regulert marked i en EØS-stat som fungerer regelmessig og er åpent for allmennheten,

er opptatt til offisiell notering på børs i et land utenfor EØS-området eller som omsettes i slikt land

3. på et annet regulert marked som fungerer regelmessig og er åpent for allmennheten, dersom børs og marked er angitt i verdipapirfondets vedtekter, eller

4. er nytstedte dersom et vilkår for utstedelse er at det søkes om opptak til handel på børs eller marked som nevnt i nr. 1 til 3. Opptak til handel må skje senest ett år etter tegningsfristens utløp.

(2) Verdipapirfondets midler kan plasseres i pengemarkedsinstrumenter som omsettes på annet marked enn angitt i første ledd nr. 1 til 3 dersom utstedelsen eller utstederen av instrumentet er regulert med det formål å beskytte investorer og sparemidler, og instrumentene er:

1. utstedt eller garantert av en EØS-stat, en EØS-stats regionale eller lokale offentlige myndigheter, sentralbank i en EØS-stat, Den europeiske sentralbank, Den europeiske union, Den europeiske investeringsbank, et tredjeland, delstat i en forbundsstat eller av offentlig internasjonal organisasjon der EØS-stater deltar,

2. utstedt av et selskap, hvis verdipapirer omsettes på regulerte markeder nevnt i første ledd nr. 1 til 3,

3. utstedt eller garantert av en institusjon som er underlagt tilsyn i henhold til EØS-regler, eller som er underlagt annet betryggende tilsyn, eller

4. utstedt av en annen emittent etter godkjenning av tilsynsmyndigheten i henhold til EØS-regler som svarer til direktiv 2009/65/EF art. 50 (1) bokstav h fjerde strekpunkt.

(3) Inntil ti prosent av et verdipapirfonds midler kan plasseres i andre finansielle instrumenter enn de som er nevnt i første og annet ledd.

(4) Første til tredje ledd er ikke til hinder for at et verdipapirfonds midler kan plasseres i verdipapirfondsandeler.

(5) Verdipapirfondets midler kan plasseres i derivater som omsettes på et annet marked enn angitt i første ledd nr. 1 til 4 etter forskrift fastsatt av departementet.

§ 6-6. Plasseringsbegrensninger – fondets midler

(1) Verdipapirfondets beholdning av finansielle instrumenter skal ha en sammensetning som gir en hensiktsmessig spredning av risikoen for tap.

(2) Verdipapirfondets plasseringer i finansielle instrumenter kan overfor samme utsteder ikke overstige:

1. 5 prosent av fondets eiendeler,

2. 10 prosent av fondets eiendeler dersom den samlede verdi av slike plasseringer som nevnt i dette punkt ikke overstiger 40 prosent av fondets eiendeler,

3. 35 prosent av fondets eiendeler der omsettelige verdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter er utstedt eller garantert av en EØS-stat, en EØS-stats lokale offentlige myndigheter, et tredjeland eller av en offentlig internasjonal organisasjon der EØS-stat deltar, eller

4. 25 prosent av fondets eiendeler der de finansielle instrumentene er obligasjoner med fortrinnsrett etter finansieringsvirksomhetsloven¹ kapittel 2 avsnitt IV eller tilsvarende utenlandske obligasjoner utstedt av foretak hjemmehørende i en EØS-stat. Dersom fondet plasserer mer enn 5 prosent av sine eiendeler i obligasjoner som nevnt i foregående punktum, utstedt av samme foretak, kan samlet plassering i slike obligasjoner ikke overstige 80 prosent av fondets midler.

(3) Verdipapirfondets plasseringer i verdipapirfondsandeler tilhørende ett verdipapirfond kan ikke utgjøre mer enn 20 prosent av fondets eiendeler.

(4) Alternativt kan et verdipapirfonds plasseringer i innskudd hos én kredittinstitusjon ikke utgjøre mer enn 20 prosent av fondets eiendeler.

§ 6-7. Unntak og presiseringer – plasseringsbegrensninger

(1) Et verdipapirfond kan, innenfor 20 prosent av fondets eiendeler, anvende følgende plasseringsbegrensninger samtidig overfor samme utsteder:

1. § 6-6 annet ledd nr. 1 eller 2,
2. § 6-6 fjerde ledd om innskudd i kredittinstitusjon og
3. regler fastsatt i forskrift om motpartsrisiko ved unoterte derivater.

(2) Selskap innenfor samme konsern, som definert i regnskapsloven § 1-3 eller i overensstemmelse med anerkjente internasjonale regnskapsregler, anses for å være samme utsteder for så vidt gjelder plasseringsgrensene i denne paragraf, §§ 6-6 og 6-8. Plasseringer i henhold til § 6-6 annet ledd nr. 1 til 2 kan likevel utgjøre inntil 20 prosent av fondets eiendeler, hvis de finansielle instrumentene er utstedt av ulike selskap i samme konsern.

(3) Etter tillatelse fra Finanstilsynet kan inntil 100 prosent av et verdipapirfonds eiendeler plasseres i omsettelige verdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter som nevnt i § 6-6 annet ledd nr. 3. Slik tillatelse kan bare gis dersom Finanstilsynet anser at andelseierne gis beskyttelse tilsvarende den beskyttelse andelseiere har ved investeringer i verdipapirfond som plasserer et fonds midler i henhold til § 6-6 annet ledd nr. 3. Følgende vilkår må være oppfylt for at det kan gis slik tillatelse:

1. Verdipapirfondets plasseringer må omfatte minst seks ulike utstedelser, og plasseringer fra én og samme utstedelse må ikke overstige 30 prosent av verdipapirfondets samlede eiendeler.

2. I verdipapirfondets vedtekter, prospekt og salgsmateriale skal det inntas opplysning om at verdipapirfondet har tillatelse som omhandlet i dette ledd. Det skal i tillegg angis hvilke land, lokale offentlige myndigheter eller internasjonale offentlige organisasjoner som har utstedt eller garantert de omsettelige verdipapirene eller pengemarkedsinstrumentene.

(4) Plasseringsbegrensningene i § 6-6 annet ledd, § 6-8 og tredje ledd i paragrafen her gjelder ikke tegning i emisjoner i henhold til fortrinnsrett for finansielle instrumenter som verdipapirfondet eier.

(5) Et verdipapirfond kan, innenfor 35 prosent av fondets eiendeler, anvende plasseringsbegrensningene i § 6-6 annet og fjerde ledd og regler om motpartsrisiko ved unoterte derivater fastsatt i forskrift med hjemmel i § 6-1 samtidig overfor samme utsteder, men slik at plasseringer etter første ledd ikke kan overstige 20 prosent av fondets eiendeler.

§ 6-8. Unntak fra plasseringsbegrensninger for indeksfond

(1) Et verdipapirfonds plasseringer i aksjer og obligasjoner utstedt av samme utsteder kan utgjøre inntil 20 prosent av fondets eiendeler når følgende betingelser er oppfylt:

1. det fremgår av fondets vedtekter at investeringene skal etterligne sammensetningen av en bestemt aksje- eller obligasjonsindeks,
2. indeksens sammensetning er tilstrekkelig diversifisert,
3. indeksen representerer et relevant sammenligningsgrunnlag for det marked som indeksen refererer til,
4. indeksen offentliggjøres på en tilfredsstillende måte.

(2) Den fastsatte grensen i første ledd kan forhøyes til 35 prosent fra en utsteder når det er nødvendig av hensyn til spesielle markedsforhold.

§ 6-9. Plasseringsbegrensninger – eierandel hos utsteder

(1) Verdipapirfondets plasseringer kan ikke overstige:

1. 10 prosent av aksjekapitalen eller den stemmeberettigede kapital i ett selskap,

2. 10 prosent av obligasjonene eller 10 prosent av pengemarkedsinstrumentene fra samme utsteder med mindre obligasjonene eller pengemarkedsinstrumentene er utstedt eller garantert av en EØS-stat, en EØS-stats lokale offentlige myndigheter, et tredjeland eller av offentlig internasjonal organisasjon der EØS-stater deltar,

3. 25 prosent av andelene i ett verdipapirfond.

(2) Verdipapirfond som forvaltes av samme forvaltningsselskap, må ikke samlet eie en så stor andel av den stemmeberettigede kapital i ett selskap at forvaltningsselskapet kan utøve vesentlig innflytelse over forvaltningen av selskapet.

§ 6-10. Opptak av lån

(1) Forvaltningsselskapet kan ikke oppta lån på vegne av et verdipapirfond, pådra fondet kausjons- eller garantiforpliktelser eller stille verdipapirfondets midler som sikkerhet. Forvaltningsselskapet kan ikke selge finansielle instrumenter fondet ikke eier, med mindre departementet gir nærmere regler om dette i forskrift.

(2) Bestemmelsen i første ledd er ikke til hinder for at forvaltningsselskapet på vegne av verdipapirfondet opptar kortsiktige lån for inntil ti prosent av fondets eiendeler og stiller fondets midler som sikkerhet for oppfyllelse av derivatkontrakter og kontrakter som inngås for å oppnå en effektiv porteføljeforvaltning.

(3) Departementet kan gi nærmere regler om sikkerhetsstillelse etter annet ledd.

0 Endret ved lov 4 des 2015 nr. 96 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 4 des 2015 nr. 1399).

§ 6-11. Teknikker for porteføljeforvaltning

Departementet kan i forskrift gi regler om bruk av teknikker for porteføljeforvaltning.

II. Fond i ett fond

§ 6-12. Fond i ett fond

(1) Et UCITS (tilføringsfond) kan, uavhengig av § 6-9 første ledd nr. 3, gis tillatelse av Finanstilsynet til å plassere minst 85 prosent av sine eiendeler i andeler i et annet UCITS (mottakerfond) etablert i en EØS-stat. Eventuelle resterende midler skal plasseres i:

1. likvide midler, eller
2. finansielle derivater for sikringsformål, etter nærmere regler fastsatt av departementet i forskrift.

(2) Departementet kan fastsette nærmere regler om tilføringsfondets plasseringer.

§ 6-13. Søknad

(1) Søknad om tillatelse etter § 6-12 skal vedlegges:

1. vedtekter, nøkkelinformasjon og prospekt for begge fond,
2. avtalen mellom fondene eller interne forretningsregler,
3. avtalen mellom fondenes depotmottakere og fondenes revisorer,
4. informasjon ved omgjøring til et tilføringsfond og bytte til nytt mottakerfond.

(2) Hvis mottakerfondet er etablert i en annen EØS-stat, skal søknaden vedlegges bekreftelse fra myndighetene i den aktuelle staten på at mottakerfondet oppfyller regler i sitt hjemland tilsvarende § 6-15 første ledd nr. 2 og 3.

(3) Tillatelse skal gis innen 15 arbeidsdager etter at komplett søknad er mottatt. Tillatelse skal bare gis der kravene i §§ 6-12 til 6-21 til tilføringsfond, dets depotmottaker og revisor samt mottakerfond er oppfylt.

§ 6-14. Konvertering til tilføringsfond og bytte av mottakerfond

(1) Dersom et verdipapirfond konverteres til et tilføringsfond, eller et tilføringsfond bytter mottakerfond, skal andelseierne ha rett til gebyrfri innløsning av sine andeler. Senest 30 dager før endringen gjennomføres skal andelseierne gis opplysninger om:

1. myndighetenes godkjenning av at fondet kan investere i slikt mottakerfond,
2. nøkkelinformasjon for tilførings- og mottakerfondet,
3. tidspunkt for når investeringer i mottakerfondet starter, eller når investeringen vil overstige grensen angitt i § 6-6 tredje ledd,
4. retten til gebyrfri innløsning innen 30 dager.

(2) Informasjonen som nevnt i første ledd skal gis på det offisielle språket i de EØS-stater hvor fondet markedsføres, eller annet språk godkjent av myndighetene i vertslandet.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om hvordan informasjonen til andelseierne skal gis. Departementet kan også gi nærmere regler for verdsetting og revisjon samt depotmottakers oppgaver i tilfeller der tilføringsfondet overfører hele eller deler av sin portefølje til mottakerfondet mot utstedelse av andeler.

§ 6-15. Mottakerfond

(1) Som mottakerfond regnes UCITS som:

1. har minst én andelseier som er tilføringsfond,
2. ikke selv er tilføringsfond, og
3. ikke eier andeler i et tilføringsfond.

(2) Dersom et mottakerfond har minst to andelseiere som er tilføringsfond, er mottakerfondet unntatt fra kravet i § 1-2 første ledd om at verdipapirfond skal motta kapitalinnskudd fra en ubestemt krets av personer. Et mottakerfond som bare har ett eller flere tilføringsfond som andelseier i en annen EØS-stat, er unntatt fra kravet i § 9-2 om å melde markedsføring av verdipapirfond.

(3) Mottakerfondet kan ikke kreve tegnings- eller innløsningsgebyr fra tilføringsfondet.

(4) Mottakerfondet skal informere Finanstilsynet om hvilke tilføringsfond som investerer i fondet.

(5) Mottakerfondet skal påse at informasjon som tilføringsfondet, dets forvaltningsselskap, offentlige myndigheter og depotmottaker og revisor til tilføringsfondet har krav på, er tilgjengelig i rett tid.

§ 6-16. Tilføringsfond

(1) Tilføringsfondet skal overvåke virksomheten i mottakerfondet basert på informasjon mottatt fra forvaltningsselskapet til mottakerfondet, depotmottaker og revisor.

(2) Investorer har fra tilføringsfondet rett til vederlagsfri kopi av mottakerfondets prospekt, årsrapport og halvårsrapport.

(3) Tilføringsfondet skal gi sin depotmottaker den informasjon om mottakerfondet som er nødvendig for at depotmottaker kan oppfylle sine forpliktelser.

(4) All godtgjørelse som mottas fra mottakerfondet, skal tilføres tilføringsfondet.

(5) Tilføringsfondet skal oversende mottakerfondets prospekt, nøkkelinformasjon og års- og halvårsrapport til Finanstilsynet når mottakerfondet er etablert i en annen EØS-stat.

§ 6-17. Prospekt og rapporter mv. for tilføringsfond

(1) Prospekt for tilføringsfond skal i tillegg til opplysninger som nevnt i § 8-2, inneholde opplysninger som fastsatt av departementet i forskrift.

(2) I årsrapport for tilføringsfondet skal det opplyses om samlede kostnader og godtgjørelser i tilførings- og mottakerfond. I års- og halvårsrapport for tilføringsfondet skal det fremgå hvor tilsvarende rapporter for mottakerfondet kan innhentes.

(3) I salgsmateriale for tilføringsfondet skal det fremgå at fondet plasserer sine midler i et mottakerfond.

§ 6-18. Forholdet mellom tilførings- og mottakerfond

(1) Mottakerfondet plikter å gi tilføringsfondet dokumenter og informasjon som er nødvendig for at tilføringsfondet kan oppfylle pliktene etter denne loven med forskrifter. Tilføringsfondet skal ha avtale med mottakerfondet som sikrer dette. Avtalen skal gjelde fra det tidspunkt tilføringsfondets investering i mottakerfondet vil overstige grensen angitt i § 6-6 tredje ledd.

(2) Der fondene er forvaltet av samme selskap, kan avtalen erstattes av interne rutiner.

(3) Fondene skal gjennom hensiktsmessige tiltak koordinere tidspunkt for beregning og offentliggjøring av andelsverdi.

(4) Tilføringsfondet kan midlertidig suspendere innløsningsretten eller stoppe utstedelse av andeler i samme grad som mottakerfondet gjør dette. Vilkårene i § 4-12 syvende ledd gjelder ikke i et slikt tilfelle.

(5) Departementet kan gi forskrift om avtalen, interne forretningsregler og koordineringstiltak etter tredje ledd.

§ 6-19.Revisor

(1) Hvis fondene ikke har samme revisor, skal revisorene inngå avtale om utveksling av informasjon for å sikre at de begge kan oppfylle sine forpliktelser, herunder samordning av revisjonsberetninger etter annet og tredje ledd. Avtalen skal gjelde fra det tidspunkt tilføringsfondet foretar investeringer i mottakerfondet.

(2) Revisor skal i revisjonsberetningen for tilføringsfondet ta i betraktning revisjonsberetningen for mottakerfondet. Hvis fondene har ulikt regnskapsår, skal mottakerfondets revisor utarbeide en ad hoc rapport på balansedagen for tilføringsfondet.

(3) Revisjonsberetningen for tilføringsfondet skal omtale uregelmessigheter som er tatt opp i revisjonsberetningen for mottakerfondet, og tilføringsfondets revisor skal uttale seg om betydningen av dette for tilføringsfondet.

(4) Overholdelse av de plikter revisor er pålagt etter dette kapittel, skal ikke anses som brudd på taushetsplikt etter lov, forskrift eller avtale, og skal ikke medføre ansvar for revisor eller noen som handler på revisors vegne.

(5) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om innholdet i avtalen mellom revisorene.

§ 6-20.Depotmottaker

(1) Hvis fondene ikke har samme depotmottaker, skal depotmottakerne inngå avtale om utveksling av informasjon for å sikre at de begge kan oppfylle sine forpliktelser. Avtalen skal gjelde fra det tidspunkt tilføringsfondet foretar investeringer i mottakerfondet.

(2) Depotmottaker for mottakerfondet skal gi mottakerfondets hjemlandsmyndighet og forvaltningsselskap og depotmottaker for tilføringsfondet informasjon om forhold vedrørende mottakerfondet som kan ha negative konsekvenser for tilføringsfondet.

(3) Overholdelse av de plikter depotmottaker er pålagt etter dette kapittel, skal ikke anses som brudd på taushetsplikt etter lov, forskrift eller avtale, og skal ikke medføre ansvar for depotmottaker eller noen som handler på depotmottakers vegne.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om innholdet i avtalen mellom depotmottakerne og hvilke forhold som depotmottaker i mottakerfondet skal informere om etter annet ledd.

§ 6-21. Avvikling og fusjon i mottakerfond

(1) Hvis mottakerfondet avvikles, skal tilføringsfondet avvikles hvis ikke Finanstilsynet godkjenner at investeringen overføres til et annet mottakerfond eller godkjenner at tilføringsfondet omdannes til UCITS som ikke er et tilføringsfond.

(2) Bestemmelsen i første ledd gjelder tilsvarende ved fusjon av mottakerfondet. I slike tilfeller kan Finanstilsynet i tillegg godkjenne at plasseringen videreføres i fusjonert fond.

(3) Avvikling av mottakerfond kan tidligst gjennomføres tre måneder etter at mottakerfondet har informert sine andelseiere og tilføringsfondets hjemlandsmyndighet om avviklingsbeslutningen.

(4) Fusjon av mottakerfond kan tidligst gjennomføres 60 dager etter at mottakerfondet har gitt tilsvarende informasjon som angitt i § 5-4 til sine andelseiere og tilføringsfondets hjemlandsmyndighet.

(5) Bestemmelsene i første og fjerde ledd gjelder tilsvarende dersom et mottakerfond etablert i en annen EØS-stat fisjonerer. I så fall kan Finanstilsynet i tillegg godkjenne at plasseringen videreføres i fisjonert fond.

(6) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om tilsynsmyndighetens godkjenning i forbindelse med avvikling og fusjon i mottakerfondet og eventuelt fisjon i utenlandsk mottakerfond.

Departementet kan også gi nærmere regler om avviking av tilføringsfond etter denne paragraf, herunder regler som fraviker § 5-7.

Kapittel 7. Nasjonale fond

§ 7-1. Nasjonale fond som ikke er spesialfond

(1) Finanstilsynet kan gi samtykke til at verdipapirfond, som ikke er UCITS-fond, fraviker følgende av lovens bestemmelser:

1. plasseringsreglene i kapittel 6 med unntak av §§ 6-1, 6-4, 6-8, 6-10 og 6-11, og
2. bestemmelsene om tegning og innløsning i § 4-9 første ledd og § 4-12 første ledd.

(2) Det skal fremgå av fondets vedtekter hvilke lovbestemmelser som er fraveket, og på hvilken måte.

(3) Verdipapirfond med samtykke til å fravike lovens alminnelige plasseringsbestemmelser skal betegnes som verdipapirfond med særskilt plasseringsstrategi. Prospektet skal presisere de avvik som er gjort fra lovens alminnelige plasseringsbestemmelser.

(4) Verdipapirfond som har samtykke til å utstede andeler i en begrenset tidsperiode, skal betegnes som verdipapirfond med begrenset inngang. Verdipapirfond som har samtykke til å innløse andeler i en begrenset tidsperiode, skal betegnes som verdipapirfond med begrenset utgang. Verdipapirfond som har samtykke til begge begrensninger, skal betegnes som verdipapirfond med begrenset inngang og utgang. I prospektet skal det redegjøres særskilt for ordningen med begrenset tegnings- eller innløsningsperiode. Det skal opplyses om tegnings- eller innløsningsperioden, hva som er formålet med ordningen, og hva ordningen innebærer for andelseierne.

(5) Verdipapirfond som har vedtektsfastsatte begrensninger med hensyn til hvem som kan tegne andeler i fondet, skal betegnes som verdipapirfond med begrenset krets av innskytere. I prospektet skal det redegjøres særskilt for begrensningen. Det skal opplyses hva som er formålet med begrensningen og hvem som kan tegne andeler i fondet.

(6) Samtykke etter denne paragrafen kan ikke gis til UCITS som er gitt tillatelse etter § 4-1.

(7) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om og unntak fra krav til nøkkelinformasjon i §§ 8-3 og 8-4.

§ 7-2. Spesialfond

(1) Spesialfond er verdipapirfond som er betegnet spesialfond i stadfestede vedtekter. § 4-3 gjelder tilsvarende for spesialfond.

(2) Spesialfond og forvaltning av spesialfond er unntatt fra bestemmelsene i § 4-6 tredje ledd, § 4-8, § 4-9 første ledd, §§ 6-2, 6-3, 6-5, 6-6 og 6-10. Forvaltningsselskapet kan likevel ikke pådra fondet kausjons- eller garantiforpliktelser. Finanstilsynet kan samtykke til at spesialfond fraviker bestemmelsen i § 6-9.

(3) Et spesialfonds midler kan bare plasseres i verdipapirfondsandeler dersom fondet og forvaltningen av det er underlagt betryggende tilsyn i hjemlandet, og det er etablert et tilfredsstillende samarbeid om tilsyn mellom tilsynsmyndighetene i forvaltningsselskapets hjemland og Norge.

§ 7-3. Opplysningskrav for spesialfond

(1) Vedtektene for spesialfond skal angi fondets investeringsområde, strategi, risikorammer og metode for styring av risiko for fondet. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til hvorledes vedtektene skal utformes for å tilfredsstille kravene i første punktum. Departementet kan i forskrift kreve at ytterligere informasjon om risiko og styring av risiko skal fremgå av vedtektene for spesialfond.

(2) Forvaltningsselskap for verdipapirfond skal umiddelbart gi melding om brudd på bestemmelser i fondets vedtekter som nevnt i første ledd, og skal innen rimelig tid gi en skriftlig redegjørelse for forholdet til Finanstilsynet.

(3) For spesialfond skal forvaltningsselskapet beregne og kunngjøre andelsverdien på de tidspunkter fondet er åpent for utstedelse eller innløsning av andeler, og hver gang forvaltningsgodtgjørelsen beregnes i tilknytning til endelig belastning. Forvaltningsselskapet skal dessuten beregne og kunngjøre andelsverdien så ofte det er nødvendig for å føre en forsvarlig kontroll med at fondets

risiko overholdes, og minst hver sjetten måned. Dersom fondets risikostruktur tilsier det, kan Finanstilsynet kreve at beregning og kunngjøring av andelsverdien skal skje hyppigere. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til beregning og kunngjøring av andelsverdi for spesialfond.

(4) Spesialfond som kan begrense utstedelse av andeler, skal betegnes som spesialfond med begrenset inngang. Spesialfond som kan begrense innløsning av andeler i perioder, skal betegnes som spesialfond med begrenset utgang. Spesialfond som kan begrense både utstedelse og innløsning av andeler i perioder, skal betegnes som spesialfond med begrenset inngang og utgang. Spesialfond som har vedtektsfastsatte begrensninger med hensyn til hvem som kan tegne andeler, skal betegnes som spesialfond med begrenset krets av innskyttere.

(5) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om og unntak fra krav til nøkkelinformasjon i §§ 8-3 og 8-4.

§ 7-4. Styring av risiko i spesialfond

(1) Systemet for styring av risiko som nevnt i § 2-12 skal gjøre det mulig med nøyaktig og uavhengig vurdering av verdien av fondets eiendeler.

(2) Forvaltningsselskap for spesialfond skal minst hver sjetten måned utarbeide en rapport som beskriver forholdet mellom fondets risikoprofil, jf. § 7-3 første ledd, og den risiko fondet faktisk har pådratt seg i rapporteringsperioden. Rapporten skal sendes samtlige andelseiere, depotmottakeren og Finanstilsynet.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om krav til system for risikostyring og rapport som nevnt.

§ 7-5. Innløsning av andeler i spesialfond

(1) Spesialfond kan i fondets vedtekter begrense innløsningsretten ut over det som følger av § 4-12. Fondet må være åpent for innløsning minst én gang hvert kalenderår. Finanstilsynet kan gi samtykke til at spesialfond fraviker bestemmelsen i annet punktum.

§ 7-6.Særlige bestemmelser om depotmottaker for spesialfond

(1) Depotmottakeren skal kontrollere forvaltningsselskapets beregning av forvaltningsgodtgjørelse.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om depotmottakers oppgaver etter denne paragrafen.

§ 7-7.Salg og markedsføring av spesialfond

(1) Ved markedsføring av spesialfond og tilsvarende utenlandsk innretning (utenlandsk spesialfond) til ikke-profesjonelle investorer skal det fremgå klart at det er tale om spesialfond.

(2) Finanstilsynet kan i særlige tilfeller forby forvalter å markedsføre og å selge spesialfond til ikke-profesjonelle investorer. Departementet kan gi nærmere regler om slikt forbud i forskrift.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om salg og markedsføring av spesialfond, herunder hvem spesialfond kan tilbys til.

Kapittel 8. Pliktig informasjon til investor

§ 8-1.Årsregnskap, årsberetning og halvårsrapport

(1) Forvaltningsselskapet skal for hvert verdipapirfond offentliggjøre:

1. årsrapport med årsregnskap og årsberetning innen fire måneder fra regnskapsårets utgang,

2. én halvårsrapport innen to måneder etter utløpet av rapportperioden.

(2) Dersom et verdipapirfond er delt inn i ulike andelsklasser, skal innholdet i rapportene tilpasses dette.

(3) Halvårsrapporten skal minst inneholde opplysninger om:

fondets finansielle instrumenter med angivelse av utsteder, antall, pålydende, verdi av hver enkelt

1. post, de børser eller markeder de finansielle instrumentene omsettes på, samt angivelse av kostpris på kjøpte finansielle instrumenter,

2. bankinnskudd,

3. gjeld som påhviler fondet,

4. antall utstedte andeler,

5. verdien av en andel med fradrag av innløsningsgebyr,

6. det tidspunkt som oppgavene under punktene 1 til 5 knytter seg til,

7. samlede forpliktelser som følger av verdipapirfondets transaksjoner foretatt i rapporteringsperioden,

8. avkastning i rapporteringsperioden, samt avkastning hvert av de siste fem år,

9. andre forhold som må antas å være av interesse for andelseierne, og som er nødvendig for å bedømme verdipapirfondets utvikling og status.

10. forvaltningsgodtgjørelsen,

(4) Årsrapport og halvårsrapport skal på anmodning fra investor være tilgjengelig vederlagsfritt slik det er fastsatt i prospekt og nøkkelinformasjon. Investor kan be om vederlagsfri kopi av dokumentene.

(5) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om krav til ytterligere informasjon i årsrapport og halvårsrapport.

§ 8-2. Prospekt

(1) Forvaltningsselskapet skal offentliggjøre prospekt for hvert verdipapirfond det forvalter. Prospektet skal inneholde den informasjon som kreves for å kunne foreta en velbegrunnet bedømmelse av fondet og risikoen forbundet ved investering i fondet. Prospektet skal inneholde en klar og forståelig forklaring av fondets risikoprofil. Verdipapirfondets vedtekter skal vedlegges prospektet.

(2) Prospektet skal gis investor vederlagsfritt på anmodning. Prospektet kan gis investor på et varig medium eller gjennom et nettsted. Investor har rett til vederlagsfri kopi av prospektet.

(3) Prospektet skal oppdateres ved endringer av betydning.

(4) Prospekt for verdipapirfond etablert her i riket, skal sendes Finanstilsynet før det innbys til tegning. Tilsvarende gjelder endringer i prospektet.

(5) Forvaltningsselskapets styre er ansvarlig for at prospektet fyller de krav som følger av lov og forskrift. Styret skal avgi en erklæring om at opplysningene i prospektet, så langt styret kjenner til, er i samsvar med de faktiske forhold og at det ikke forekommer utelatelse som er av en slik art at de kan endre prospektets betydningsinnhold.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om innhold og formidling av prospekt.

§ 8-3. Innhold i nøkkelinformasjon

(1) Forvaltningsselskap skal utarbeide nøkkelinformasjon for hvert fond det forvalter. Nøkkelinformasjon skal gjøre det mulig for investor å foreta en investeringsbeslutning på informert grunnlag.

(2) Nøkkelinformasjonen skal inneholde følgende:

1. identifisering av fondet og tilsynsmyndigheten for fondet,
2. kort beskrivelse av investeringsmandat,
3. presentasjon av historisk avkastning eller antatt avkastning,
4. informasjon om kostnader og tilknyttede gebyrer,
5. risiko- og avkastningsprofil, herunder veiledning og advarsler om risiko knyttet til investering i fondet,
6. angivelse av hvor og hvordan prospekt, årsrapport og halvårsrapport er tilgjengelig, på hvilket språk dokumentene er utformet og at disse dokumentene er kostnadsfritt tilgjengelige,
7. opplysning om at nøkkelinformasjon ikke alene gir grunnlag for ansvar, hvis ikke informasjonen er villedende, unøyaktig eller inkonsistent i forhold til opplysninger i prospekt,
8. angivelse av at informasjon om forvaltningsselskapets godtgjørelsesordning er tilgjengelig på forvaltningsselskapets nettsted, og at papirkopi av informasjonen sendes investor kostnadsfritt på forespørsel.

(3) Vesentlige forhold i informasjonen skal holdes oppdatert. En oppdatert versjon av nøkkelinformasjonen skal være tilgjengelig på forvaltningsselskapets nettsted.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om innhold i nøkkelinformasjon, format og fremstilling.

§ 8-4. Plikt til å gi nøkkelinformasjon

(1) Forvaltningsselskap og den som opptrer på selskapets vegne og under selskapets ansvar, skal gi investorer nøkkelinformasjon før tegning av andeler. Nøkkelinformasjon kan gis på et varig medium eller gjennom et nettsted. Investor har rett til vederlagsfri kopi av informasjonen.

(2) Nøkkelinformasjon for verdipapirfond etablert her i riket, skal sendes Finanstilsynet før det innbys til tegning. Tilsvarende gjelder endringer i informasjonen.

(3) Også andre som med hjemmel i denne loven eller annen lov har rett til å selge eller gi råd til investorer vedrørende investeringer i verdipapirfond, plikter å gi nøkkelinformasjon til sine kunder. Forvaltningsselskapet plikter på anmodning å gi nøkkelinformasjon til andre som selger eller gir råd vedrørende verdipapirfond, og til leverandører av produkter der verdipapirfond inngår.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om vilkårene for å gi nøkkelinformasjon på annet varig medium enn papir eller gjennom et nettsted som ikke er et varig medium.

§ 8-5. Språk

(1) Opplysninger og informasjon som skal gis til investorer eller myndigheter etter bestemmelser i eller i medhold av denne lov, skal gis på norsk med mindre departementet i forskrift eller Finanstilsynet ved enkeltvedtak bestemmer noe annet.

§ 8-6. Rapporteringsplikt til sentral database

(1) Departementet kan i forskrift fastsette regler om forvaltningsselskaps plikt til å gi informasjon om verdipapirfond til informasjonsordning for finansielle tjenester.

§ 8-7. Informasjon om andelsbeholdning m.v.

(1) Andelseierne skal periodevis få informasjon om sin beholdning av andeler i fondet. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om slik informasjon.

Kapittel 9. Salg og markedsføring av verdipapirfond

§ 9-1. Salg og innløsning av verdipapirfondsandeler

(1) I tillegg til forvaltningsselskaper kan salg av nyutstedte andeler og innløsning av andeler forestås av kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirforetak med tillatelse til å yte tjenester som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 2.

§ 9-2. Markedsføring av norske UCITS i annen EØS-stat

(1) Forvaltningsselskap som ønsker å markedsføre norske UCITS i annen EØS-stat skal gi Finanstilsynet melding om dette. Som vedlegg til meldingen skal følge siste versjon av fondets vedtekter, prospekt og nøkkelinformasjon, i tillegg til fondets siste årsrapport og eventuell halvårsrapport. Vedleggene skal utarbeides på et språk som tillates i vertslandet.

(2) Finanstilsynet skal senest ti arbeidsdager etter at komplett melding er mottatt, oversende denne og en bekreftelse på at fondet er et UCITS til vedkommende myndigheter i vertslandet. Finanstilsynet skal straks underrette forvaltningsselskapet om oversendelsen. Forvaltningsselskapet kan starte markedsføringen fra dette tidspunktet.

(3) Forvaltningsselskapet skal holde oppdaterte og oversatte dokumenter som nevnt i første ledd elektronisk tilgjengelig.

(4) Forvaltningsselskapet skal gi vedkommende myndighet i vertslandet melding om endringer i dokumentene og opplyse hvor dokumentene er elektronisk tilgjengelig. Endringer i hvordan fondet markedsføres eller endringer vedrørende andelsklasser kan ikke gjennomføres før vedkommende myndighet i vertslandet har fått skriftlig melding om det fra forvaltningsselskapet.

(5) Departementet kan i forskrift gi utfyllende regler om melding og bekreftelse som nevnt i denne paragrafen. Ved markedsføring etter denne paragraf gjelder ikke § 8-5. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om på hvilket språk melding og bekreftelse kan utformes.

§ 9-3. Markedsføring av utenlandske UCITS i Norge

(1) UCITS etablert i en annen EØS-stat kan markedsføres i Norge etter at vedkommende myndighet i fondets hjemland har oversendt Finanstilsynet melding om markedsføring. Meldingen skal vedlegges

en bekreftelse på at fondet er et UCITS, og siste versjon av fondets vedtekter, prospekt, nøkkelinformasjon, siste årsrapport og eventuell halvårsrapport.

(2) Fondet skal gi melding til Finanstilsynet om endringer i dokumenter som nevnt i første ledd samtidig som det skal opplyses hvor dokumentene er elektronisk tilgjengelig. Fondet skal i tillegg gi skriftlig melding til Finanstilsynet før det gjennomføres endringer i hvordan fondet markedsføres eller vedrørende andelsklasser.

(3) Fondet skal i samsvar med denne lov gjøre det som er nødvendig for å kunne foreta utbetalinger til andelseierne, innløse andeler og gi slik informasjon som kreves i fondets hjemland når det gjelder prospekt, nøkkelinformasjon, års- og delårsrapporter og kunngjøring av kurser.

(4) Salg i Norge av andeler i verdipapirfondet må skje direkte fra hovedkontoret til forvalteren av verdipapirfondet, gjennom et representasjonskontor i Norge eller gjennom forvaltningsselskap med tillatelse etter §§ 2-1, 3-3 eller 3-4, kredittinstitusjon med rett til å drive finansieringsvirksomhet i Norge, forsikringsselskap med rett til å drive forsikringsvirksomhet i Norge eller verdipapirforetak med rett til å yte investeringstjenester i Norge.

(5) Ved markedsføring etter denne paragraf gjelder ikke § 8-5. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om på hvilket språk melding, bekreftelse og øvrige dokumenter med etterfølgende endringer kan utformes. I tillegg kan det fastsettes nærmere regler om informasjonsplikt utover det som følger av denne paragrafen.

§ 9-4. Markedsføring av utenlandske verdipapirfond som ikke er UCITS

(1) Utenlandsk verdipapirfond som ikke omfattes av EØS-regler som svarer til rådsdirektiv 2009/65/EF, kan markedsføres til ikke-profesjonelle investorer i Norge etter tillatelse fra Finanstilsynet. Slik tillatelse kan gis dersom:

1. forvalteren av verdipapirfondet har oversendt slike opplysninger til tilsynsmyndigheten som departementet fastsetter i forskrift eller som tilsynsmyndigheten krever,

2. det er etablert tilfredsstillende samarbeid om tilsyn mellom tilsynsmyndighetene i forvaltningsselskapets hjemland og Norge,

3. verdipapirfondet og forvaltningen av det er underlagt betryggende tilsyn i hjemlandet,

- verdipapirfondet og forvaltningen av det oppfyller de krav som gjelder for å drive virksomheten i
4. hjemlandet, og disse kravene gir investorer i Norge beskyttelse minst på linje med den beskyttelse de har ved investering i nasjonale fond,

- forvalteren av verdipapirfondet gjør det som er nødvendig for her i riket å kunne foreta
5. utbetalinger til deltakerne, innløse andeler og gi den informasjon som foretaket skal utarbeide i henhold til reglene i hjemlandet, og

- salg i Norge av andeler i verdipapirfondet skjer gjennom forvaltningsselskap med tillatelse etter §§ 2-1, 3-3 eller 3-4, kredittinstitusjon med rett til å drive finansieringsvirksomhet i Norge,
6. forsikringsselskap med rett til å drive forsikringsvirksomhet i Norge, verdipapirforetak med rett til å yte investeringstjenester i Norge eller forvalter av alternative investeringsfond som har tillatelse til å forvalte tilsvarende fond i hjemstaten.

(2) Finanstilsynet kan sette vilkår for tillatelse etter første ledd for å sikre beskyttelsen av investorer i Norge. Det kan settes vilkår om plikt til å gi opplysninger til investorer og myndigheter og om hvordan salg av andeler i Norge skal skje.

(3) Finanstilsynet kan kalle tilbake tillatelse etter første ledd dersom

1. kravene i første ledd nr. 4, 5 eller 6 ikke lenger er oppfylt,
2. vilkår for tillatelsen er brutt,
3. regler fastsatt i medhold av § 9-5 ikke er overholdt, eller

4. krav i § 8-5 om språk ikke er overholdt.

§ 9-5.Forskriftshjemmel

(1) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om hva som regnes som salg og markedsføring, og om hvordan salg og markedsføring i Norge skal skje.

Kapittel 10. Depotmottaker

§ 10-1.Plikt til å ha en depotmottaker mv.

(1) Forvaltningsselskapet skal utpeke én depotmottaker for hvert fond det forvalter.

(2) Avtalen med depotmottakeren skal være skriftlig. Departementet kan i forskrift gi regler om avtalens innhold.

(3) Skifte av depotmottaker krever tillatelse fra Finanstilsynet.

§ 10-2.Krav til depotmottakeren

(1) Depotmottakeren skal være en kredittinstitusjon med vedtektsfestet hjemsted i en EØS-stat og etablert i Norge.

(2) Finanstilsynet kan samtykke i at en kredittinstitusjon etablert i Norge med vedtektsfestet hjemsted utenfor EØS, kan være depotmottaker dersom institusjonen er underlagt betryggende tilsyn og regulering i hjemlandet.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om krav til depotmottaker, godkjenning av ledelsen for depotmottakerfunksjonen og om plikt for foretaket til å melde fra til Finanstilsynet om endringer i ledelsen. Departementet kan i forskrift også fastsette at ledende ansatte skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 i forbindelse med godkjenning av ledelsen for depotmottakerfunksjonen.

§ 10-3. Depotmottakerens oppgaver

(1) Depotmottakeren skal kontrollere verdipapirfondets kontantstrømmer, at innbetalinger fra andelseiere i forbindelse med tegninger av andeler er mottatt, og at alle likvide midler er bokført på kontoer som er åpnet i fondets navn eller i forvaltningsselskapets eller depotmottakerens navn på vegne av fondet. Kontoer skal være opprettet i sentralbank, kredittinstitusjon med tillatelse etter finansforetaksloven § 2-7, § 2-8 eller direktiv 2013/36/EU eller tilsvarende foretak i stat utenfor EØS underlagt regulering og tilsyn for beskyttelse av kundemidler.

(2) Depotmottakeren skal kontrollere at disposisjoner over fondet, herunder handel for fondet, tegning og innløsning, skjer i samsvar med lov, forskrift og fondets vedtekter.

(3) Depotmottakeren skal kontrollere at andelsverdien beregnes i samsvar med lov, forskrift og fondets vedtekter.

(4) Depotmottakeren skal etterkomme instruks fra forvaltningsselskapet, med mindre disse er i strid med lov, forskrift eller fondets vedtekter. Hvis depotmottakeren mener at en instruks fra forvaltningsselskapet er i strid med lov, forskrift eller fondets vedtekter, og forholdet ikke rettes innen rimelig tid, skal depotmottakeren varsle Finanstilsynet om dette.

(5) Depotmottakeren skal kontrollere at transaksjoner for fondet gjennomføres innen alminnelige oppgjørfrister.

(6) Depotmottakeren skal kontrollere at utbytte eller annen avkastning på fondets midler anvendes i samsvar med lov, forskrift og fondets vedtekter.

(7) Finansielle instrumenter som kan registreres på en verdipapirkonto, og finansielle instrumenter som fysisk kan leveres, skal oppbevares av depotmottakeren på vegne av fondet. For fondets andre aktiva skal depotmottakeren på grunnlag av informasjon fra forvaltningsselskapet eller andre eksterne kilder kontrollere og føre oppdatert oversikt over at fondet er eier av aktivaene.

(8) Fondsaktiva skal oppbevares adskilt fra depotmottakerens aktiva og skal til enhver tid kunne identifiseres som tilhørende fondet. Ved insolvens hos depotmottakeren eller depotmottakerens

oppdragstaker skal fondsaktiva som holdes i depot, ikke utdeles eller realiseres til fordel for depotmottakerens eller oppdragstakerens kreditorer.

(9) Depotmottakeren skal jevnlig gi forvaltningsselskapet en samlet oversikt over alle fondets aktiva.

(10) Fondsaktiva som oppbevares av depotmottakeren, kan ikke gjenbrukes, med mindre gjenbruk er tillatt etter regler fastsatt av departementet i forskrift.

(11) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om depotmottakere, herunder om depotmottakerens oppgaver.

§ 10-4. Depotmottakerens adgang til å utkontraktere oppgaver

(1) Depotmottakeren kan ikke gi et annet foretak i oppdrag å forestå utførelsen av oppgaver som nevnt i § 10-3 første til sjette ledd.

(2) Departementet kan i forskrift gi regler om depotmottakerens adgang til å utkontraktere andre oppgaver enn nevnt i første ledd.

(3) Bruk av oppdragstaker er uten innvirkning på depotmottakerens ansvar etter § 10-6.

§ 10-5. God forretningsskikk og interessekonflikter

(1) Depotmottakeren skal opptre ærlig, rettferdig, profesjonelt, uavhengig og i fondets og dets andelseieres interesse.

(2) Funksjonen som depotmottaker skal utføres uavhengig av oppgaver som kan medføre interessekonflikter mellom fondet, dets andelseiere, forvaltningsselskapet og depotmottakeren. Potensielle interessekonflikter skal være tilstrekkelig identifisert, håndtert og overvåket og forelagt fondets andelseiere.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om god forretningsskikk og interessekonflikter.

§ 10-6. Depotmottakerens erstatningsansvar

(1) Depotmottakeren er ansvarlig overfor verdipapirfondet og dets andelseiere for tap av finansielle instrumenter som oppbevares etter § 10-3 syvende ledd første punktum av depotmottakeren eller depotmottakerens oppdragstaker, med mindre tapet skyldes forhold utenfor depotmottakerens kontroll som depotmottakeren ikke med rimelighet kunne ventes å unngå eller overvinne følgene av.

(2) Ved tap som nevnt i første ledd, skal depotmottakeren uten ugrunnet opphold overføre et finansielt instrument av identisk type, eller et beløp som tilsvarer verdien av instrumentet, til fondet eller til forvaltningsselskapet på vegne av fondet.

(3) Depotmottakeren er ansvarlig overfor fondet og dets andelseiere for ethvert annet tap som følge av at depotmottakeren uaktsomt eller forsettlig har misligholdt sine plikter etter lov eller forskrift.

(4) Depotmottakeren kan ikke begrense eller fraskrive seg erstatningsansvar ved avtale. Avtaler i strid med første punktum er ugyldige.

(5) Depotmottakerens erstatningsansvar overfor nasjonale fond og dets andelseiere, herunder spesialfond, reguleres av lov 20. juni 2014 nr. 28 om forvaltning av alternative investeringsfond § 5-4 og tilhørende forskrifter.

(6) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om depotmottakerens erstatningsansvar.

Kapittel 11. Erstatning, tilsyn, straffebestemmelser

§ 11-1. Erstatning

(1) Forvaltningsselskap er ansvarlig for tap som påføres fondet ved forsømmelser i forretningsførselen.

§ 11-2. Tilsyn

(1) Finanstilsynet fører tilsyn med overholdelse av denne lovs bestemmelser.

§ 11-3. Opplysningsplikt

(1) Forvaltningsselskap skal gi Finanstilsynet de opplysninger som kreves om forhold som gjelder selskapets virksomhet. Tilsvarende gjelder for forvaltningsselskaps tilknyttede agenter og depotmottaker for så vidt gjelder virksomheten etter denne lov. Finanstilsynet kan kalle sammen styret i i forvaltningsselskap og depotmottaker og har rett til å være representert i valgmøte og andelseiermøte som nevnt i §§ 2-6 og 4-17.

(2) Dersom det er risiko for at forvaltningsselskap for verdipapirfond ikke vil kunne oppfylle de fastsatte kapitalkrav, eller det inntreffer andre forhold som kan innebære stor risiko knyttet til driften av selskapet, skal selskapet umiddelbart gi melding om dette til Finanstilsynet.

§ 11-4. Pålegg om retting

(1) Finanstilsynet kan gi forvaltningsselskap pålegg om retting dersom selskapet ikke har overholdt sine plikter etter bestemmelser i lov eller forskrift, eller har handlet i strid med konsesjonsvilkår. Det samme gjelder dersom selskapets organer ikke har overholdt selskapets eller fondenes vedtekter, eller egne interne retningslinjer fastsatt etter bestemmelser i lov eller forskrift. Pålegg kan også gis for å hindre framtidig handlemåte som vil være i strid med første og annet punktum.

(2) Finanstilsynet kan gi forvaltningsselskap pålegg om retting dersom selskapets ledelse eller styre ikke løpende oppfyller kravene til hederlig vandel og erfaring.

(3) Første og annet ledd gjelder tilsvarende dersom Finanstilsynet underrettes av tilsynsmyndigheter i en annen EØS-stat om at et norsk forvaltningsselskap har overtrådt regler som gjelder for foretakets virksomhet i vedkommende land. Finanstilsynet skal i tilfelle underrette vedkommende myndighet om hvilke pålegg som blir gitt.

(4) Dersom en aksjeeier ikke har gitt melding til Finanstilsynet etter § 2-5 eller har ervervet aksjer i strid med disse bestemmelsene, kan Finanstilsynet gi pålegg om at stemmerettighetene tilknyttet aksjene ikke kan utøves.

§ 11-5. Tilbakekall og bortfall av tillatelse

(1) Forvaltningsselskapets tillatelse til å drive virksomhet faller bort hvis forvaltningsselskapet kommer under konkurs- eller offentlig akkordforhandling.

(2) Finanstilsynet kan helt eller delvis kalle tilbake tillatelsen dersom forvaltningsselskapet:

1. ikke gjør bruk av tillatelsen innen tolv måneder, gir uttrykkelig avkall på tillatelsen eller har opphørt å drive virksomhet i mer enn seks måneder,

2. har fått tillatelsen ved hjelp av uriktige opplysninger eller andre uregelmessigheter,

3. ikke lenger oppfyller de vilkår som ble stilt for tillatelsen,

4. foretar alvorlige eller systematiske overtredelser av vedtekter for fond som det forvalter, eller av bestemmelser gitt i eller i medhold av lov,

5. gjør seg skyldig i mislige forhold som gir grunn til å frykte at en fortsettelse av virksomheten kan skade allmenne interesser, eller

6. ikke etterkommer pålegg gitt i medhold av § 11-4.

(3) Når tillatelse til å drive verdipapirfondsforvaltning bortfaller eller blir kalt tilbake, skal verdipapirfond selskapet forvalter avvikles eller overføres til et annet forvaltningsselskap.

(4) Dersom tillatelsen til et forvaltningsselskap som driver virksomhet i en annen EØS-stat bortfaller eller blir kalt tilbake, skal tilsynsmyndighetene i vertsstaten underrettes.

§ 11-6. Overtredelsesgebyr

(1) Finanstilsynet kan ilegge foretaket overtredelsesgebyr dersom foretaket eller noen som har handlet på vegne av foretaket, har overtrådt § 1-3 første punktum, § 2-1, § 2-5, §§ 2-9 til 2-12, § 2-15, § 3-1, § 4-1 første ledd, §§ 6-1 til 6-11, § 7-7, kapittel 8, § 9-2, §§ 10-1 til 10-3 eller forskrifter gitt i medhold av de nevnte bestemmelsene, eller vilkår i tillatelser gitt i medhold av de nevnte bestemmelsene. Tilsvarende gjelder dersom foretaket har fått tillatelse etter § 2-1 ved hjelp av uriktige opplysninger eller andre uregelmessigheter. Overtredelsesgebyr kan ilegges selv om ingen enkeltperson har utvist skyld.

(2) Når overtredelsesgebyr kan ilegges foretak etter første ledd, kan overtredelsesgebyr i tillegg ilegges styremedlemmer, daglig leder eller faktisk leder i foretaket, dersom vedkommende har utvist forsett eller grov uaktsomhet i forbindelse med forholdet som medfører at foretaket ilegges overtredelsesgebyr.

(3) Departementet kan gi regler i forskrift om hvilke forhold som kan vektlegges ved avgjørelsen av om overtredelsesgebyr skal ilegges, og ved utmålingen av overtredelsesgebyr, herunder om øvre rammer for overtredelsesgebyr.

(4) Ved forsinket betaling av overtredelsesgebyr skal det betales renter etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

(5) Adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr foreldes to år etter at overtredelsen er opphørt. Fristen avbrytes ved at Finanstilsynet gir forhåndsvarsel eller fatter vedtak om overtredelsesgebyr.

§ 11-7. Straff

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes den som grovt eller gjentatte ganger forsettlig eller uaktsomt overtrer § 1-3 første punktum, § 2-1 første ledd, § 2-4, § 2-7 femte ledd, § 2-9, § 2-15, § 3-1, § 3-2, § 4-1 første ledd, § 4-6, § 4-7, § 6-1 til § 6-9, § 6-10 første ledd, § 6-11, § 8-2, § 8-3, § 8-4, § 10-3, § 11-3, § 11-4 første, annet eller fjerde ledd, § 12-1 eller § 12-2, eller forskrifter gitt i medhold av de nevnte bestemmelsene, eller vilkår i tillatelser gitt i medhold av de nevnte bestemmelsene.

§ 11-8. Finanstilsynets taushetsplikt om varsling og sanksjoner mv.

(1) Enhver som utfører arbeid eller tjeneste for Finanstilsynet eller departementet, har taushetsplikt overfor uvedkommende om opplysninger som omhandler tiltak og sanksjoner som knytter seg til overtredelse av regler i loven her eller forskrifter i medhold av loven, så lenge offentliggjøring av

opplysningene kan skape alvorlig uro på finansmarkedene eller påføre de berørte parter uforholdsmessig stor skade. Forvaltningsloven § 13 og §§ 13 b til 13 e gjelder ikke for opplysninger som nevnt i første punktum.

(2) Enhver som utfører arbeid eller tjeneste for Finanstilsynet eller departementet, har taushetsplikt overfor uvedkommende om identiteten til personer som har gitt meldinger, tips eller liknende opplysninger om overtredelser av loven og tilhørende forskrifter, og om andre opplysninger som kan gjøre identiteten kjent, med mindre bruk av opplysningene er nødvendig som ledd i ytterligere undersøkelser av overtredelsen eller etterfølgende rettsforfølging av saken. Taushetsplikten etter første punktum gjelder også overfor sakens parter og deres representanter.

Kapittel 12. Tilsyn med utenlandsk forvaltningsselskap med hovedsete i en annen EØS-stat mv.

§ 12-1. Opplysningsplikt

(1) Finanstilsynet kan til statistisk bruk pålegge utenlandske forvaltningsselskap som driver virksomhet i henhold til § 3-3, å avgi rapporter om sin virksomhet.

(2) Finanstilsynet kan kreve de opplysninger fra utenlandske forvaltningsselskap som anses nødvendige for å kontrollere at reglene som gjelder for virksomheten her i landet, overholdes.

§ 12-2. Pålegg om retting mv.

(1) Finanstilsynet kan gi forvaltningsselskap som driver virksomhet i henhold til § 3-3, pålegg om retting, herunder opphør av virksomhet her i landet, dersom virksomheten drives i strid med lov eller forskrift. Finanstilsynet kan treffe tiltak for å hindre nye overtredelser dersom pålegg ikke etterkommes.

(2) Før pålegg gis skal tilsynsmyndighetene i forvaltningsselskapets hjemland varsles og gis anledning til å treffe tiltak for å bringe det lovstridige forhold til opphør.

(3) Hvis det er nødvendig for å verne interessene til andelseierne og andre som mottar tjenester fra forvaltningsselskapet, kan Finanstilsynet treffe nødvendige tiltak uten slikt varsel som nevnt i annet ledd.

(4) Dersom tillatelsen til et forvaltningsselskap som er etablert i en annen EØS-stat tilbakekalles, skal Finanstilsynet treffe tiltak for å hindre at selskapet fortsatt driver virksomhet her i landet.

(5) Dersom Finanstilsynet gir pålegg om opphør av forvaltning av norsk verdipapirfond, eller forvaltningsselskapets tillatelse tilbakekalles etter fjerde ledd, skal verdipapirfond selskapet forvalter her i landet, avvikles eller overføres til et annet forvaltningsselskap.

§ 12-3. Tilsyn ved markedsføring av utenlandske UCITS

(1) Finanstilsynet kan gi verdipapirfond som markedsføres i henhold til § 9-3, pålegg om retting dersom markedsføringen utøves i strid med § 9-3 tredje eller femte ledd.

(2) Finanstilsynet kan treffe nødvendige tiltak for å beskytte investorer her i landet, herunder hindre fremtidig markedsføring dersom regler i verdipapirfondets hjemland ikke følges. Før tiltak treffes, skal verdipapirfondets hjemlandsmyndighet varsles.

§ 12-4. Tilsynssamarbeid

(1) Vedkommende myndigheter i en EØS-stat kan anmode Finanstilsynet om å samarbeide om utøvelse av tilsyn i Norge dersom dette er nødvendig for vedkommende myndigheters kontroll eller håndhevelse. Finanstilsynet kan gjennomføre tilsynet selv, eller tillate at det andre landets myndigheter gjennomfører tilsynet.

(2) Etter forhåndsmelding til Finanstilsynet kan vedkommende myndigheter i forvaltningsselskapets hjemland, i samarbeid med Finanstilsynet, foreta stedlig kontroll i filial etablert i henhold til § 3-3.

(3) Annet ledd er ikke til hinder for at Finanstilsynet kan foreta den stedlige kontroll som anses nødvendig for å kontrollere at de regler som gjelder for filialens virksomhet her i landet, overholdes.

(4) Departementet kan gi nærmere regler om tilsynssamarbeid og utveksling av informasjon mellom myndigheter.

Kapittel 13. Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser. Endringer i andre lover

§ 13-1. Ikrafttredelse

(1) Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.¹

(2) Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til ulik tid.

(3) Departementet kan gi overgangsregler.

§ 13-2. Endringer i andre lover

(1) Fra den tid loven gjelder, gjøres følgende endringer i andre lover: – – –

Utdrag fra Lov om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven)

DATO:	LOV-1999-06-25-46
DEPARTEMENT:	JD (Justis- og politidepartementet)
IKRAFTTREDELSE:	1999-06-25, 2000-07-01
SIST-ENDRET:	LOV-2016-12-16-91 fra 01.01.2017
KORTTITTEL:	Finansavtaleloven – finansavtl.

- [Kapittel 1. Almennelige regler \(§§ 1 - 8\)](#)
- [Kapittel 2. Innskudd og betalingstjenester \(§§ 9 - 25\)](#)

Kapittel 1. Alminnelige regler

§ 1. Virkeområde

(1) Denne loven gjelder for avtaler og oppdrag om finansielle tjenester med finansinstitusjoner eller lignende institusjoner hvis ikke annet er fastsatt i eller i medhold av lov.

(2) Med lignende institusjoner menes i denne loven

- a) statsbank
- b) finansmeglerforetak
- c) finansagent eller finansrådgiver
- d) samvirkeforetak
- e) pensjonsinnretning som omfattes av forsikringsloven¹
- f) institusjon som loven gjelder for etter forskrift med hjemmel i femte ledd bokstav a
- g) betalingsforetak
- h) e-pengeforetak
- i) postgirokontor
- j) den europeiske sentralbank og nasjonal sentralbank, når disse ikke handler i egenskap av offentlig myndighet
- k) stat, lokal eller regional myndighet, når disse ikke handler i egenskap av offentlig myndighet.

(3) Loven gjelder ikke mellom to parter som begge er finansinstitusjoner eller lignende institusjoner og opptrer i denne egenskap.

(4) For kreditt der kredittgiveren er en kommune eller en fylkeskommune, gjelder kapittel 3 i loven. Kapittel 4 i loven gjelder for kausjoner for slike kreditter.

(5) Ved kreditt til en forbruker gjelder denne loven kapittel 3 enhver som gir kreditt som ledd i næringsvirksomhet. Ved kreditt mellom næringsdrivende som ikke omfattes av § 1 første ledd, gjelder bare §§ 52, 53 og 54 a i loven.

(6) Kongen kan gi forskrifter om lovens virkeområde, herunder om at

- a) loven skal gjelde helt eller delvis for andre enn institusjoner nevnt i første ledd
- b) enkelte bestemmelser i loven ikke skal gjelde for visse institusjoner.

§ 2. Ufravikelighet

(1) Loven kan ikke fravikes ved avtale til skade for en forbruker. Med forbruker menes en fysisk person når avtalens formål for denne ikke hovedsakelig er knyttet til næringsvirksomhet.

(2) Når institusjonens kunde ikke er en forbruker, viker loven for avtale, etablert praksis mellom partene eller annen sedvane som anses bindende mellom partene. Bestemmelsene i § 14, § 16 første til tredje ledd og fjerde ledd første punktum, § 19 første ledd første punktum, § 20 tredje ledd, § 24 annet til fjerde ledd, § 24 a, § 26 a, § 26 b, § 27, § 29 annet ledd annet til femte punktum, § 34, § 37 første ledd første og annet punktum med unntak av reklamasjonsfristen på 13 måneder, § 39 b første ledd annet punktum, § 39 c, § 43, § 48 og § 61 samt kapitlene 5 og 6 kan likevel ikke fravikes til skade for kunden. Bestemmelsene i kapittel 3 kan ikke fravikes til skade for kredittkunden dersom kredittkunden er en fysisk person, og lån eller lignende kreditt er sikret ved pant i et formuesgode som tilhører kredittkunden uten at godet hovedsakelig er knyttet til kredittkundens næringsvirksomhet.

(3) En bestemmelse som ikke kan fravikes til skade for en forbruker, kan ikke settes til side ved avtale om at fremmed rett skal anvendes.

§ 3. Rettsvalg

(1) Har en forbruker bosatt i Norge inngått avtale med en institusjon hjemmehørende i annet land, skal norsk rett gjelde for avtalen dersom

a) institusjonen har gitt forbrukeren tilbud eller markedsført tjenesten her i riket, og forbrukeren her har gjort det som er nødvendig for at avtalen skal kunne inngås

b) institusjonen eller en kommisjonær, agent eller annen representant for denne eller en megler her i riket har mottatt forbrukerens tilbud, aksept eller bestilling, eller

c) avtalen er inngått av forbrukeren etter reise til utlandet i forbindelse med erverv av fast eiendom eller løsøre gjenstand eller finansiering av ervervet, og reisen er arrangert av institusjonen, eller av selger i forståelse med institusjonen.

(2) Det kan ikke avtales at rettsreglene i en stat utenfor EØS skal anvendes på en kredittavtale som har nær tilknytning til EØS-statenes territorium, dersom forbrukeren ved dette får en dårligere rettsbeskyttelse enn etter loven her.

§ 4. Behandling av tvister i klageorgan

Kongen kan godkjenne klageorgan for behandling av tvister når organet er opprettet ved avtale mellom en finansinstitusjon eller en lignende institusjon eller en organisasjon for slike institusjoner på den ene siden, og på den annen side én eller flere organisasjoner som representerer institusjonenes kunder. Kongen kan i forskrift gi bestemmelser om klageorganets virksomhet, herunder om:

- a) hvem som kan bringe saker inn for klageorganet,
- b) vilkår for behandling av saker hos klageorganet,
behandlings virkning mellom partene, herunder forholdet til alminnelige domstoler, adgangen
- c) til å bringe saker direkte inn for tingretten og tvangskraft og rettskraft for klageorganets avgjørelser,
- d) forholdet til annen lovgivning om utenrettslig tvisteløsning, og
- e) opplysningsplikt overfor institusjonenes kunder.

§ 5.(Opphevet ved lov 17 juni 2016 nr. 29.)

§ 6.Sletting av panthefter m.v.

(1) Når en fordring er innfridd eller for øvrig bortfalt, skal kreditor sørge for sletting eller frigivelse av pant og annen sikkerhet for fordringen, dersom ikke annet er avtalt i forbindelse med innfrielsen. Kausjonsdokument skal leveres tilbake til kausjonisten.

(2) Gjeldsbrev og annet dokument som har tjent som bevis for långiverens fordring, skal gjøres ugyldig og leveres tilbake til låntakeren.

§ 7.Brudd på andre avtaler

(1) Institusjonen kan ikke i en finansavtale med en forbruker betinge seg rett til å heve eller si opp avtalen eller til å anse fordring i henhold til avtalen som forfalt, på grunn av at kunden har misligholdt en annen avtale eller fordring.

(2) Hvis kunden overfor institusjonen har handlet klart i strid med redelighet og god tro, har institusjonen slik rett som nevnt i første ledd uten hensyn til om forbehold er inntatt i finansavtalen. Det samme gjelder andre institusjoner i samme konsern dersom dette er saklig begrunnet.

§ 8.Bruk av elektronisk kommunikasjon og elektroniske medier

(1) Krav i eller i medhold av denne loven om at opplysninger eller meldinger skal gis skriftlig, er ikke til hinder for bruk av elektronisk kommunikasjon dersom kunden ønsker dette.

(2) Krav i eller i medhold av denne loven om at en avtale skal inngås skriftlig, er ikke til hinder for at avtalen inngås ved hjelp av et elektronisk medium dersom kunden ønsker dette, og

a) avtalens innhold i sin helhet er tilgjengelig for kunden ved avtaleinngåelsen, og

det er benyttet en betryggende metode for å autentisere inngåelsen av en avtale med det
b) angitte innhold.

Kapittel 2. Innskudd og betalingstjenester

I. Innledende bestemmelser

§ 9. Virkeområde

(1) Dette kapitlet gjelder for rammeavtaler om innskudd og betalingstjenester, jf. § 11, med finansinstitusjoner eller lignende institusjoner som nevnt i § 1 annet ledd. Dersom det er knyttet en kredittordning til en rammeavtale, gjelder også reglene i kapittel 3.

(2) Bestemmelsene i avsnitt VI gjelder forholdet mellom betaleren og mottakeren ved betalingsoverføringer mv.

(3) EØS-avtalen vedlegg XII nr. 3 (forordning (EF) nr. 924/2009) om betalinger på tvers av landegrensene i Fellesskapet og oppheving av forordning (EF) nr. 2560/2001 og EØS-avtalen vedlegg XII nr. 3a (forordning (EU) nr. 260/2012 og forordning (EU) nr. 248/2014) om tekniske og forretningsmessige krav til kredittoverføringer og direkte debiteringer i euro, og om endring av forordning (EF) nr. 924/2009 gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg XII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig. Departementet kan gi forskrift om at forordning (EF) nr. 924/2009 også skal gjelde for annen valuta, samt nærmere regler om forordningenes krav til utenrettslig klagebehandling og tvisteløsning.

(4) Bestemmelsene i § 29 annet ledd annet til femte punktum, § 39 c og § 42 annet ledd gjelder bare for betalingstransaksjoner der både betalerens og betalingsmottakerens institusjon er etablert innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet, og dersom tjenesten ytes i euro eller i valutaen i en stat innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet som ikke er euro. Bestemmelsene i § 27 gjelder bare for betalingstransaksjoner i euro eller i valutaen i en stat innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet som ikke er euro. Bestemmelsene i § 29 annet ledd første punktum, § 38 og § 39 gjelder ikke for betalingstransaksjoner til og fra utlandet.

(5) Kongen kan i forskrift fastsette særlige regler om betalingstransaksjoner til og fra land utenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet og for innenlandske valutatransaksjoner i andre valutaer enn euro eller valutaen i en stat innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet som ikke er euro.

(6) Bestemmelsene i § 23 gjelder betalingstjenester som består i enkeltstående betalingstransaksjoner som ikke er omfattet av en rammeavtale. § 11, § 12, § 13, § 14, § 14 a, § 24 annet til fjerde ledd, § 24 a, § 26 a, § 26 c, § 28, § 29 annet ledd, § 33 a og avsnitt V, VI og VII gjelder tilsvarende for slike betalingstransaksjoner.

§ 10. Særlige innskuddsformer

(1) Bestemmelsene om innskudd i dette kapitlet gjelder ikke for

- a) forsikringsavtale
- b) pensjonsspareavtale
- c) avtale om innskudd i verdipapirfond.

(2) Bestemmelsene om innskudd i dette kapitlet gjelder tilsvarende for innlån til finansinstitusjoner eller lignende institusjoner, med unntak av

- a) lån ved ihendehaverobligasjoner og sertifikater
- b) ansvarlig lån.

§ 11. Betalingstjenester

(1) Med betalingstjenester menes i kapitlet her

- a) tjenester som gjør det mulig å sette inn på og ta kontanter ut av en konto og alle transaksjoner som er nødvendige for forvaltning av kontoen

gjennomføring av betalingstransaksjoner, herunder overføring av midler som står på en konto

- b) eller er dekket av en kredittlinje, ved direkte debiteringer, herunder direkte engangsdebiteringer, betalingstransaksjoner ved betalingskort eller annet betalingsinstrument eller kreditoverføringer, herunder faste betalingsordre

- c) utstedelse av betalingsinstrument og innløsning av transaksjoner hvor slike instrumenter er benyttet

- d) pengeoverføringer, jf. § 12 bokstav k

gjennomføring av betalingstransaksjoner hvor betalerens samtykke til transaksjonen er meddelt

- e) ved hjelp av telekommunikasjons-, digital- eller IT-utstyr, og betalingen skjer til operatøren av nettverket eller kommunikasjons- eller IT-systemet som bare opptrer som et mellomledd mellom kunden og leverandøren av varer eller tjenester.

(2) Kapitlet gjelder likevel ikke for

- a) kontante betalinger direkte fra betaleren til betalingsmottakeren uten mellomledd, jf. likevel §§ 38 og 39

betalingstransaksjoner fra betaleren til betalingsmottakeren gjennom en handelsagent som har

- b) fullmakt til å forhandle eller inngå avtale om salg eller kjøp av varer eller tjenester på vegne av betaleren eller betalingsmottakeren

- c) yrkesmessig fysisk pengetransport

d) betalingstransaksjoner som består i innsamling og utlevering av kontanter i forbindelse med ideell virksomhet eller veldedighet utenfor næringsvirksomhet

e) kontantuttak ved varekjøp

f) veksling av kontanter uten at midlene står på en konto

g) betalingstransaksjoner basert på papirbaserte reisesjekker, sjekker, vekslers, verdikuponger eller postanvisninger

h) betalingstransaksjoner som gjennomføres i et system for oppgjør av betalinger eller verdipapirer mellom oppgjørsagenter, sentrale motparter og/eller sentralbanker samt andre deltakere i systemet og ytere av betalingstjenester.

i) bokstav h eller av investeringsforetak, kredittinstitusjoner, foretak for kollektiv investering i verdipapirer, eller kapitalforvaltningsforetak som utfører investeringstjenester, og alle andre foretak som har tillatelse til å ha finansielle instrumenter i depot

j) tjenester levert av ytere av tekniske tjenester som støtter tilbudet av betalingstjenester uten på noe tidspunkt å komme i besittelse av midlene som overføres

k) betalingstransaksjoner mellom et morforetak og dets datterforetak eller mellom datterforetak av samme morforetak, uten at noen annen yter av betalingstjenester enn et foretak i samme konsern medvirker som mellomledd

l) tjenester som gjelder uttak av kontanter i kontantautomater på vegne av én eller flere kortutstedere, der den som yter uttakstjenesten, ikke deltar i rammeavtalen med kunden som tar ut penger fra en konto, og ikke yter andre betalingstjenester

m) betalingstransaksjoner som gjennomføres ved hjelp av telekommunikasjons-, digital- eller IT-utstyr, hvor de ervervede varer eller tjenester leveres til og skal anvendes ved hjelp av telekommunikasjons-, digital- eller IT-utstyr, forutsatt at telekommunikasjons-, digital- eller IT-operatøren ikke utelukkende opptrer som mellomledd mellom kunden og leverandøren av varer og tjenester

n) tjenester basert på betalingsinstrument som bare kan benyttes til å kjøpe varer eller tjenester hos en leverandør i dennes forretningslokaler eller innenfor et begrenset nettverk av leverandører eller for et begrenset utvalg av varer eller tjenester. §§ 34 til 37 skal likevel gjelde for slike betalingsinstrumenter.

§ 12. Definisjoner

I dette kapitlet betyr

- betalingstransaksjon*: handling som iverksettes av en betaler eller betalingsmottaker for å
- a) innbetale, overføre eller ta ut midler, uten hensyn til eventuelle underliggende forpliktelser mellom betaleren og betalingsmottakeren
- betalingsordre*: anmodning fra en betaler eller betalingsmottaker til en institusjon om å foreta en
- b) betalingstransaksjon
- betalingsinstrument*: personlig instrument eller sett av prosedyrer som er avtalt mellom kunden og
- c) institusjonen, og som kunden benytter for å iverksette en betalingsordre
- betalingsmidler*: pengesedler og mynter samt innskudd og kreditt på konto og elektroniske penger
- d) som definert i lov 13. desember 2002 nr. 74 om e-pengeforetak § 1-1 annet ledd
- betaler*: fysisk eller juridisk person som er innehaver av en konto og tillater en betalingsordre fra
- e) denne kontoen, eller, dersom vedkommende ikke har noen konto, som gir en betalingsordre
- betalingsmottaker*: fysisk eller juridisk person som er den tiltenkte mottakeren av midlene som
- f) inngår i en betalingstransaksjon
- rammeavtale*: avtale om betalingstjenester som regulerer den fremtidige gjennomføringen av
- g) enkeltstående og gjentatte betalingstransaksjoner, og som kan inneholde forpliktelser og vilkår for oppretting av en konto
- konto*: en betalingskonto i navnet på én eller flere kunder som benyttes for å gjennomføre
- h) betalingstransaksjoner
- unik identifikasjonskode*: kombinasjon av bokstaver, tall eller symboler oppgitt av institusjonen til
- i) kunden, og som kunden skal benytte for utvetydig å identifisere en annen kunde og/eller dennes konto i forbindelse med en betalingstransaksjon
- direkte debitering*: betalingstjeneste for belastning av betalerens konto der betalingstransaksjonen
- j) iverksettes av betalingsmottakeren på grunnlag av betalerens samtykke meddelt til betalerens egen institusjon, betalingsmottakerens institusjon eller betalingsmottakeren
- pengeoverføring*: betalingstjeneste hvor det mottas midler fra en betaler uten at det opprettes en
- k) konto i betalingsmottakerens eller betalerens navn, utelukkende med sikte på å overføre et tilsvarende beløp til en betalingsmottaker eller til en institusjon på vegne av en betalingsmottaker og/eller der midlene tas imot på mottakerens vegne og stilles til mottakerens rådighet
- referansevekslingskurs*: vekslingskurs som benyttes til å beregne en valutaveksling, og som stilles til
- l) rådighet av institusjonen eller stammer fra en offentlig tilgjengelig kilde
- referanserentesats*: rentesats som benyttes ved beregningen av renten som skal benyttes, og som
- m) stammer fra en offentlig tilgjengelig kilde som begge partene i en avtale om betalingstjenester kan kontrollere

varig medium: enhver innretning som gjør det mulig for kunden å lagre informasjon som er rettet n) personlig til kunden på en måte som tillater fremtidig søking i et tidsrom tilpasset formålet med informasjonen, og som gir mulighet til uendret gjengivelse av den lagrede informasjonen

virkedag: dag hvor den relevante institusjonen til betaleren eller betalingsmottakeren som er o) involvert i gjennomføringen av en betalingstransaksjon, holder åpent som påkrevd for slik gjennomføring

valuteringsdag: referansetidspunkt som benyttes av en institusjon for å beregne rente på midlene p) som belastes eller godskrives en konto

autentisering: en prosedyre som gjør det mulig for institusjonen å verifisere bruken av et bestemt q) betalingsinstrument, herunder dets personlige sikkerhetsanordninger

småpengeinstrument: betalingsinstrument som i henhold til rammeavtalen utelukkende gjelder r) individuelle betalingstransaksjoner på høyst 30 euro, eller som har en beløpsgrense på 150 euro, eller som ikke på noe tidspunkt lagrer mer enn 150 euro. Kongen kan gi forskrift om at beløpsgrensene reduseres eller dobles når det gjelder nasjonale betalingstransaksjoner, og om at de økes til 500 euro for forhåndsbetalte instrumenter.

§ 13. Alminnelige vilkår

(1) De alminnelige vilkår for innskudd og betalingstjenester som en institusjon benytter, skal holdes tilgjengelig for kundene på ekspedisjonsstedene.

(2) Alminnelige vilkår for betalingstransaksjoner skal opplyse om høyeste antall virkedager for å gjennomføre betalingstransaksjoner, jf. § 26 c.

§ 14. Avvisning av kunder

(1) Institusjonen kan ikke uten saklig grunn avslå å ta imot innskudd eller utføre betalingstjenester på vanlige vilkår.

(2) Kunden skal underrettes om avslag uten ugrunnet opphold når ikke annet er bestemt i eller i medhold av lov. Underretningen om avslag skal inneholde opplysning om utenrettslige tvisteløsningsordninger.

§ 14 a. Forbud mot gebyr for oppfyllelse av opplysningsplikt mv.

(1) Institusjonen kan ikke kreve gebyr av kunden for opplysninger som skal gis etter §§ 15, 18, 21, 23 eller 30. Institusjonen og kunden kan imidlertid avtale gebyrer for at det på kundens forespørsel gis ytterligere eller hyppigere informasjon enn de nevnte bestemmelsene krever, eller for at informasjonen stilles til rådighet ved hjelp av andre kommunikasjonsmetoder enn de som følger av rammeavtalen. Dersom gebyr kan kreves i samsvar med annet punktum, skal gebyret være passende og stå i forhold til institusjonens faktiske kostnader.

(2) Institusjonen kan ikke kreve gebyr av kunden for oppfyllelse av sine plikter til å gi informasjon eller utføre korrigerende eller forebyggende tiltak etter §§ 14, 24 a, 28, 33 a, 34, 35, 37, 40 eller 43 med mindre noe annet er uttrykkelig bestemt i de nevnte bestemmelsene. Slike gebyrer skal være avtalt mellom kunden og institusjonen, være passende og stå i forhold til institusjonens faktiske kostnader.

II. Avtalen

§ 15. Opplysningsplikt mv.

(1) Institusjonen skal veilede kunden i valget mellom de ulike typer av kontoer og betalingstjenester som den tilbyr. På forespørsel fra en betaler skal institusjonen opplyse om det høyeste antall virkedager for å gjennomføre en bestemt betalingstransaksjon og om gebyrer som må betales. Dersom det er relevant, skal enkeltelementer i gebyrene spesifiseres.

(2) I rimelig tid før kunden blir bundet av en rammeavtale skal institusjonen gi kunden følgende opplysninger:

a) om institusjonen:

1. institusjonens navn og adresse, samt adressen til en filial eller agent etablert her i landet dersom dette er relevant, og enhver annen adresse, herunder e-postadresse, som er relevant for å kommunisere med institusjonen

2. relevant tilsynsmyndighet, det offentlige register hvor institusjonens tillatelse er registrert, og registreringsnummeret eller tilsvarende identifikasjonsopplysninger

b) om tjenesten:

1. tjenestens viktigste egenskaper

2. de opplysningene eller den unike identifikasjonskode som kunden må oppgi for at en betalingsordre skal kunne gjennomføres korrekt

3. form og prosedyre for å gi og tilbakekalle samtykke til å gjennomføre en betalingstransaksjon, jf. § 24 tredje ledd

4. tidspunktet for når en betalingsordre anses mottatt, og eventuelle avskjæringstidspunkter fastsatt av institusjonen, jf. § 26 a

5. det høyeste antall virkedager for å gjennomføre en betalingstransaksjon, jf. § 26 c

6. om det er mulig å avtale belastningsgrenser for bruk av betalingsinstrument, jf. § 24 a første ledd

c) om gebyrer, renter og vekslingskurser:

1. alle gebyrer som kunden skal betale til institusjonen, eventuelt med en spesifikasjon av enkeltelementene

2. når det er relevant, rentesatsene og vekslingskursene som skal benyttes, eller, dersom det benyttes en referanserentesats eller referansevekslingskurs, beregningsmetoden for den faktiske renten og den relevante dato og indeks eller grunnlag for fastsetting av slik referanserentesats eller referansevekslingskurs

3. dersom dette er avtalt, om den umiddelbare anvendelse av endringer i referanserentesatsen eller referansevekslingskursen og om hvordan det opplyses om disse endringene, jf. § 18 fjerde ledd

d) om kommunikasjon:

1. når det er relevant, om kommunikasjonsmetode partene har avtalt å benytte for opplysninger og meldinger, herunder om de tekniske kravene til kundens utstyr

2. måten opplysninger etter kapitlet her skal meddeles på og hvor ofte dette skal skje

3. hvilket eller hvilke språk rammeavtalen vil bli inngått på og som det vil kommuniseres på under avtaleforholdet

4. kundens rett til å motta avtalevilkårene og andre opplysninger etter § 16 fjerde ledd

e) om beskyttelsesmekanismer og korrigerende tiltak:

1. når det er relevant, om de forholdsregler kunden må iaktta for å beskytte et betalingsinstrument og om hvordan underretning til institusjonen etter § 34 første ledd annet punktum skal foretas

2. vilkårene for en eventuell avtalt rett for institusjonen til å sperre et betalingsinstrument, jf. § 24 a annet ledd

3. institusjonens og kundens ansvar for uautoriserte betalingstransaksjoner etter § 35, herunder om de relevante beløp

4. institusjonens ansvar for gjennomføring av betalingstransaksjoner etter § 40, jf. § 41

5. hvordan og innen hvilken frist kunden skal underrette institusjonen om en urettmessig betalingstransaksjon eller en betalingstransaksjon som ikke er korrekt gjennomført, jf. § 37 første ledd, jf. § 40 fjerde ledd

6. vilkårene for tilbakebetaling etter § 33 a

f) om endringer i og opphør av avtalen:

1. dersom det er avtalt, om at avtalevilkårene kan endres med mindre kunden innen den foreslåtte ikrafttredelsesdatoen gir institusjonen melding om at endringene ikke aksepteres

2. avtalens varighet

3. kundens rett til å si opp avtalen, jf. § 20 første ledd, og eventuelle avtaler om oppsigelse, samt eventuelt om begrensninger i kundens oppsigelsesrett etter § 20 annet ledd

g) om tvisteløsning:

1. eventuelle bestemmelser om lovvalg og verneting i avtalen

2. utenrettslige tvisteløsningsordninger og muligheten for å klage til tilsynsmyndigheten

h) om hvilke regler som gjelder for innskuddsgaranti.

(3) Opplysningene nevnt i annet ledd skal gis på en klar og forståelig måte på papir eller annet varig medium på norsk eller et annet språk partene avtaler. Opplysningsplikten kan oppfylles ved å gi kunden en kopi av utkast til rammeavtale inneholdende opplysningene nevnt i annet ledd.

(4) For småpengeinstrumenter må institusjonen bare opplyse kunden om de viktigste egenskapene ved tjenesten, herunder om hvordan betalingsinstrumentet benyttes og om ansvar, priser og annen vesentlig informasjon som er nødvendig for at kunden skal kunne ta en informert beslutning. Institusjonen skal også gi kunden en angivelse av hvor opplysningene nevnt i annet ledd er stilt til rådighet på en lett tilgjengelig måte.

(5) Skriftlig informasjon med opplysninger som nevnt i annet ledd skal være tilgjengelig for alle kunder. Brosjyrer og lignende markedsføringsmateriell om innskudd og betalingstjenester skal alltid inneholde opplysninger som nevnt i annet ledd bokstav c og opplysninger om eventuelle begrensninger i oppsigelsesrett som nevnt i annet ledd bokstav f nr. 3. I annet markedsføringsmateriell der det gis opplysninger om nominell rente knyttet til en konto, skal det opplyses om kostnader ved å etablere, ha eller avvikle kontoen, og det skal gis representative eksempler på effektiv rente.

§ 16. Rammeavtalen

(1) Rammeavtalen skal være skriftlig. Den skal inneholde navn og adresse samt fødselsnummer eller organisasjonsnummer på kunden og enhver som skal disponere en eventuell konto. Dersom slikt nummer ikke eksisterer, skal fødselsdato eller annen entydig identifikasjon benyttes.

(2) Rammeavtalen skal inneholde opplysninger som nevnt i § 15 annet ledd. Opplysninger som nevnt i § 15 annet ledd som institusjonen har gitt før avtalen ble inngått, skal i alle tilfeller regnes som en del av rammeavtalen.

(3) Et vilkår som ikke er tatt inn i rammeavtalen, er ikke bindende for kunden med mindre institusjonen godtgjør at vilkåret er vedtatt av kunden.

(4) Institusjonen skal gi kunden et eksemplar av avtalen eller på annen måte gjøre avtalen tilgjengelig for kunden. Kunden har til enhver tid under avtaleforholdet rett til å motta avtalevilkårene samt vilkårene og opplysningene nevnt i § 15 annet ledd på papir eller annet varig medium.

§ 17. Ihendehaverklausul

Innskuddsbok kan ikke inneholde vilkår om at institusjonen med befriende virkning kan utbetale penger til den som har innskuddsboken i hende (ihendehaverklausul).

§ 18. Endring av rammeavtalen

(1) Er partene enige om å endre rammeavtalen, gjelder §§ 15 og 16 tilsvarende så langt de passer.

(2) Endring av vilkårene i rammeavtalen til kundens skade kan tidligst settes i verk to måneder etter at institusjonen har sendt varsel til kunden om endringen. Varselet skal gis på samme måte som nevnt i § 15 tredje ledd, med mindre det gjelder et småpengeinstrument, og det fremgår av rammeavtalen at endringer kan varsles på annen måte.

(3) Dersom det er avtalt at kunden skal anses for å ha akseptert en endring hvis kunden ikke varsler institusjonen om det motsatte før iverksettelsesdatoen, jf. § 15 annet ledd bokstav f nr. 1, skal institusjonen opplyse om dette og om at kunden har rett til å si opp avtalen straks og vederlagsfritt innen iverksettelsesdatoen.

(4) Endring i rentesats eller vekslingskurs kan anvendes straks og uten varsel dersom dette er avtalt i rammeavtalen og endringen bygger på referanserentesatsen eller referansevekslingskursen som er avtalt etter § 15 annet ledd bokstav c nr. 2 og 3. Kunden skal informeres om enhver endring i rentesatsen så snart som mulig i samsvar med § 15 tredje ledd, med mindre det er avtalt at opplysningene skal stilles til rådighet med en bestemt hyppighet eller på en bestemt måte. Endringer i rentesatser eller vekslingskurser som benyttes i betalingstransaksjoner, skal beregnes og gjennomføres på en nøytral måte uten forskjellsbehandling mellom kundene.

§ 19. Vederlag ved avvikling

(1) Institusjonen kan bare kreve vederlag (gebyr) for avvikling av rammeavtalen eller deler av den i den utstrekning dette følger av rammeavtalen. Vederlaget skal være passende og stå i forhold til institusjonens kostnader. Institusjonen kan uansett ikke kreve vederlag for oppsigelse av en rammeavtale inngått på ubestemt tid eller for en bestemt periode på mer enn tolv måneder hvis kunden sier opp avtalen etter utløpet av tolv måneder, bortsett fra i tilfeller av bindingstid som nevnt i § 20 annet ledd første punktum.

(2) Dersom det kreves løpende gebyr, kan institusjonen bare kreve gebyr for perioden frem til oppsigelsestidspunktet. Forhåndsbetalte gebyrer skal tilbakebetales forholdsmessig. Kunden skal få utbetalt pengene på kontoen med påløpte renter frem til oppsigelsestidspunktet, eller saldoen hvis rammeavtalen gjelder et forhåndsbetalt betalingsinstrument.

§ 20. Kundens oppsigelse og heving

(1) Kunden kan til enhver tid si opp rammeavtalen med mindre det er avtalt en oppsigelsesfrist, som ikke kan overstige én måned.

(2) Rammeavtalen kan likevel fastsette at en konto ikke kan sies opp i en bestemt tidsperiode der det ikke kan foretas betalingstransaksjoner til eller fra kontoen. En slik betingelse kan ikke gjøres

gjeldende dersom institusjonen endrer avtalevilkår til kundens skade, jf. § 18 annet ledd, og kunden sier opp rammeavtalen innen fire uker etter at varsel etter § 18 annet ledd er sendt til kunden.

(3) Uten hensyn til hva som er avtalt i rammeavtalen, kan kunden heve avtalen dersom det fra institusjonens side foreligger vesentlig brudd på opplysningsplikten eller rammeavtalen. Krav om heving må fremsettes innen rimelig tid etter at kunden ble eller burde ha blitt klar over hevingsgrunnen.

(4) Avsluttes en rammeavtale etter tredje ledd eller annet ledd annet punktum, har kunden rett til å få utbetalt pengene på kontoen med påløpte renter, eller saldoen hvis rammeavtalen gjelder et forhåndsbetalt betalingsinstrument, og uten fradrag for vederlag som nevnt i § 19 første ledd. Kunden har i disse tilfeller også rett til å få tilbakebetalt en forholdsmessig del av forhåndsbetalt periodeavgift.

§ 21. Institusjonens oppsigelse og heving

(1) Dersom det er avtalt i rammeavtalen, kan institusjonen si opp rammeavtale inngått på ubestemt tid med minst to måneders varsel på samme måte som nevnt i § 15 tredje ledd dersom det foreligger saklig grunn og det ikke er avtalt bindingstid i samsvar med § 20 annet ledd. Grunnen til oppsigelsen skal opplyses. § 20 fjerde ledd gjelder tilsvarende.

(2) Institusjonen kan skriftlig heve avtalen ved vesentlig mislighold fra kundens side. Grunnen til hevingen skal opplyses.

§ 22. Konto som ikke brukes

(1) Er det ikke satt inn eller tatt ut noe på en innskuddskonto i løpet av ti år, skal institusjonen gi melding om kontoen i rekommandert brev til kontohaverens eller arvingenes sist kjente adresse. Meldingen skal opplyse om når foreldelsesfristen etter foreldelsesloven § 4 begynner å løpe, når fristen vil løpe ut, og hva som kreves for å avbryte fristen.

(2) Nødvendige kostnader for å komme i kontakt med kontohaveren eller arvingene etter bestemmelsen i foreldelsesloven § 4 første ledd tredje punktum kan belastes kontoen.

§ 23. Enkeltstående betalingstransaksjoner

(1) Før kunden blir bundet av en avtale om en enkeltstående betalingstransaksjon som ikke omfattes av en rammeavtale, skal institusjonen på en lett tilgjengelig måte gi kunden opplysninger som nevnt i § 15 annet ledd bokstav b nr. 2 og 5 og bokstav c nr. 1. I tillegg skal institusjonen, når det er relevant, opplyse om den faktiske vekslingskursen eller referansevekslingskursen som skal anvendes ved transaksjonen. Når det er relevant, skal institusjonen også på en lett tilgjengelig måte gi andre relevante opplysninger som nevnt i § 15 annet ledd. Opplysningene skal gis på en klar og forståelig måte, på norsk eller et annet språk avtalt mellom partene. Dersom kunden ber om det, skal institusjonen gi opplysningene på papir eller annet varig medium. Opplysningsplikten kan oppfylles ved å gi kunden en kopi av avtaleutkast eller utkast til betalingsordre inneholdende opplysningene nevnt i første til tredje punktum.

(2) Umiddelbart etter mottak av en betalingsordre skal betalerens institusjon gi eller stille til rådighet for betaleren opplysninger som nevnt i § 30 annet ledd.

(3) Umiddelbart etter at betalingstransaksjonen er gjennomført, skal betalingsmottakerens institusjon uten ugrunnet opphold gi betalingsmottakeren opplysninger som nevnt i § 30 tredje ledd bokstav a, c og e. I tillegg skal institusjonen opplyse om beløpet for betalingstransaksjonen i den valuta midlene er stilt til rådighet for betalingsmottakeren, og om vekslingskursen benyttet av betalingsmottakerens institusjon og det mottatte beløp før valutaomregningen.

(4) Dersom betalingsordren for en enkeltstående betalingstransaksjon gis ved bruk av et betalingsinstrument som omfattes av en rammeavtale med en annen institusjon, skal institusjonen som utfører transaksjonen, ikke gi opplysninger som allerede er gitt eller vil bli gitt kunden etter rammeavtalen med den andre institusjonen.

III. Bruk av konto, betalingstransaksjoner mv.

§ 24. Disponering av konto. Samtykke til betalingstransaksjoner

(1) Kunden kan bruke konto og betalingsinstrument til innskudd, uttak og andre betalingstransaksjoner i samsvar med rammeavtalen.

(2) En betalingstransaksjon anses bare som autorisert dersom betaleren har gitt samtykke til transaksjonen. Samtykket kan gis før betalingstransaksjonen gjennomføres, eller, dersom det er avtalt mellom betaleren og dennes institusjon, etter gjennomføringen.

(3) Samtykke til å gjennomføre en betalingstransaksjon eller gjentatte betalingstransaksjoner gis i den form og på den måte som er avtalt mellom betaleren og dennes institusjon.

(4) Samtykket kan tilbakekalles, men ikke senere enn tidspunktene angitt i § 28. Et samtykke til å gjennomføre gjentatte betalingstransaksjoner kan tilbakekalles slik at fremtidige transaksjoner anses som uautoriserte, jf. også § 26 femte ledd.

§ 24 a. Belastningsgrenser for betalingsinstrument. Sperring

(1) Det kan avtales belastningsgrenser for et betalingsinstrument som benyttes til å samtykke til en betalingstransaksjon.

(2) Institusjonen kan i rammeavtalen forbeholde seg rett til å sperre et betalingsinstrument av saklige grunner knyttet til betalingsinstrumentets sikkerhet eller mistanke om uautorisert eller svikaktig bruk. For betalingsinstrument det er knyttet kreditt til, kan institusjonen også forbeholde seg rett til å sperre instrumentet ved vesentlig forhøyet risiko for at betaleren ikke kan oppfylle sin betalingsforpliktelse.

(3) Institusjonen skal på avtalt måte varsle kunden om sperring etter annet ledd og om årsaken til sperringen. Varsel skal gis før betalingsinstrumentet sperres, eller, dersom dette er umulig, umiddelbart etter sperringen, med mindre varsel ville skade saklig begrunnede sikkerhetshensyn eller stride mot lov eller bestemmelser fastsatt i medhold av lov.

(4) Når årsaken til sperring er bortfalt, skal institusjonen oppheve sperringen av betalingsinstrumentet eller erstatte det med et nytt.

§ 25. Kontohaver under vergemål

(1) En mindreårig som har fylt 15 år, kan inngå avtale om innskuddskonto for midler han eller hun har rett til å disponere over, jf. vergemålsloven § 12. Den mindreårige kan selv disponere over en slik konto, med mindre institusjonen har fått melding fra fylkesmannen om at den mindreårige er fratatt rådigheten over midlene etter vergemålsloven § 12 tredje ledd.

(2) Midler som etter vergemålsloven eller vedtak om vergemål bare kan disponeres av vergen eller fylkesmannen, skal ikke settes inn på konto som personen under vergemål har rett til å disponere over på egen hånd.

(3) En verge kan inngå avtale om konto i den mindreåriges navn uten den andre vergens samtykke. Ved avtaleinngåelsen skal vergen opplyse om det finnes andre verger for den mindreårige. Dersom det finnes flere verger, skal institusjonen informere den andre vergen om opprettelsen av kontoen.

(4) Har en kontohaver under vergemål flere verger, disponerer de kontoen i fellesskap med mindre de skriftlig har gitt melding om noe annet, fylkesmannen har besluttet at en av vergene skal disponere kontoen, jf. vergemålsloven § 18 fjerde ledd, eller en gavevter eller arvelater har besluttet at arven eller gaven skal forvaltes på en bestemt måte, jf. vergemålsloven § 95.

(5) Opplysninger som institusjonen etter loven her skal meddele kontohaveren, skal gis verge med mindre opplysningene gjelder midler personen under vergemål har rett til å disponere over på egen hånd. Kongen kan i forskrift fastsette at de samme opplysningene også skal gis fylkesmannen, eller at fylkesmannen skal gis en kontoutskrift for disse kontoene ved årets slutt.

Del B. Avtaler om personforsikring (personforsikringsdelen).

DATO:	LOV-1989-06-16-69
DEPARTEMENT:	JD (Justis- og politidepartementet)
PUBLISERT:	ISBN 82-504-1492-6
IKRAFTTREDELSE:	1990-07-01
SIST-ENDRET:	LOV-2008-06-27-65 fra 2009-01-01
ENDRER:	
KORTTITTEL:	Forsikringsavtaleloven - fal.

INNHold:

Lov om forsikringsavtaler (forsikringsavtaleloven).

Del B. Avtaler om personforsikring (personforsikringsdelen).

Kapittel 10. Innledende bestemmelser.

- § 10-1. (virkeområde for lovens del B)
- § 10-2. (definisjoner)
- § 10-3. (bestemmelsenes tvingende karakter)
- § 10-4. (forskrifter)

Kapittel 11. Selskapets informasjonsplikt.

- § 11-1. (informasjon i forbindelse med tegningen)
- § 11-2. (forsikringsbevis)
- § 11-3. (informasjon i forsikringstiden)
- § 11-4. (tilsynsmyndighetens kontroll)

Kapittel 12. Forsikringsavtalen m m.

- § 12-1. (grunnlaget for selskapets vurdering)
- § 12-2. (ansvarstiden)
- § 12-3. (forsikringstakerens rett til å si opp forsikringsforholdet)
- § 12-4. (selskapets rett til å avbryte forsikringsforholdet i forsikringstiden)
- § 12-5. (oppgjøret når forsikringsforholdet blir avbrutt i forsikringstiden)
- § 12-6. (varsel om opphør av livsforsikring)
- § 12-7. (automatisk fornyelse av ulykkes- og sykeforsikring og endring av vilkårene)
- § 12-8. (varsel fra forsikringstakeren om at forsikringen ikke skal fornyes)
- § 12-9. (varsel fra selskapet om at forsikringen ikke skal fornyes)

- § 12-10. (retten til å fortsette en livsforsikring når gjenkjøpsverdien blir utbetalt)
- § 12-11. (midlertidig dekning ved livsforsikring)
- § 12-12. (avslag på forsikring)

Kapittel 10. Innledende bestemmelser.

§ 10-1. (virkeområde for lovens del B)

Lovens del B gjelder for avtaler om personforsikring som inngås med forsikringselskap. Lovens regler gjelder også for andre avtaler om personforsikring, herunder forholdet mellom pensjonskasser og -fonds og medlemmene, så langt de passer.

Med personforsikring menes livsforsikring, ulykkesforsikring og sykeforsikring. Forsikringen kan tegnes på forsikringstakerens eller på en eller flere andre personers liv eller helse.

I tvilstilfeller avgjør Kongen om en forsikring er personforsikring, og om det foreligger livsforsikring eller annen personforsikring.

Bestemmelsene i del B gjelder ikke for avtaler om gjenforsikring.

§ 10-2. (definisjoner)

I lovens Del B betyr:

- (a) selskapet: den som ved avtalen påtar seg å yte forsikring,
- (b) forsikringstakeren: den som inngår en individuell eller kollektiv forsikringsavtale med selskapet. Som forsikringstaker regnes også den som erverver eiendomsretten til forsikringen,
- (c) forsikrede: den persons liv eller helse forsikringen knytter seg til,
- (d) kapitalforsikring: forsikring hvor selskapet skal utbetale et bestemt beløp. Beløpet kan være oppdelt i terminer,
- (e) livrenteforsikring: forsikring hvor selskapet skal utbetale terminbeløp så lenge en person lever eller til personen når en bestemt alder,
- (f) pensjonsforsikring: kapital- eller livrenteforsikring som går inn under de særregler som er gitt om pensjonsforsikring i lovgivningen for øvrig,
- (g) kollektiv forsikring: forsikring som omfatter personer i en nærmere angitt gruppe, og eventuelt deres ektefelle, barn, e l. I tvilstilfeller avgjør Kongen om en forsikring er kollektiv.

§ 10-3. (bestemmelsenes tvingende karakter)

Når ikke annet er sagt, kan bestemmelsene i del B ikke fravikes til skade for den som utleder rett mot selskapet av forsikringsavtalen.

§ 10-4. (forskrifter)

Når det er nødvendig som følge av avtale med fremmed stat, kan Kongen gi supplerende bestemmelser til del B.

Tilføyd ved lov 27 nov 1992 nr. 113, endret ved lov 24 juni 1994 nr. 40.

Kapittel 11. Selskapets informasjonsplikt.

§ 11-1. (informasjon i forbindelse med tegningen)

I forbindelse med tegningen av en forsikring skal selskapet så vidt mulig sørge for at forsikringstakeren får råd om dekningen av foreliggende forsikringsbehov.

Selskapet skal gi forsikringstakeren opplysninger om viktige sider ved de forskjellige typer forsikring som kan dekke forsikringsbehovet. Blant annet skal selskapet gi opplysninger om forsikringsavtalens løpetid, vilkår, premiesatser, garanterte tillegg og utbetaling av dette samt om gjenkjøpsverdi. Selskapet skal også gi opplysninger om det er vesentlige begrensninger i dekningen i forhold til det forsikringstakeren med rimelighet kan vente er dekket under vedkommende forsikring. Gjelder tegningen flere forsikringer, skal det opplyses om premien for hver av forsikringene.

Om selskapet tilbyr en forsikringstaker forsikring bare til en særlig høy premie, skal forsikringstakeren underrettes skriftlig om hvilke forhold som ligger til grunn for dette, og om de individuelle risikovurderingene som eventuelt er foretatt. Det skal også redegjøres for eventuell praksis i selskapet, bransjenormer, lov eller forskrift, som innebærer at kunden etter en viss tid eller etter endrede forhold vil kunne søke den aktuelle forsikringen til en lavere premie.

Hvis partene ikke kan velge hvilket lands lovgivning som skal gjelde for avtalen, skal selskapet dessuten opplyse om hvilket lands lovgivning som skal gjelde. Hvis partene kan velge lovgivning, skal selskapet opplyse hvilken lovgivning det foreslår skal gjelde.

Selskapet skal også opplyse om reglene for å bringe tvister om forsikringsavtalen inn for en klagenemnd, jf § 20-1.

§ 11-2. (forsikringsbevis)

Så snart avtalen er inngått, skal selskapet gi forsikringstakeren et skriftlig forsikringsbevis som fastslår at avtale er inngått og henviser til vilkårene. Sammen med beviset skal selskapet gi forsikringstakeren de vilkår som skal gjelde for avtalen.

I forsikringsbeviset skal selskapet fremheve:

- (a) om det har forbeholdt seg at ansvaret først skal begynne å løpe når første premie er betalt, jf § 12-2 første ledd.

- (b) hvilke forbehold det har tatt om begrensning av ansvaret på grunn av den forsikredes helsetilstand eller i forbindelse med endring av risikoen, jf §§ 13-5 til 13-7, og hvilke sikkerhetsforskrifter som skal gjelde, jf § 13-9,
- (c) frist for å gi melding om forsikringstilfellet, jf. § 18-5 første ledd.
- (d) retten til å kreve nemndbehandling etter § 20-1, eller andre liknende ordninger som er etablert for å løse tvister.

Dersom det i forbindelse med tegningen er oppnevnt begunstiget, skal forsikringsbeviset opplyse om hvem som er oppnevnt.

Har selskapet forsømt sin plikt til å gi informasjon i samsvar med annet ledd bokstavene a til c, kan det bare påberope seg vedkommende bestemmelse dersom forsikringstakeren likevel var kjent med vilkåret.

§ 11-3. (informasjon i forsikringstiden)

I forsikringstiden skal selskapet på forsvarlig måte holde forsikringstakeren orientert om de sider av forsikringsavtalen som det er viktig for forsikringstakeren å kjenne til, herunder premiebetaling, forsikringssum og garanterte tillegg og utbetaling av dette, gjenkjøpsverdi samt disposisjoner over forsikringen. Er det fastsatt særlige ansvarsbegrensninger som nevnt i § 13-6, eller sikkerhetsforskrifter, jf § 13-9, skal selskapet også minne om dem. Selskapet skal også orientere om alternative forsikringsformer eller nye tilleggsdekninger det har innført etter at forsikringen ble tegnet eller senest ble fornyet.

Gjelder forsikringen for ett år eller mindre, skal informasjon etter første ledd gis ved fornyelse av forsikringen.

§ 11-4. (tilsynsmyndighetens kontroll)

Kongen bestemmer hvem som skal føre tilsyn med at informasjonsplikten etter loven del B blir oppfylt. Tilsynsmyndigheten kan gi nærmere regler om informasjonsplikten, blant annet om hvilke opplysninger som skal gis skriftlig, og hvilket språk opplysningene skal gis på.

Kapittel 12. Forsikringsavtalen m m.

§ 12-1. (grunnlaget for selskapets vurdering)

Når selskapet avgjør om det skal overta en forsikring, og vurderer risikoen, skal det legge til grunn den forsikredes helsetilstand på det tidspunkt da forsikringstakeren avga fullstendig søknad om en bestemt forsikring. Selskapet kan likevel ta hensyn til at den forsikredes helse

er forverret etter at søknaden ble avgitt, dersom forverringen har sammenheng med forhold som forelå på søknadstidspunktet, og som blir avdekket ved selskapets undersøkelser.

§ 12-2. (ansvarstiden)

Er ikke annet lovbestemt eller avtalt, begynner selskapets ansvar å løpe når forsikringstakeren eller selskapet har godtatt de vilkår som den annen part har stilt.

Har selskapet sendt skriftlig aksept til forsikringstakeren, løper selskapets ansvar fra kl 0000 den dag da aksepten ble sendt, dersom anmodning om forsikring var kommet til selskapet senest dagen før.

Har forsikringstakeren sendt skriftlig anmodning om en bestemt forsikring, svarer selskapet allerede for forsikringstilfeller som inntreffer etter at det har mottatt anmodningen. Dette gjelder likevel ikke dersom selskapet under enhver omstendighet ville ha avslått forsikringen. Selskapet svarer heller ikke for følgene av forhold som forelå på søknadstidspunktet dersom disse forholdene ville ha blitt avdekket ved selskapets undersøkelser og ført til avslag.

Skal selskapets ansvar begynne å løpe en bestemt dag uten at tidspunktet er angitt, begynner ansvaret kl 0000. Gjelder en forsikring til en bestemt dag uten at tidspunktet er angitt, opphører ansvaret kl 2400.

§ 12-3. (forsikringstakerens rett til å si opp forsikringsforholdet)

Forsikringstakeren kan ved livsforsikring når som helst avbryte et løpende forsikringsforhold.

Forsikringstakeren kan i forsikringstiden si opp en løpende ulykkes- eller sykeforsikring dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner, eller for flytting av forsikringen til et annet selskap.

Selskapet skal varsles om oppsigelse av en ulykkes- eller sykeforsikring med en frist på minst en måned. Ved flytting skal det i varslet opplyses om hvilket selskap forsikringen flyttes til og om tidspunktet for flyttingen.

Ved kollektiv forsikring kan bestemmelsene i første og annet ledd fravikes i forsikringsavtalen.

§ 12-4. (selskapets rett til å avbryte forsikringsforholdet i forsikringstiden)

Ved livsforsikring kan selskapet ikke si opp forsikringen i andre tilfelle enn bestemt i § 13-3.

Ved ulykkes- og sykeforsikring kan selskapet si opp en løpende forsikring i samsvar med reglene i §§ 13-3 og 18-1 femte ledd. For øvrig kan det bare si opp en løpende forsikring når det foreligger et særlig forhold som er bestemt angitt i vilkårene, og oppsigelse er rimelig. Selskapet kan likevel ikke ta forbehold om rett til oppsigelse på grunn av at den forsikredes helse er forverret etter at forsikringen ble tegnet.

Oppsigelsen må foretas uten ugrunnet opphold etter at selskapet ble kjent med det forhold som medfører at det kan si opp forsikringen. Oppsigelsen skal skje skriftlig og være grunngitt. Er ikke kortere frist fastsatt i loven, skal oppsigelsesfristen være minst to måneder. Selskapet skal i oppsigelsen gi orientering om adgangen til å kreve nemndbehandling etter § 20-1, eventuelt om andre muligheter for å få prøvd lovligheten av oppsigelsen.

Det som er bestemt om oppsigelse i annet ledd annet jf tredje punktum, gjelder tilsvarende for forbehold om at forsikringen skal opphøre dersom en bestemt hendelse inntreffer.

§ 12-5. (oppgjøret når forsikringsforholdet blir avbrutt i forsikringstiden)

Opphører forsikringen, skal forsikringstakeren godskrives forsikringens verdi, herunder overskytende premie som er innbetalt. Dette gjelder selv om selskapet for øvrig er helt eller delvis fri for ansvar. Vilklårene skal inneholde regler om beregningen av forsikringens verdi og om premieberegningen for disse tilfellene eller henviser til slike regler.

Premien som skal godskrives forsikringstakeren, skal utgjøre en forholdsmessig andel av premien som den gjenstående forsikringstiden utgjør i antall hele måneder i forhold til den samlede forsikringstiden. Er risikoen vesentlig ujevnt fordelt i forsikringstiden, kan det fastsettes i vilklårene at det ved beregningen av premien som skal godskrives forsikringstakeren, skal tas hensyn til slike svingninger i risikoen. Kongen kan i forskrift gi regler om når det kan fastsettes vilkår som nevnt i annet punktum, og om innholdet av slike vilkår.

Selskapet kan ikke kreve gebyr for kostnader ved at forsikringen opphører i forsikringstiden.

§ 12-6. (varsel om opphør av livsforsikring)

Er en livsforsikring avtalt å gjelde for tre år eller mer, skal selskapet senest 3 måneder før utløpet av forsikringstiden varsle forsikringstakeren om at forsikringen vil opphøre, og om den rett til å forlenge forsikringsforholdet som forsikringstakeren eventuelt kan ha. Har forsikringen vært fornyet, regnes treårsfristen fra første gang forsikringen ble tegnet.

§ 12-7. (automatisk fornyelse av ulykkes- og sykeforsikring og endring av vilklårene)

Gjelder en ulykkes- eller sykeforsikring for et bestemt tidsrom på ett år eller mer, fornyes forsikringen automatisk for ett år ved utløpet av forsikringstiden, hvis ikke forsikringstakeren eller selskapet varslor om at forsikringen ikke skal fornyes etter reglene i §§ 12-8 og 12-9. Ved fornyelse skal selskapet i nødvendig utstrekning sende informasjon som nevnt i § 11-1 til forsikringstakeren senest en måned før forsikringstidens utløp. Selskapet skal på en tydelig måte opplyse forsikringstakeren skriftlig om når fristen løper ut for å gi varsel som nevnt i § 12-8.

Er det uttrykkelig avtalt at forsikringen skal opphøre ved utløpet av forsikringstiden, gjelder ikke første ledd om automatisk fornyelse.

Ønsker selskapet nye opplysninger om risikoen i forbindelse med fornyelsen, må det sende skriftlige spørsmål til forsikringstakeren. I motsatt fall skjer fornyelsen på det grunnlag som forelå da forsikringstakeren sist ga risikoopplysninger.

Vil selskapet endre vilklårene i forbindelse med fornyelsen, skal det sammen med premievarslor for den nye forsikringsperioden gi forsikringstakeren de nye vilkår med en redegjørelse for de endringer som er gjort. En endring som det ikke er redegjort for på denne måten, kan selskapet ikke påberope seg.

Selskapet kan i ulykkes- eller sykeforsikring ikke ta forbehold om å endre vilkårene i forsikringstiden.

§ 12-8. (varsel fra forsikringstakeren om at forsikringen ikke skal fornyes)

Vil ikke forsikringstakeren at forsikringen skal fornyes automatisk, må han eller hun varsle selskapet innen forsikringstidens utløp.

§ 12-9. (varsel fra selskapet om at forsikringen ikke skal fornyes)

Vil ikke selskapet at forsikringen skal fornyes automatisk, må det varsle forsikringstakeren om dette senest to måneder før forsikringstidens utløp. Varslet skal være skriftlig og grunngitt. I motsatt fall fornyes forsikringsforholdet for ett år.

Selskapet kan bare unnlate å fornye en forsikring etter første ledd når det foreligger særlige grunner som gjør det rimelig å avbryte forsikringsforholdet. Selskapet skal i varslet orientere om adgangen til å kreve nemndbehandling etter § 20-1, eventuelt om andre muligheter for å få prøvd om selskapet har rett til å unnlate fornyelse.

§ 12-10. (retten til å fortsette en livsforsikring når gjenkjøpsverdien blir utbetalt)

Er gjenkjøpsverdien av en individuell livsforsikring utbetalt til forsikringstakeren eller til en kreditor, jf §§ 15-8 og 16-2, kan forsikringstakeren uten å gi nye helseopplysninger kreve at forsikringen fortsetter i den gjenværende del av den opprinnelig fastsatte forsikringstid som ren risikoforsikring med fradrag av gjenkjøpsverdien.

Selskapet skal, senest i forbindelse med utbetalingen av gjenkjøpsverdien, varsle forsikringstakeren om retten til fortsatt forsikring. Krav om slik forsikring må settes fram innen 6 måneder etter at varslet ble sendt.

§ 12-11. (midlertidig dekning ved livsforsikring)

Har selskapet i livsforsikring forbeholdt seg at ansvaret ikke skal løpe før første premie er betalt, skal selskapet tilby forsikringstakeren en midlertidig dekning for dødsfall som ikke har sammenheng med den forsikredes helsetilstand på det tidspunkt da den midlertidige dekningen trer i kraft.

Hvis ikke annet er avtalt eller følger av fjerde ledd, trer den midlertidige dekningen i kraft så snart premien for den er betalt. Dekningen faller bort dersom fullstendig søknad om en bestemt forsikring ikke er sendt til selskapet senest en måned etter at den midlertidige dekningen trådte i kraft. Er slik søknad sendt, faller dekningen bort når den forsikring det er søkt om, enten trer i kraft eller blir avslått, likevel senest en måned etter at forsikringstakeren mottok premievarsel for den forsikring det er søkt om. Har selskapet sendt tilbud om forsikring på andre vilkår, faller dekningen bort når fristen for å akseptere tilbudet er utløpt.

Den midlertidige dekning skal ha samme omfang som den forsikring det er søkt om, hvis det i vilkårene for den midlertidige dekning ikke er fastsatt en lavere beløpsgrense.

Har selskapet ikke senest samtidig med at søknad om en bestemt forsikring er mottatt, gjort forsikringstakeren oppmerksom på muligheten for å få midlertidig dekning, svarer selskapet som om slik dekning var avtalt.

§ 12-12. (avslag på forsikring)

Selskapet kan ikke uten saklig grunn nekte noen på vanlige vilkår en forsikring som selskapet ellers tilbyr allmennheten.

Forhold som medfører en særlig risiko, skal regnes som saklig grunn, forutsatt at det er en rimelig sammenheng mellom den særlige risikoen og avslaget. Andre særlige forhold utgjør saklig grunn når de medfører at avslaget ikke kan regnes som urimelig overfor den enkelte.

Forhold som det etter bestemmelse i eller i medhold av lov er forbudt å legge vekt på ved risikovurderinger i forsikring, kan ikke utgjøre saklig grunn. Det samme gjelder opplysninger som selskapet etter bestemmelse i eller i medhold av lov er avskåret fra å kreve fra forsikringstakeren eller den sikrede.

Forsikringssøkeren skal uten ugrunnet opphold underrettes skriftlig om avslaget og om begrunnelsen for det. Dette gjelder også ved muntlige henvendelser til selskapet. Begrunnelsen skal angi hvilke forhold som ligger til grunn for avslaget, herunder de individuelle risikovurderingene som eventuelt er foretatt. Det skal også redegjøres for eventuell praksis i selskapet, bransjenormer, lov eller forskrift, som innebærer at forsikringssøkeren etter en viss tid eller etter endrede forhold vil kunne søke den aktuelle forsikringen uten å få et tilsvarende avslag.

Underretningen om avslag skal inneholde opplysninger om reglene for å bringe tvister om forsikringsavtalen inn for en klagenemnd, jf. § 20-1, samt opplysning om tidsfristen i sjette ledd.

En forsikringssøker som vil påberope seg at det foreligger en ulovlig forsikringsnektelse, må gi selskapet skriftlig melding om dette eller bringe saken inn for en klagenemnd som nevnt i femte ledd innen seks måneder etter at forsikringssøkeren mottok skriftlig underretning om avslaget.

Del C. Alminnelige bestemmelser (forsikringsavtaleloven).

Kapittel 20. Tvister m m.

§ 20-1.(behandling av tvister i klageorgan)

Kongen kan godkjenne klageorgan for behandling av tvister når organet er opprettet ved avtale mellom en finansinstitusjon eller en lignende institusjon eller en organisasjon for slike institusjoner

på den ene siden, og på den annen side én eller flere organisasjoner som representerer institusjonenes kunder. Kongen kan i forskrift gi bestemmelser om klageorganets virksomhet, herunder om:

- a) hvem som kan bringe saker inn for klageorganet,
- b) vilkår for behandling av saker hos klageorganet,
- c) behandlingens virkning mellom partene, herunder forholdet til alminnelige domstoler, adgangen til å bringe saker direkte inn for tingretten og tvangskraft og rettskraft for klageorganets avgjørelser,
- d) forholdet til annen lovgivning om utenrettslig tvisteløsning, og
- e) opplysningsplikt overfor institusjonenes kunder.

§ 20-2. (beregning av frister)

Ved beregning av frister som er regnet i dager, telles ikke med den dag da fristen begynner å løpe. Derimot medregnes den dag da den handling fristen gjelder, tidligst kan foretas eller senest må være foretatt.

Frister som er regnet i uker, måneder eller år, ender på den dag i den siste uke eller den siste måned som etter sitt navn eller tall svarer til den dag da fristen begynner å løpe. Har ikke måneden dette tallet, ender fristen på den siste dag i måneden.

Ender en handlingsfrist på en lørdag, helgedag eller dag som etter lovgivningen er likestilt med helgedag, forlenges fristen til den nærmest følgende virkedag.

§ 20-3. Bruk av elektronisk kommunikasjon

Krav om skriftlighet i eller i medhold av loven her er ikke til hinder for at selskapet gjør bruk av elektronisk kommunikasjon dersom den som skal motta dokumentet, uttrykkelig har godtatt dette. Det samme gjelder for andre bestemmelser i eller i medhold av loven her om at det skal gis eller sendes opplysninger, melding, varsel eller liknende.

Lov om forsikringsformidling.

DATO: LOV-2005-06-10-41

DEPARTEMENT: FIN (Finansdepartementet)

PUBLISERT: I 2005 hefte 7

IKRAFTTREDELSE: 2006-01-01

SIST-ENDRET: LOV-2009-06-19-48 fra 2009-12-21

ENDRER: LOV-1956-12-07-1, LOV-1988-06-10-39

KUNNGJORT: 10.06.2005

KORTTITTEL: Forsikringsformidlingsloven

INNHold

Lov om forsikringsformidling.

Kapittel 1. Anvendelsesområde og definisjoner

§ 1-1. Anvendelsesområde

§ 1-2. Definisjoner

Kapittel 2. Tillatelse til å drive forsikringsmeglingsvirksomhet

§ 2-1. Tillatelse fra Finanstilsynet

§ 2-2. Vilkår for tillatelse til å drive forsikringsmeglingsforetak

Kapittel 3. Krav til egnethet for forsikringsmeglere og ledelsen i forsikringsmeglingsforetak

§ 3-1. Kvalifikasjonskrav for ledelsen

§ 3-2. Kvalifikasjonskrav for forsikringsmeglere

§ 3-3. Krav til hederligandel for ledelsen og forsikringsmeglere

Kapittel 4. Forsikring for forsikringsmeglingsforetak

§ 4-1. Forsikringsmeglingsforetakets plikt til å sørge for forsikring

§ 4-2. Hva forsikringene skal dekke

§ 4-3. Fremsettelse av krav

§ 4-4. Ansvarsforsikringens størrelse

§ 4-5. Nærmere krav til forsikringene

Kapittel 5. Generelle krav til meglingsvirksomheten

§ 5-1. Klientkonto

§ 5-2. Regler for god meglerskikk mv.

§ 5-2a. Vederlag for forsikringsformidling

§ 5-3. Hvilke forsikringsselskap forsikringsmeglingsforetaket kan megle til mv.

§ 5-4. Informasjon fra forsikringsmegleren

§ 5-5. Informasjonsvilkår

§ 5-6. Opplysningsplikt overfor Norsk Naturskadepool

§ 5-7. Opplysningsplikt overfor Finanstilsynet

Kapittel 6. Gjenforsikringsmeglingsvirksomhet

§ 6-1. Gjenforsikringsmeglingsvirksomhet

Kapittel 7. Forsikringsagentvirksomhet

§ 7-1. Registrering

§ 7-2. Egnethet

§ 7-3. Kvalifikasjonskrav for forsikringsagenter

§ 7-4. Nektelse av registrering

§ 7-5. Forsikringer

§ 7-6. Klientkonto

§ 7-7. Hvilke forsikringsselskap forsikringsagenten kan formidle forsikringer for mv.

Informasjon til kunden

§ 7-8. Opplysningsplikt overfor Finanstilsynet

§ 7-9. Aksessorisk agentvirksomhet

§ 7-10. Forsikringsagentvirksomhet som representerer forsikringsselskap med hovedsete i andre land

Kapittel 8. Filialetablering og grenseoverskridende virksomhet

§ 8-1. Norske forsikringsformidlers virksomhet i utlandet

§ 8-2. Utenlandske forsikringsformidlers virksomhet i Norge

Kapittel 9. Klage, tilsyn, tilbakekall av tillatelse, sanksjoner mv.

§ 9-1. Klage

§ 9-2. Tilsyn

§ 9-3. Tilbakekall av tillatelse og sletting av registrering

§ 9-4. Administrativt rettighetstap

§ 9-5. Straffeansvar

Kapittel 10. Ikrafttredelse og overgangsregler

§ 10-1. Ikrafttredelse

§ 10-2. Overgangsregler

§ 10-3. Endring i andre lover

Kapittel 1. Anvendelsesområde og definisjoner

§ 1-1. Anvendelsesområde

Denne loven gjelder formidling av direkte forsikring og gjenforsikring.

Loven gjelder ikke:

1. virksomhet som utøves av et forsikringsselskap eller av en ansatt i et forsikringsselskap som handler på forsikringsselskapets ansvar.
2. virksomhet som består i å gi opplysninger ved enkelte anledninger som ledd i annen yrkesvirksomhet, dersom formålet med denne virksomheten ikke er å bistå kunden med inngåelse eller gjennomføring av en forsikringsavtale.
3. virksomhet som kun formidler generell informasjon om forsikringsprodukter eller skaper kontakt til forsikringsselskaper, dersom formålet med denne virksomheten ikke er å bistå kunden med inngåelse eller gjennomføring av en forsikringsavtale.
4. ervervsmessig virksomhet som ivaretar administrasjonen av et forsikringsselskaps skadebehandling, eller taksering og sakkyndig vurdering av skader.

Loven gjelder heller ikke formidling av forsikringsavtaler dersom følgende vilkår er oppfylt:

1. forsikringsavtalen krever bare kunnskap om den forsikringsdekningen som tilbys,
2. forsikringsavtalen er ikke en livsforsikringsavtale,
3. forsikringsavtalen omfatter ikke ansvarsforsikring,
4. forsikringsformidling er ikke formidlerens yrkesmessige hovedvirksomhet,
5. forsikringen utgjør et supplement til vare eller tjeneste levert av formidleren, og dekker:
 - a) risikoen for funksjonssvikt, tap av eller skade på varen, eller

b) skade på eller tap av bagasje og andre risikoer i forbindelse med en reise bestilt av formidleren, selv om forsikringen omfatter livs- eller ansvarsforsikring, forutsatt at livs- eller ansvarsforsikringen er underordnet hoveddekningen for risikoene knyttet til reisen,

6. det årlige premiebeløpet ikke overstiger et beløp som svarer til 500 euro, og forsikringsavtalens totale gyldighetstid, herunder eventuelle forlengelser, ikke overstiger fem år.

For forsikringsformidlere som er registrert i annen stat i EØS gjelder § 8-2 første, annet, tredje og fjerde ledd.

Finanstilsynet avgjør i tvilstilfelle om en virksomhet driver forsikringsformidling.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 48 (ikr. 21 des 2009 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1603).

§ 1-2. Definisjoner

I denne loven betyr:

1. forsikringsformidling: ervervsmessig virksomhet som består i å legge fram, foreslå eller utføre annet forberedende arbeid i forbindelse med inngåelse av forsikringsavtaler, eller å inngå slike avtaler, eller å bistå ved forvaltningen og gjennomføringen av slike avtaler, særlig i forbindelse med et skadetilfelle.
2. forsikringsmegling: forsikringsformidlingsvirksomhet som består i å gi kunden råd ut fra en analyse av et så stort antall av de på markedet disponible forsikringsløsninger som mulig, eller virksomhet som består i å presentere kunden for forsikringsløsninger fra et eller flere forsikringsselskaper, uten at det er inngått uttrykkelig avtale med forsikringsselskapene om dette.
3. gjenforsikringsmegling: forsikringsformidlingsvirksomhet som består i å gi et forsikringsselskap råd i forbindelse med inngåelse av gjenforsikringsavtaler ut fra en analyse av et så stort antall av de på markedet disponible forsikringsløsninger som mulig, eller virksomhet som består i å presentere forsikringsselskapet for forsikringsløsninger fra et eller flere gjenforsikringsselskaper, uten at det er inngått uttrykkelig avtale med gjenforsikringsselskapene om dette.
4. forsikringsagentvirksomhet: forsikringsformidlingsvirksomhet som består i å tilby forsikringsprodukter for og på vegne av et eller flere forsikringsselskap.

Kapittel 2. Tillatelse til å drive forsikringsmeglingsvirksomhet

§ 2-1. Tillatelse fra Finanstilsynet

Forsikringsmeglingsvirksomhet kan ikke drives uten tillatelse fra Finanstilsynet.

Søknad om tillatelse skal inneholde opplysninger av betydning for vurderingen av om tillatelse skal gis, herunder minst:

1. dokumentasjon for at foretaket oppfyller kravene i § 2-2,
2. en beskrivelse av hvilke forsikringsklasser/risikoer forsikringsmeglerforetaket vil megle her i riket.

Virksomheten kan igangsettes når vilkårene for tillatelsen er oppfylt og forsikringsmeglingsforetaket har mottatt bekreftelse fra Finanstilsynet.

Finanstilsynet skal registrere foretaket og den eller de i ledelsen som er ansvarlig for forsikringsmeglingsvirksomheten.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 48 (ikr. 21 des 2009 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1603).

§ 2-2. Vilkår for tillatelse til å drive forsikringsmeglingsforetak

Tillatelse til å drive forsikringsmeglingsvirksomhet kan gis til foretak som oppfyller følgende vilkår:

1. Foretaket må være organisert som aksjeselskap, allmennaksjeselskap, ansvarlig selskap, kommandittselskap eller enkeltpersonforetak.
2. Foretaket må ikke være under konkursbehandling eller gjeldsforhandling.
3. Foretaket må oppfylle kravene til forsikring i kapittel 4.
4. Den eller de i ledelsen som er ansvarlig for forsikringsmeglingsvirksomheten må oppfylle kravene i §§ 3-1 og 3-3.

Kapittel 3. Krav til egnethet for forsikringsmeglere og ledelsen i forsikringsmeglingsforetak

§ 3-1. Kvalifikasjonskrav for ledelsen

Daglig leder og eventuell annen person som faktisk leder forsikringsmeglingsvirksomheten skal ha generell kunnskap om forsikringsmegling.

Finanstilsynet kan gi nærmere regler om hvilke krav til generell kunnskap daglig leder og eventuell annen person som faktisk leder forsikringsmeglingsvirksomheten, må oppfylle.

§ 3-2. Kvalifikasjonskrav for forsikringsmeglere

Forsikringsmeglere skal til enhver tid ha den kunnskap og kompetanse som er nødvendig i forhold til forsikringsmeglingsforetakets virksomhet.

En forsikringsmegler skal anses for å ha den nødvendige kunnskap og kompetanse når vedkommende:

1. er autorisert forsikringsmegler i medhold av bestemmelser om autorisasjon av forsikringsmeglere fra bransjeorganisasjon eller utdannelsesinstitusjon godkjent av Finanstilsynet,
2. har en tilfredsstillende utdanning og minst tre års praksis fra forsikring som er relevant for forsikringsmeglingsforetakets virksomhet, eller
3. har relevant praksis fra fem sammenhengende år i et forsikringsmeglingsforetak eller i et forsikringsselskap.

Opparbeidet praksis i henhold til annet ledd må ikke være avsluttet mer enn fem år før søknaden om tillatelse er fremsatt.

Finanstilsynet kan gi nærmere regler om hvilke krav til kunnskap og kompetanse forsikringsmeglere må oppfylle.

§ 3-3. Krav til hederligandel for ledelsen og forsikringsmeglere

Daglig leder og eventuell annen person som faktisk leder forsikringsmeglingsvirksomheten og forsikringsmegler skal ha hederligandel og ikke være under konkursbehandling, konkursskarantene eller gjeldsforhandling.

Tillatelse skal i alle tilfeller nektes dersom personer som er omfattet av første ledd:

1. er dømt for et straffbart forhold og det utviste forhold gir grunn til å anta at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på forsvarlig måte, eller
2. i stilling eller ved utøvelsen av andre verv har utvist en slik atferd at det er grunn til å anta at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på forsvarlig måte.

De personer som er omfattet av første ledd skal i søknaden om tillatelse fremlegge utdrag av strafferegisteret og bekreftelse fra Brønnøysundregistrene for at vedkommende ikke er under konkursbehandling, konkursskarantene eller gjeldsforhandling.

Kapittel 4. Forsikring for forsikringsmeglingsforetak

§ 4-1. Forsikringsmeglingsforetakets plikt til å sørge for forsikring

Forsikringsmeglingsforetaket skal før virksomheten igangsettes, og så lenge meglingsvirksomheten utøves, sørge for å ha forsikringer i samsvar med bestemmelsene i dette kapitlet.

Forsikringen må tegnes i et selskap som har hovedsete i, er gitt tillatelse til å drive forsikringsvirksomhet i og er underlagt myndighetstilsyn i en EØS-stat.

Gyldig forsikringsbevis skal sendes Finanstilsynet hvert år.

§ 4-2. Hva forsikringene skal dekke

Forsikringsmeglingsforetakets ansvar overfor oppdragsgiver eller andre som utleder sin rett fra oppdragsgiver grunnet yrkesmessig uaktsomhet, skal til enhver tid være dekket av en ansvarsforsikring.

Dersom forsikringsmeglingsforetaket behandler klientmidler skal de i tillegg til forsikring som nevnt i første ledd ha en forsikring som dekker underslag av klientmidler begått av ansatte eller andre som utfører arbeid, oppdrag eller tillitsverv for forsikringsmeglingsforetaket.

§ 4-3. Fremsettelse av krav

Forsikringsselskapet som forsikringsmeglingsforetaket har når skadelidte fremsetter krav om erstatning, er ansvarlig overfor skadelidte.

Et erstatningskrav anses for fremsatt på det tidligste av følgende tidspunkter:

1. det tidspunktet forsikringsmeglingsforetaket eller dettes forsikringsselskap første gang mottok melding om tapet med krav om erstatning, eller
2. det tidspunktet forsikringsmeglingsforetaket eller dettes forsikringsselskap første gang mottok skriftlig melding fra skadelidte vedrørende omstendigheter som kan ventes å føre til at et erstatningskrav blir reist mot sikrede. Dette gjelder også melding fra sikrede til forsikringsselskapet.

§ 4-4. Ansvarsforsikringens størrelse

Minstekrav til beløpsmessig omfang av forsikringsdekning som angitt i § 4-2 første og annet ledd settes i forskrift fastsatt av departementet. Det kan i forskriften fastsettes ulike minimumsbeløp for små og store forsikringsmeglingsforetak.

§ 4-5. Nærmere krav til forsikringene

Skadelidte kan kreve dekning direkte fra forsikringsselskapet uten først å ha rettet krav mot forsikringsmeglingsforetaket.

Forsikringsselskapet kan ikke gjøre gjeldende andre innsigelser overfor skadelidte enn de innsigelser forsikringsmeglingsforetaket selv har i forholdet til skadelidte.

Oppsigelse av forsikringene eller bortfall av forsikringene på annen måte er ikke virksom i forhold til skadelidte før en måned etter at Finanstilsynet har mottatt melding om bortfallet. Stilles ny forsikring før utløpet av denne perioden, blir bortfallet av forsikringen virksomt fra det tidspunktet ny forsikring er stilt.

Ansvarsforsikringen skal dekke krav som fremsettes mot sikrede i en periode på fem år etter opphør av virksomheten.

Lov av 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler § 7-5 skal gjelde når ikke annet følger av loven her. Forsikringsavtaleloven § 7-7 jf. § 7-6 gjelder så langt den passer.

Kapittel 5. Generelle krav til meglingsvirksomheten

§ 5-1. Klientkonto

Klientmidler skal straks plasseres på klientkonto i bank atskilt fra forsikringsmeglingsforetakets egne midler. Meglingsforetaket skal opplyse banken om at midlene på kontoen tilhører klienter.

§ 5-2. Regler for god meglerskikk mv.

Et forsikringsmeglingsforetak skal drive virksomheten i henhold til god meglerskikk. Forsikringsmeglingsforetaket må ikke opptre på en måte som er egnet til å skape tvil om dets stilling som uavhengig mellomledd. Forsikringsmeglingsforetaket skal sørge for den dokumentasjon som er nødvendig for at en forsikringsavtale skal komme i stand.

Forsikringsmeglerforetaket skal utvise tilbørlig aktsomhet ved valg av forsikringsgiver og fraråde oppdragsgiveren å bruke forsikringsgivere hvis evne til å oppfylle pliktene under forsikringer kan trekkes i tvil eller er ukjent.

Forsikringsmeglingsforetaket kan ikke gjennom avtaler med forsikringsselskap eller på annen måte innrette seg slik at det kan påvirke forsikringsmeglerforetakets uavhengighet som megler.

§ 5-2a. Vederlag for forsikringsformidling

Et forsikringsmeglingsforetak skal påse at provisjon og annen godtgjørelse som skal betales for forsikringsformidlingen, blir avtalt med oppdragsgiveren før oppdrag blir utført. Avtalen skal bekreftes skriftlig dersom oppdragsgiveren krever det, eller forsikringsformidlingen omfatter tjenester knyttet til forsikringsforholdet etter at forsikringsavtalen er inngått.

Et forsikringsmeglingsforetak har ikke adgang til å motta provisjon eller annen godtgjørelse for forsikringsformidlingen fra den forsikringsgiver som har overtatt den forsikringsavtalen et formidlingsoppdrag gjelder.

Bestemmelsene i første og annet ledd gjelder ikke forsikringsformidling av gjenforsikring. Videre gjelder første og annet ledd ikke forsikringsformidling av forsikringer fra forsikringsselskaper som ikke er etablert her i riket, forutsatt at forsikringsmeglingsforetaket videreformidler mottatt vederlag til oppdragsgiveren. Bestemmelsene i første og annet ledd gjelder heller ikke forsikringsformidling av forsikring knyttet til

- a) luftfartøy,
- b) skip som er registreringspliktige i norsk ordinært skipsregister, norsk internasjonalt skipsregister eller i utenlandsk skipsregister,
- c) boreplattformer og lignende flyttbare innretninger,
- d) faste innretninger til bruk i forbindelse med utvinning og utnyttelse av undersjøiske petroleumforekomster eller utskiping, lagring eller rørtransport av utvunnet olje og gass,

- e) innretninger til bruk i forbindelse med olje- og gassvirksomhet ved anlegg på land,
- f) bygging av skip eller innretninger som nevnt i bokstav b til e,
- g) virksomhet, utstyr, tilbehør mv. i tilknytning til innretninger som nevnt i bokstav c til f,
- h) ren internasjonal varetransport.

Kongen kan i forskrift eller i særlige tilfelle gjøre unntak fra bestemmelsene i første og annet ledd.

§ 5-3. Hvilke forsikringsselskap forsikringsmeglingsforetaket kan megle til mv.

Forsikring kan bare megles til forsikringsselskap med hovedsete i EØS-stat og til norsk filial av utenlandsk forsikringsselskap med konsesjon etter forsikringsvirksomhetsloven¹ § 12-1. Lovpliktige skadeforsikringer kan bare megles til forsikringsselskap som oppfyller de krav som gjelder etter den særlige reguleringen av slike forsikringer.

Skadeforsikring i næringsvirksomhet kan likevel megles til skadeforsikringsselskap med hovedsete i stat utenfor EØS dersom forsikringen ikke gjelder:

1. lovpliktig yrkesskadeforsikring
2. lovpliktig ansvarsforsikring for motorkjøretøy
3. lovpliktig ansvarsforsikring som gjelder erstatningsansvar for skade voldt ved atomskade eller av legemidler.

Skadeforsikring i næringsvirksomhet betyr:

1:

- a) sjø- og transportforsikring
- b) luftfartsforsikring
- c) forsikring knyttet til undersøkelser etter, utnyttning, lagring eller rørtransport av undersjøiske naturforekomster
- d) kreditt eller kausjon når forsikringstaker utøver handels- eller industrivirksomhet eller et fritt yrke, og avtalen gjelder for virksomheten

2:

- a) forsikring tegnet av foretak med ansatte som tilsvarer minst 10 årsverk

b) forsikring tegnet av foretak med en årsomsetning på minst 50 mill. kroner.

1 Lov 10 juni 1988 nr. 39. Loven er opphevet, se nå lov 10 juni 2005 nr. 44 § 2-4.

§ 5-4. Informasjon fra forsikringsmegleren

I forbindelse med inngåelse av en forsikringsavtale og ved endring eller fornyelse av avtalen, skal en forsikringsmegler minst gi kunden informasjon som fastsatt i forskrift av departementet.

§ 5-5. Informasjonsvilkår

All informasjon til kunder i henhold til § 5-4 skal gis:

1. på papir eller et annet varig medium som er disponibelt og tilgjengelig for kunden
2. på en tydelig og nøyaktig måte som er forståelig for kunden
3. på et offisielt språk i den medlemsstaten der forpliktelsen består, jf. lov 27. november 1992 nr. 111 om lovvalg i forsikring § 2 nr. 1 og § 9, eller på et annet språk som partene er enige om.

Informasjon som nevnt i § 5-4 kan gis muntlig når kunden ber om det, eller når umiddelbar dekning er nødvendig. I så fall skal den umiddelbart etter inngåelsen av forsikringsavtalen bekreftes i samsvar med første ledd.

§ 5-6. Opplysningsplikt overfor Norsk Naturskadepool

Forsikringsmeglingsforetaket skal ved utføringen av megleroppdraget opplyse Norsk Naturskadepool om brannskadeforsikring på ting her i riket som megles til forsikringselskap som ikke er medlem av Norsk Naturskadepool.

§ 5-7. Opplysningsplikt overfor Finanstilsynet

Forsikringsmeglingsforetaket skal årlig opplyse Finanstilsynet om fordelingen på de forskjellige forsikringselskapene av de forsikringer forsikringsmeglingsforetaket eller filialen har meglet i løpet av siste regnskapsår her i riket. Finanstilsynet fastsetter nærmere bestemmelser om meldingens innhold og fristen for når meldingen skal være sendt Finanstilsynet.

Forsikringsmeglingsforetaket plikter på anmodning fra Finanstilsynet når som helst å gi de opplysninger om virksomheten som Finanstilsynet behøver for å føre tilsyn i samsvar med bestemmelsene i loven her.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 48 (ikr. 21 des 2009 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1603).

Kapittel 6. Gjenforsikringsmeglingsvirksomhet

§ 6-1. Gjenforsikringsmeglingsvirksomhet

For utøvelse av gjenforsikringsmeglingsvirksomhet får reglene i kapittel 2, 3, 4, 8, 9, 10 og §§ 5-1 til 5-3 og § 5-7 tilsvarende anvendelse.

Finanstilsynet kan fastsette særlige regler eller unntak fra første ledd under hensyn til de særlige forhold som gjelder for gjenforsikringsmeglere.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 48 (ikr. 21 des 2009 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1603).

Kapittel 7. Forsikringsagentvirksomhet

§ 7-1. Registrering

Når et forsikringsselskap inngår en avtale med et forsikringsagentforetak om formidling av selskapets produkter, skal forsikringsselskapet registrere forsikringsagentforetaket, daglig leder og eventuelt annen person som faktisk leder forsikringsagentvirksomheten i et offentlig tilgjengelig register. Forsikringsagenten handler fullt og helt på forsikringsselskapets ansvar for de produktene som formidles.

Ved registrering av forsikringsagentforetaket gis forsikringsagentforetaket fullmakt til å formidle forsikringsselskapets produkter.

Forsikringsagentforetaket kan ikke gi fullmakten videre til en underagent uten at de krav som er stilt i §§ 7-2, 7-3 og 7-6 jf. § 7-11¹ er oppfylt for underagentvirksomheten.

Departementet kan fastsette nærmere regler om føring av registre.

1 Denne paragrafen eksisterer ikke. Iflg. departementet skal dette forstås som en henvisning til § 7-9.

§ 7-2. Egnethet

Før et forsikringsselskap inngår avtale med en forsikringsagentvirksomhet skal forsikringsagentvirksomheten overfor forsikringsselskapet godtgjøre at:

1. daglig leder og eventuell annen person som faktisk leder forsikringsagentvirksomheten har generell kunnskap om virksomheten
2. forsikringsagentene oppfyller kravene i § 7-3
3. de personer som er omfattet av nr. 1 og 2 har hederlig vandel og ikke er under konkursbehandling, konkursskarantene eller gjeldsforhandling.

Registrering skal i alle tilfeller nektes hvis personer som er omfattet av nr. 1 og 2:

1. er dømt for et straffbart forhold hvor det utviste forhold gir grunn til å anta at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på forsvarlig måte, eller

2. ved utøvelsen av arbeid, oppdrag eller tillitsverv har utvist en slik atferd at det er grunn til å anta at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på forsvarlig måte.

Personer som er omfattet av første ledd nr. 1 og 2 skal før registrering fremlegge for forsikringsselskapet utdrag av strafferegisteret og bekreftelse fra Brønnøysundregistrene for at vedkommende ikke er under konkursbehandling, eller underlagt konkursskarantene.

Forsikringsselskapet plikter på anmodning fra Finanstilsynet når som helst å gi opplysninger som viser hvordan kravene i første ledd oppfylles. Finanstilsynet kan gi nærmere regler om hvilke krav til generell kunnskap som ledelsen må oppfylle.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 48 (ikr. 21 des 2009 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1603). Endres ved lov 22 juni 2012 nr. 35 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer samtidig med lov 28 mai 2010 nr. 16 iflg. res. 22 juni 2012 nr. 566).

§ 7-3. Kvalifikasjonskrav for forsikringsagenter

Forsikringsagenter skal til enhver tid ha den kunnskap og kompetanse som er nødvendig i forhold til den virksomhet som drives.

En agent skal anses for å ha den nødvendige kunnskap og kompetanse når vedkommende:

1. er autorisert forsikringsrådgiver i medhold av bestemmelser om autorisasjon av forsikringsrådgivere fra bransjeorganisasjon eller utdannelseinstitusjon godkjent av Finanstilsynet,
2. har en tilfredsstillende utdanning og minst ett års praksis fra forsikring som er relevant for agentforetakets virksomhet, eller
3. har relevant praksis fra tre sammenhengende år i en forsikringsagentvirksomhet eller i et forsikringsselskap.

Opparbeidet praksis i henhold til annet ledd må ikke være avsluttet mer enn fem år før registrering av forsikringsagentvirksomheten.

Finanstilsynet kan fastsette nærmere regler om hvilken kunnskap og kompetanse forsikringsagenten skal besitte, herunder om formidling av forsikringsprodukter som krever liten kompetanse.

§ 7-4. Nektelse av registrering

Registrering skal nektes dersom kravene i §§ 7-2 og 7-3 ikke er oppfylt.

§ 7-5. Forsikringer

Agentvirksomheten må tegne forsikring etter reglene i loven kapittel 4, med mindre forsikringsselskapet i avtalen med agenten har påtatt seg å dekke dette erstatningsansvaret.

Skadelidte kan kreve dekning direkte fra forsikringsselskapet uten først å ha rettet krav mot forsikringsagentforetaket.

§ 7-6. Klientkonto

Forsikringsagentvirksomhet som krever inn premier eller beløp fra kunden skal ha klientkonto. Klientmidler skal straks plasseres på klientkonto i bank atskilt fra forsikringsagentvirksomhetens egne midler. Forsikringsagentvirksomheten skal opplyse banken om at midlene på kontoen tilhører klienter.

§ 7-7. Hvilke forsikringsselskap forsikringsagenten kan formidle forsikringer for mv. Informasjon til kunden

Bestemmelsene i §§ 5-3 til 5-5 gjelder tilsvarende for forsikringsagentvirksomhet.

§ 7-8. Opplysningsplikt overfor Finanstilsynet

Forsikringsagentvirksomheten plikter på anmodning fra Finanstilsynet når som helst å redegjøre for de rutiner som forsikringsagentvirksomheten anvender til oppfyllelse av kravene som nevnt i dette kapitlet.

§ 7-9. Aksessorisk agentvirksomhet

Finanstilsynet kan fastsette særlige regler eller unntak fra reglene i dette kapitlet under hensyn til de særlige forhold som gjelder for agenter som utøver forsikringsformidling i tillegg til sin yrkesmessige hovedvirksomhet.

§ 7-10. Forsikringsagentvirksomhet som representerer forsikringsselskap med hovedsete i andre land

Forsikringsagentvirksomhet som har avtale om formidling med et eller flere utenlandske forsikringsselskap skal registreres etter reglene i dette kapitlet. Dette gjelder likevel ikke hvis agentvirksomheten har avtale med et forsikringsselskap som har hovedsete i en EØS-stat og er registrert i forsikringsselskapets hjemland etter de regler om registrering som er fastsatt der. For agentvirksomheter som registreres i Finanstilsynet gjelder bestemmelsene i dette kapittel tilsvarende.

Kapittel 8. Filialetablering og grenseoverskridende virksomhet

§ 8-1. Norske forsikringsformidlers virksomhet i utlandet

Den som ønsker å utøve forsikringsformidling i en annen stat, herunder gjennom utenlandsk datterselskap, skal gi Finanstilsynet melding om dette. Finanstilsynet skal gi nærmere regler om hva meldingen skal inneholde.

Meldingen om å utøve forsikringsformidlingsvirksomhet i en annen EØS-stat, skal minst inneholde opplysninger om:

1. hvilken stat filialen ønskes etablert i og filialens adresse, eller

2. i hvilken stat grenseoverskridende virksomhet ønskes påbegynt.

Senest én måned etter mottakelsen av melding som nevnt i forrige ledd skal Finanstilsynet underrette tilsynsmyndigheten i vertsstaten om forsikringsformidlerens intensjon når vedkommende myndighet ønsker slik underretning. Forsikringsformidler skal samtidig underrettes om oversendelsen. Forsikringsformidleren kan starte sin virksomhet én måned etter den dato vedkommende ble underrettet av Finanstilsynet. Forsikringsformidler kan starte sin virksomhet umiddelbart dersom vertsstaten ikke ønsker å bli underrettet om forsikringsformidlers intensjon.

Forsikringsformidler har plikt til å gi melding til Finanstilsynet om endringer i de forhold som er meldepliktige.

Finanstilsynet kan forby formidling av forsikringer til forsikringsselskap med hovedsete i stat utenfor EØS med vilkår eller premier som Finanstilsynet finner å være ubetryggende eller urimelige. Tilsvarende gjelder for formidling av forsikringer til forsikringsselskap med hovedsete i annen stat i EØS dersom Finanstilsynet finner at vilkår og premier er urimelige.

§ 8-2. Utenlandske forsikringsformidlers virksomhet i Norge

Forsikringsmeglere som er registrert i en annen EØS-stat kan starte virksomhet her i riket gjennom en filial eller som grenseoverskridende virksomhet en måned etter at Finanstilsynet har mottatt melding fra tilsynsmyndigheten i selskapets hjemland om den planlagte virksomheten. Bestemmelsene i lovens §§ 5-2, 5-2 a, 5-3, 5-4, 5-6 og 5-7 annet ledd gjelder for slik forsikringsmeglervirksomhet. Departementet kan gi nærmere regler om anvendelsen av nevnte lovbestemmelser på utenlandske virksomheter og kan gjøre unntak fra bestemmelsene dersom en forsikringsmegler er underlagt tilsvarende bestemmelser i henhold til hjemlandets lovgivning.

Forsikringsagentvirksomhet som er registrert i annen EØS-stat kan begynne sin virksomhet her i riket når den har gitt melding til vedkommende myndighet i hjemlandet.

Utenlandsk forsikringsformidlerforetak med hovedsete utenfor EØS kan etter særskilt tillatelse fra Finanstilsynet etablere filial her i riket. Bestemmelsene i loven her gjelder så langt de passer. Finanstilsynet kan fastsette utfyllende regler for etablering av filial her i riket av forsikringsformidler som er meddelt tillatelse eller registrert i en stat utenfor EØS.

Finanstilsynet kan, etter å ha fremlagt saken for vedkommende myndighet i den stat forsikringsformidler er registrert, pålegge forsikringsformidler å opphøre med virksomhet her i riket, dersom forsikringsformidler har gjort seg skyldig i grov eller vedvarende overtredelse av sine plikter etter denne lov eller andre lover og forskrifter som gjelder her i riket.

Finanstilsynet kan kreve at meldingen med bilag skal være oversatt til norsk av godkjent translatør.

Bestemmelsene om opplysningsplikt i finanstilsynsloven gjelder for utenlandsk foretak som driver virksomhet her i riket i henhold til bestemmelsene i loven her.

Kapittel 9. Klage, tilsyn, tilbakekall av tillatelse, sanksjoner mv.

§ 9-1. Klage

Dersom det oppstår tvist mellom oppdragsgiver og forsikringsformidler, kan hver av partene kreve å få behandlet denne av kompetent organ som fastsatt i forskrift av departementet. I forskrift kan departementet fastsette nærmere bestemmelser om finansiering av organet, herunder bestemmelser om at utgifter tilknyttet organets virksomhet skal utliknes på forsikringsformidlingsforetakene eller dekkes av partene. Så lenge tvisten er til behandling i organet, kan ingen av partene bringe tvisten inn for domstolene. En sak som er realitetsbehandlet av organet, kan bringes direkte inn for domstolene.

§ 9-2. Tilsyn

Finanstilsynet skal føre tilsyn med forsikringsformidling i samsvar med reglene i loven her og finanstilsynsloven.

§ 9-3. Tilbakekall av tillatelse og sletting av registrering

Finanstilsynet kan kalle tilbake tillatelse som forsikringsmeglingsforetak dersom kravene i eller i medhold av loven her ikke lenger er oppfylt.

Finanstilsynet kan gi forsikringselskap pålegg om å slette registrering av agentvirksomhet dersom kravene i eller i medhold av loven her ikke lenger er oppfylt.

§ 9-4. Administrativt rettighetstap

Finanstilsynet kan frata forsikringsmeglingsforetaket tillatelsen dersom en forsikringsmegler eller forsikringsmeglingsforetaket grovt eller gjentatte ganger har overtrådt sine plikter etter lov eller forskrifter.

Finanstilsynet kan gi forsikringselskap pålegg om å slette registrering av agentvirksomhet dersom en forsikringsagent eller forsikringsagentvirksomheten grovt eller gjentatte ganger har overtrådt sine plikter etter lov eller forskrifter.

Vedtak etter denne bestemmelse kan gjelde en tidsbegrenset periode.

).

§ 9-5. Straffeansvar

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne lovs §§ 2-1, 4-1, 5-1, 5-3, 5-4, 5-6, 5-7 annet ledd, 7-1, 7-5, 7-6, 8-1 første ledd og 8-2 tredje ledd med tilhørende forskrifter, straffes med bøter eller fengsel inntil ett år. På samme måte straffes overtredelse av § 7-7, jf. §§ 5-3 og 5-4.

Grove eller gjentatte brudd på god meglerskikk, jf. § 5-2, straffes på samme måte.

Medvirkning straffes på samme måte.

Endres ved lov 20 mai 2005 nr. 28 (ikr. fra den tid som fastsettes ved lov) som endret ved lov 19 juni 2009 nr. 74.

Kapittel 10. Ikrafttredelse og overgangsregler

§ 10-1. Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.¹ Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til forskjellig tid.

§ 10-2. Overgangsregler

Forsikringsmeglingsforetak som meglet forsikring før 1. september 2000, og var oppført i Finanstilsynets register, oppføres automatisk i nytt register i Finanstilsynet.

Departementet kan fastsette øvrige overgangsregler.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 48 (ikr. 21 des 2009 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1603).

§ 10-3. Endring i andre lover

Fra den tiden loven trer i kraft gjøres følgende endringer i andre lover: – – –

